

ADALET

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 27 (6120) 25 iyul 2025-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Milli Məclis Azərbaycana qarşı qəbul edilən qətnaməyə etiraz etdi

Bax:səh-2

ANADIR ARZULARA HƏR ZAMAN "QARABAĞ",
OXUYAN DİL-DODAĞI QURBAN XOCA VƏ
AT AĞIZLI OĞULLAR

Qurban xocanın at ağızlı oğulları İrlandiyada "Şelburn" komandasını Qarabağın aygır atları kimi tapdala-yıb keçdilər.

Dünən Ağdamın işğal günüydü. 8 noyabr 2020-ci ildə ermənilərin küreyimizə sapladığı xəncəri Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə şəhid və qazilərimiz küreyimizdən çəkib çıxartdılar. Qurban xocanın at ağızlı oğulları həmin yaranın üstünə su səpdilər, bizi sevinc göz yaşlarıyla ağılatdılar.

Təşəkkürlər, Qurban xoca və "Qarabağ" komandasının futbolçuları!

**Kreml: Rusiya-Azərbaycan
münasibətlərindəki çətinliklər geridə qalacaq**

Rusiya və Azərbaycan arasında münasibətlər çətin dövrünü yaşayır, lakin Moskva bunun başa çatacağına ümid edir.

Adalet.az "Interfaks"a istinadən xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bildirib.

"Münasibətlərin həqiqətən də möhkəm təməli var. İki ölkənin maraqları üst-üstə düşür, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq var, lakin bəzən münasibətlərdə çətin dövrlər yaşanır. İndi belə dövrlərdən biridir. Ümid edirik ki, bu dövr keçəcək", - o jurnalistlərə bildirib.

**Daxili işlər naziri
adından saxta
açıqlama yayılıb**

Bir sıra sosial şəbəkə hesablarında Azərbaycan daxili işlər naziri Vilayət Eyvazovun adından Azərbaycan Prezidentinin açıqlamalarına dair həqiqətə uyğun olmayan saxta şərh yayılıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDIA) yaydığı məlumatda bildirilib.

Qeyd edilib ki, son günlər kampaniya xarakteri alan bu uydurma iddialar ictimai rəyi çaşdırmağa yönələn kobud informasiya manipulyasiyası nümunəsidir.

"Cəmiyyəti yalnız rəsmi mənbələrin verdiyi informasiyaya inanmağa, dövlətin rəsmi mövqeyini ifadə edən məlumatları ölkənin informasiya agentlikləri və digər peşəkar media subyektlərindən əldə etməyə çağırırıq. Azərbaycan vətəndaşlarını, jurnalistləri, ictimai fəalları bu kimi hallara qarşı hər zaman prinsiplilik nümayiş etdirməyə, saxta və yalan məlumat əsaslı kampaniyaların vüsət aldığı bir şəraitdə sayıq olmağa səsləyirik", - deyə məlumatda vurğulanıb.

**Ərdoğan: "İlham Əliyev
Zəngəzur böyük önəm verir"**

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Zəngəzura böyük önəm verir. O, bu xətti tez bir zamanda hazırlayıb həm Azərbaycan, həm də bölgə üçün istifadə edib dəyərləndirmək istəyir. İnanıram ki, məsələni birlikdə həll edəcəyik".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğan Şimali Kiprdən qayıdarkən jurnalistlərə açıqlamasında deyib. Ərdoğan Zəngəzur dəhlizinin əhəmiyyətini vurğulayaraq deyib: "Zəngəzur dəhlizi təkcə Azərbaycan, Ermənistan və Türkiyə deyil, regionun digər ölkələrinə də fayda verəcək. Biz bu xəttin geoiqtisadi ölçüsünə görə də son dərəcə əhəmiyyətli olduğunu görürük. Həqiqətən, bu xətt regionumuzdan kənarda bölgələri birləşdirəcək və ticarəti canlandıracaq. Əsas gözləntimiz budur ki, bu xətt fikir ayrılığı mənbəyi deyil, konsensus simvoluna çevriləcək. Bu, bölgəni əməkdaşlığın hökm sürdüyü çiçəklənən bir sahəyə çevirəcək. İnanıram ki, region ölkələri olaraq biz bu məsələni konsensus yolu ilə həll edə bilərik".

**Tramp: "Ermənistan və Azərbaycan
sülh sazişinə yaxındır"**

Ermənistan və Azərbaycan sülh sazişi bağlamağa yaxındırlar.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu ABŞ Prezidenti Donald Tramp amerikalı senatorlarla şam yeməyində deyib.

Trampın çıxışı Amerika telekanalları tərəfindən yayımlanıb.

"Ermənistan, Azərbaycan, biz orada möcüzə yaratdıq və o (sülh sazişi - red.) artıq məqsədə yaxındır", - ABŞ lideri qeyd edib.

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

DÜNYANIN ƏN VARLI ŞƏHƏRİNİN MƏŞƏQQƏTLİ GÜNÜ

23 iyul! 27 il bu gün bizi ən çox ağrıdan gün olub, daha doğrusu, ağrıdan yox, ağladan!
23 iyul! Ermənilərin, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Dünyanın Ən Varlı Şəhəri Ağdamı işğal elədiyi gün!

İyulun 21-də gecə saat 1-də girdim Ağdama. Məhləmə çatanda gördüm "709"-un uşaqları yolu bağlayıb oturublar. Evimizə bir yüz metr vardı. Məni saxladılar, evimizə buraxmaq istəmədilər. Aramızda mübahisə düşdü, hətta üstümə silah çəkdilər ki, olmaz. Mən də silaha əl atdım. Nəhayət, uzun mübahisədən sonra ağılları bir şey kəsmədi, məni buraxdılar. Məni evimizə buraxmayan bu durna qarası igidlər iki gün sonra şəhəri qoyub qaçacaqdılar.

Evdə təkcə atam idi. Hirsəndi ki, nəyə gəlmişəm. Nə isə, uşaq vaxtı atam çağırırdı ki, gəl qucağımda yat. Elə gözəl idi ki, atamın qucağında yatmaq. İndi də deyir ki, dur gəl qucağımda yat. 40 yaşında oğlan girdim atamın qucağına. Başını sinəmə qoyub ağladı.

Şəhər tezdən atam durub getdi işə, mənə dedi ki, qayıt Bakıya. Qayıtdım. Bu mənim işğaldan əvvəl Ağdam şəhərinə son səfərim idi.

Bax:səh-2

Bir gün gecə saat 2 olur, Mamed evə gəlmiş. Arvadı zəng vurur qaynana-sigilə.
Deyir:
- Ay qaynana, sa-

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

at 2-di, amma Mamed evə gəlməyib. Bəlkə başqa arvadı var, onun yanına gedib?

- Ay gəlin, niyə ağlına pis-pis fikirlər gətirirsən? Bəlkə bıçaqlayıblar, bəlkə maşın vurub?

Ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləği artırıldı

Azərbaycan Respublikası ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilib.

Bununla əlaqədar Prezident İlham Əliyev yeni fərman imzalayıb.

Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikası ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləği 2025-ci il sentyabrın 1-dən 350 (üç yüz əlli) manat müəyyən edilib.

Nazirlər Kabinetinə bu fərmandan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləği artırıldı

Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləği artırılıb.

Bu barədə Prezident İlham Əliyev müvafiq sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləği 2025-ci il sentyabrın 1-dən aşağıdakı kimi müəyyən edilib:

doktorantura səviyyəsi üzrə:
elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 450 (dörd yüz əlli) manat;
fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 300 (üç yüz) manat;
ali təhsil müəssisələrində:
magistratura səviyyəsi üzrə:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 240 (iki yüz qırx) manat;
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 180 (yüz səksən) manat;
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 120 (yüz iyirmi) manat;
bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsi üzrə:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 200 (iki yüz) manat;
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 160 (yüz altmış) manat;
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 110 (yüz on) manat;
orta ixtisas təhsili müəssisələrində:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 110 (yüz on) manat;
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 90 (doxsan) manat;
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 70 (yetmiş) manat;
peşə təhsili müəssisələrində:
akademik göstəriciləri "5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 91-100 bal) olan tələbələrə - 110 (yüz on) manat;
akademik göstəriciləri "4" və "5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 71-100 bal) olan tələbələrə - 90 (doxsan) manat;
akademik göstəriciləri "3"-5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 51-100 bal) olan tələbələrə - 70 (yetmiş) manat.

"Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" sərəncamda aşağıdakı dəyişikliklər edilib:

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Bu Sərəncam 2025-ci il sentyabrın 1-dən qüvvəyə minir.

Milli Məclis Azərbaycana qarşı qəbul edilən qətnaməyə etiraz etdi

Azərbaycan parlamenti Belçika Nümayəndələr Palatasının qətnaməsinə münasibət bildirib.

Adalet.az xəbər verir ki, qanunverici orqan Belçika Nümayəndələr Palatasının iyulun 17-də qəbul etdiyi birtərəfli və qərəzli qətnamə ilə əlaqədar kəskin etirazını bildirir və qətnamədə Azərbaycana qarşı irəli sürülən əsassız ittihamları qətiyyətlə rədd edir.

Qeyd olunub ki, yoxlanılmamış, yanlış və birtərəfli məlumatlar üzərində qurulan bu sənədin müəllifləri son dövrdə Cənubi Qafqaz regionunda təşəkkül tapmış siyasi, hüquqi və humanitar şəraiti görməzdən gəlir, beynəlxalq hüquq prinsiplərinə və normalarına etinasızlıq göstərir, hər bir parlamentin rəhbər tutmalı olduğu ədalət və obyektivlik meyarlarını saya salmırlar. Qətnamədə Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək kimi qanuni və suveren hüququ, əslində inkar edilir. Bildirilir ki, 2023-cü ilin sentyabrında Azərbaycanın həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatı yalnız Qarabağ ərazisində fəaliyyət göstərən Ermənistan ordusunun qalıqlarına və qeyri-qanuni silahlı dəstələrə qarşı yönəlmişdi və beynəlxalq hüquqa tam uyğun idi. Bu əməliyyatın gedişində heç bir mülki şəxsə ziyan vurulmayıb, dini və ya mədəni abidələr zədələnməyib.

Belçika parlamenti üzvlərinin Azərbaycanı "müharibə cinayətlərində" və "insan hüquqlarının pozuntularında" ittiham etmək cəhdləri əsassızdır və siyasi motivlərlə bağlıdır. Qətnamədə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 30 il ərzində işğal altında saxlanılmasının, bu dövrdə dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş çoxsaylı cinayətlərin, soyqırımı aktlarının, etnik təmizləmə nəticəsində 750 min azərbaycanlının öz vətəninə didərgin salınmasının, şəhər və kəndlərimizin dağıdılmasının, milli, mədəni, dini və tarixi mirasımızın talan və təhqir edilməsinin üzərindən sükutla keçilmişdir.

Əvəzində isə öz torpağında sülhü və ədaləti bərqərar etməyə çalışan Azərbaycan haqsız hücumlara məruz qoyulmuşdur. Qətnamənin "qanunsuz həbslər" ilə bağlı hissəsinə gəlincə, xatırlatmaq yerinə düşər ki, hazırda Bakıda məhkəmə istintaqına cəlb edilən erməni milliyyətli şəxslər Azərbaycan ərazisində hərbi təcavüz, müharibə cinayətləri, zorakılıqla yoxa çıxarma, işgəncə vermə, terrorçuluq və s. kimi cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilirlər. Onların müvafiq hüquqları təmin edilir, məhkəmə prosesi şəffaf aparılır və amansız rəftarla bağlı heç bir şikayət yoxdur. Bunun əksinə olan iddiaların irəli sürülməsi suveren dövlətin daxili işlərinə qarışmaqdan başqa bir şey deyildir. Bu da təəssüflə qeyd edilməlidir ki, qətnamədə Ermənistandan kütləvi surətdə deportasiya edilmiş və ya zorla qovulmuş yüz minlərlə azərbaycanlının dinc yolla ata-baba torpaqlarına qayıtmaq hüququnu nəzərdə tutan "Qərbi Azərbaycan" anlayışı ilə bağlı təxribatçı və yanlış təfsirə yol verilmişdir.

Bu anlayış tarixi yaddaşına sadıq olan xalqımızın haqq-ədalət istəyini ifadə edir və beynəlxalq hüquqa tam uyğundur. Qətnamədə bəyan edilmiş məqsədlərə zidd olaraq, bu sənəd sülh yaradılması söylərinə heç də kömək göstərmir. Son vaxtlar sülh gündəliyinin irəli aparılması üçün ciddi addımların atıldığı bir şəraitdə Belçika, İsveçrə kimi ölkələrin parlamentlərində, Avropa Parlamentində erməni diasporu ilə əlaqəsi olan qüvvələr sülh prosesini pozmağa, regionda yeni gərginlik ocağı yaratmağa çalışırlar.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Belçika Nümayəndələr Palatasının üzvlərini obyektiv yanaşmaya əsaslanmayan bu cür sənədlərin qəbulu praktikasından əl çəkməyə, beynəlxalq hüquq prinsiplərinə və normalarına, regionun bütün xalqlarının hüquqlarına hörmətlə yanaşmağa, vəziyyəti gərginləşdirə bilən addımlardan çəkinməyə çağırır.

Nicat NOVRUZOĞLU

Böyük Britaniya Rusiyanın daha 134 gəmisinə sanksiya tətbiq etdi

Böyük Britaniyanın rəsmi hökumət saytında, qara siyahıya Rusiyanın daha 134 gəmisini əlavə edib. Beləliklə qara siyahıya düşən Rusiya gəmilərinin sayı 424-ə çatıb.

Rəsmi London, bundan başqa Birləşmiş Ərəb Əmirliyinin Rusiya ilə əməkdaşlıq edən Intershipping Services və Litasco Middle East DMCC şirkətlərinə də, məhdudiyyət tətbiq edib.

Rüstəm Hacıyev

AQIL ABBAS

DÜNYANIN ƏN VARLI ŞƏHƏRİNİN MƏŞƏQQƏTLİ GÜNÜ

23 iyul! 27 il bu gün bizi ən çox ağrıdan gün olub, daha doğrusu, ağrıdan yox, ağladan!

23 iyul! Ermənilərin, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Dünyanın Ən Varlı Şəhəri Ağdamı işğal elədiyi gün!

İyulun 21-də gecə saat 1-də girdim Ağdama. Məhləməzə çatanda gördüm "709"-un uşaqları yolu bağlayıb oturublar. Evimizə bir yüz metr vardı. Məni saxladılar, evimizə buraxmaq istəmədilər. Aramızda mübahisə düşdü, hətta üstümə silah çəkdi-lər ki, olmaz. Mən də silaha əl atdım. Nəhayət, uzun mübahisə-dən sonra ağılları bir şey kəsmədi, məni buraxdılar. Məni evimizə buraxmayan bu durna qarası igridlər iki gün sonra şəhəri qoyub qaçacaqdılar.

Evdə təkə atam idi. Hirsələndi ki, nəyə gəlmişəm. Nə işə, uşaq vaxtı atam çağırırdı ki, gəl qucağımda yat. Elə gözəl idi ki, atamın qucağında yatmaq. İndi də deyir ki, dur gəl qucağımda yat. 40 yaşında oğlan girdim atamın qucağına. Başını sinəmə qoyub ağladı.

Şəhər tezdən atam durub getdi işə, mənə dedi ki, qayıt Bakıya. Qayıtdım. Bu mənim işğaldan əvvəl Ağdam şəhərinə son səfərim idi.

İki gün sonra Ağdam getdi. Çox səbəbi var, yazmıram, yenidən ürək bulandırmaq istəmirəm.

25 iyulda professor Həbib Qurbanovla danışdım ki, camaat yollara səpələnib, ac-susuz. Nə lazımdı, ərzaq ala qədər Qərvəndə. Qərvənd hələ bizdəydi. Həbilin beş-altı dostu da qoşuldu bizə. Mənim payıma çörək düşmüşdü. Bakıdakı kombinatlar dedi ki, sən burdan Ağdama çörək aparana dək hamısı xəmirə

dönəcə. Yaxşı olar ki, biz rayonların birinə un göndərək, gedib ordan götürəsən. Rayonun adını yazmıram, bir sürücüyə görə o camaatın nə günahı var? Biz həmin rayona çatanda çörək hazır idi. Amma çörəyi aparmağa maşın yox idi, heç kim Ağdama getmək istəmirdi. Nəhayət, polis rəisi bir sürücünü razı sala bildi. Hələ sürücüyə 200 dollar da pul verdi. Zavodun qabağında bəlkə 500 adam vardı, çörək gözləyirdi. Camaata izah elədim ki, biz apardığımız çörək sizin payınızdan deyil, özünü də Ağdam camaatına aparırıq.

Hamı çəkildi, maşın çıxdı yola. Bu da Qərvənd. Top səbindən, "Qrad" səbindən, güllə səsin-dən yer-göy lərzəyə gəlir. Sürücünün rəngi təmiz qacmışdı.

Əsgərlər bizim gətirdiyimiz ərzaqdan imtina elədilər ki, camaat iki gündü ac-susuzdu, onlara paylayın. Qərvənd-Bərdə yolu hər iki tərəf arvad-uşaqda doluydu. Maşının arxasını açdım, mən və iki əsgər elə gedə-gedə çörəkləri, bir də peçenyələri sağa-sola atırdım. Camaat çörəyi göydə tuturdu. Gözü-könlü tox Ağdam camaatını belə görmək məni sarsıdırdı. Ağlaya-ağlaya paylayırdım çörəyi. Ömrümün ən ağır günü idi. Hər dəfə yadıma düşəndə, elə indi yazı yazanda da özümü saxlaya bilmirəm.

27 il ermənilərin kürəyimizə sancdığı xəncəri 8 noyabrda Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə şəhid və qazilərimiz kürəyimizdən çıxartdılar. Amma yeri hələ də qalır və ağrıyır.

İndi tez-tez gedirəm Ağdama, həyatimizə. Yerdən bir çimdik torpaq götürüb yeyirəm və torpağın dadı bir qədər ruhuma dinclik verir. Sonra da tikilən şəhəri qürurla gəzirəm.

Taleyin ironiyasına bax. Ağdamın "Qarabağ" komandasının Avropa çempionatındakı oyunları dəfələrlə 23 iyula düşüb. Bu gün də "Qarabağ"ın Çempionlar Liqasının ikinci təsnifat turunda oyunu var. Amma indi işğaldan azad olunmuş Ağdamın "Qarabağ" komandasıdır. Başda Qurban Xoca olmaqla bütün futbolçulara uğurlar diləyirəm. İnənəm ki, bu gün "Qarabağ" bizi sevinc göz yaşlarıyla ağladacaq.

ƏDALƏT •

25 iyul 2025-ci il

Mətbuat Şurası İlham Əliyevə təşəkkür məktubu ünvanladı

Azərbaycan Mətbuat Şurası Prezident İlham Əliyevə təşəkkür məktubu göndərüb.

Adalet.az xəbər verir ki, Şura sədri Rəşad Məcidin adından ünvanlanmış məktubda bildirilib:

"Möhtərəm cənab Prezident!

"Azərbaycan milli mətbuatının 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" 25 aprel 2025-ci il tarixli Sərəncamınız milli mətbuatımızın keçdiyi şərəfli yolun müfəssəl təsviridir. Bu mühüm dövlət sənədi, eyni zamanda, mətbuatımızın şanlı ənənələrinə, Azərbaycanda ictimai fikrin formalaşmasına, dövlətçilik ideyaları naminə səfərbərlik missiyasına böyük dəyərdir.

Siz hər zaman mediamızın müasir və müstəqil Azərbaycanın inkişafındakı, ölkəmizdə hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğundakı rolunu yüksək qiymətləndirmisiniz. Gələcək üçün yol xəritəsi mahiyyəti daşıyan yubiley Sərəncamınızda 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı jurnalistlərimizin əməyinə xüsusi yanaşmağınız isə 150 ilin sevincinə qürur və fəxarət hissi qazandırır.

Siz xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu mediaya dövlət dəstəyi ənənəsini yaşadırsınız. Bu dəst-xətt özünü dönməz xarakterli fundamental islahatlarda göstərir. Qətiyyətlə deyə bilərik ki, media sahəsindəki inkişaf məhz islahat yönümlü siyasətinizdən qaynaqlanır.

III Şuşa Qlobal Media Forumunun iştirakçıları ilə görüşünüz zamanı Azərbaycan mediasına yüksək dəyərinizi ifadə etməklə, gərgin əmək və axtarışlar nəticəsində əldə olunan inkişafı qiymətləndirdiniz. Media nümayəndələrinə

milli mətbuatımızın 150 illik yubileyi ilə bağlı ünvanladığınız 22 iyul 2025-ci il tarixli müraciətdə isə inkişafın davamlılığına təminat verdiniz, mediamızın bundan sonra da cəmiyyətimizin obyektiv və peşəkar şəkildə məlumatlandırılmasında, müasir cəmiyyət quruculu-

ğunda, milli həmrəyliyin möhkəmləndirilməsində üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcəyinə əminliyinizi bildirdiniz. Həm bu əminliyiniz, həm də dünyanın yeni media düzənindəki mövcud tendensiya şəraitində müəyyənləşdirdiyiniz vəzifələr məsuliyyətimizi artırır. Məsuliyyətimiz etimadınızdan qaynaqlanır. Jurnalistlərimiz Qarabağı azadlığına qovuşdurmuş, torpaqlarımızın işğalına son qoymuş müzəffər Ali Baş Komandanın əsgəri kimi fəaliyyət göstərməkdən, xalqımıza rifah və əminamanlıq, regionumuza sabitlik gətirən

siyasi kursunuza sadıq olmaqdan, nəhayət etimadınızı doğrultmaqdan məmnundurlar.

Hər bir qələm sahibi üçün bu məmnunluq yaradıcılıq şövqü, ruh yüksəkliyi və əzmlə çalışmaq üçün son dərəcə böyük mənəvi stimuldur.

Sevindirici haldır ki, Azərbaycan dövlətinin media siyasəti özündə təkə konseptual mahiyyət daşıyan fəaliyyət xəttini deyil, eyni zamanda, jurnalistlərə həssas münasibəti də birləşdirir. Həssaslığın isə media nümayəndələrinin əməyinin qiymətləndirilməsi, onların dövlət təltiflərinə - fəxri adlara, orden və medallara layiq görülmələri ənənəsi var. Əvvəlki yubileylərdə olduğu kimi, milli mətbuatımızın 150 illik yubileyində də 2005-ci ildə əsasını qoyduğunuz bu ənənə özünü parlaq şəkildə göstərdi. "Media nümayəndələrinin təltif edilməsi haqqında" 21 iyul 2025-ci il tarixli Sərəncamınızla 200-dən çox həmkarımıza inanılmaz xoşbəxtlik hissi bəxş etdiniz.

Möhtərəm cənab Prezident, bütün bunlara, ümumən, mediaya, jurnalistlərə daim həssas münasibətinizə, peşəməizə yüksək dəyərinizə və qədirlənliyinizə görə Sizə rəhbərlik etdiyim Azərbaycan Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin üzvləri, bütövlükdə ölkəmizin jurnalist ictimaiyyəti adından dərin təşəkkürümüzü və minnətdarlığımızı bildirir, Vətənimiz Azərbaycan naminə yorulmaz fəaliyyətinizdə yeni-yeni müvəffəqiyyətlər arzulayırıq".

Vüqar Abbasov,
Avropa Xəbər Agentliyinin
əməkdaşı

Milli Mətbuat Günü - Azərbaycanda

Avropa Xəbər Agentliyində (European News Agency) Milli Mətbuat Günü ilə bağlı yazım yayımlanıb. Yazını Azərbaycan dilində "Ədalət" in oxucuları ilə bölüşürəm. Yazıya keçid linki: https://www.european-news-agency.de/politik/national_press_day_in_azerbaijan_-91836/

Hər il 22 iyul tarixində Azərbaycanda Milli Mətbuat Günü qeyd olunur. Bu il isə Azərbaycan Milli Mətbuatının 150 illiyi qeyd edilir. Azərbaycan mətbuatının tarixi görkəmli maarifçi Həsən bəy Zərdabinin təşəbbüsü və böyük əməyi sayəsində nəşr olunan "Əkinçi" qəzetinin 1875-ci il 22 iyulda işıq üzü görməsi ilə başlayır. "Əkinçi" Azərbaycan dilində nəşr olunan ilk qəzet idi. Onun fəaliyyəti uzun çəkməyə də, Azərbaycan milli mətbuatının əsası məhz bu qəzetlə qoyulmuşdur.

Qəzet cəmi 56 nömrə çap olunsa da, o dövr üçün bu, regionda ciddi göstərici hesab edilirdi. Hər ay 300-400 nüsxədə yayımlanan qəzet, çar Rusiyasının senzura qanunları və maarifçiliyin qarşısını almağa çalışan rejimin şəraitində nəşr olunduğu üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyırdı. Çar Rusiyasında 1865-ci ildə qəbul olunan senzura qanunu mətbuatın yaranmasını xeyli çətinləşdirirdi. Zərdabi 1868-ci ildən qəzet nəşri üçün çalışsa da, yalnız 1875-ci ildə buna nail ola bildi.

Qəzetin adı barədə də xüsusi məqam var. Zərdabinin Bakı qubernatoruna etdiyi müraciətdən sonra ona qəzetin adını "Əkinçi" qoymaq tövsiyə olundu - bununla qəzetin guya yalnız kənd təsərrüfatından yazacağı təsəvvürü yaradılırdı. Lakin qəzetin əsas məqsədi xalqı maarifləndirmək və savadlandırmaq idi. "Əkinçi"də müxtəlif bölmələr fəaliyyət göstərirdi, sonradan isə məktublar şöbəsi yaradılaraq oxucuların fikirlərinə də yer verildi.

Həsən bəy Zərdabinin başlıca məqsədi millətə xidmət etmək, onu elmlə, təhsillə inkişaf etdirmək idi. Onun fəaliyyəti sayəsində Azərbaycan milli teatrının da əsasları qoyulmuşdu. Maarifçilik onun həyatının əsas məzmununa çevrilmişdi. "Əkinçi" də bu məqsədə xidmət edən mühüm vasitələrdən biri idi.

Zərdabi və onun kimi ziyalıların mənsub olduğu milləti maarifləndirmək, təhsil alması istiqamətindəki səyləri öz bəhrəsini verdi. Təsədüfi deyil ki, 1918-ci ildə müsəlman Şərqində ilk demokratik respublika - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaradıldı.

Həsən bəy Zərdabinin və onun nəşr etdirdiyi "Əkinçi" qəzetinin Azərbaycan tarixində, həmçinin mətbuatının tarixində xüsusi yeri var. Məhz buna görə 22 iyul Azərbaycanda hər il böyük ehtiramla qeyd edilir.

KİV: Paşinyan Zəngəzur dəhlizinə nəzarət üçün ABŞ ilə anlaşma imzalayıb

İspaniyanın "Periodista Digital" nəşri Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı gizli memorandumu əldə etdiyini və bu sənədin Ermənistanla ABŞ tərəfindən təsdiq edildiyinə dair iddia ilə çıxış edib.

Adalet.az xəbər verir ki, nəşr Zəngəzur dəhlizini "Tramp körpüsü" nəqliyyat dəhlizi" adlandıırıb.

Yazıda deyilir ki, sənədin məzmunu ilə erməni diasporu tanış olub.

Məlumata görə, burada ikitərəfli regional iqtisadi dəhliz və müdafiə keçidi layihəsindən danışılır: "Bu 42 kilometrlik nəqliyyat dəhlizi Ermənistanın Syünik regionundan keçir. Dəhliz Azərbaycanı Naxçıvanla əlaqələndirir, hansı ki, Ermənistan və İran sərhədində strateji bir mövqeyə malikdir. Bu dəhlizin yaradılması 2020-ci il müharibəsindən sonra Azərbaycanın əsas tələblərindən biri idi. Ermənistan bu dəhlizin yaradılmasının qarşısını almaq üçün səylər göstərib, çünki bu, Ermənistan ərazisinin böyük hissəsinin itirilməsinə gətirib çıxara bilər. Sənədə görə, Ermənistan Syünik regionu üzərində suverenliyini saxlayır, lakin buna baxmayaraq, aydın olur ki, nəqliyyat dəhlizi özəl ABŞ şirkəti tərəfindən idarə olunacaq və bu şirkət lazımi lisenziyanı alıb. Dəhlizin istifadəsindən gələn gəlirin bölüşdürülməsi də bu razılaşmada öz əksini tapıb. Amerika şirkəti gəlirdən 40 faiz, Ermənistan isə 30 faiz pay alacaq. Beləliklə, Ermənistan öz ərazisindən minimum 99 il məhrum edilmiş olacaq", - yazıda qeyd olunub.

Yazıda o da qeyd olunub ki, bu memorandumda ABŞ hərbi qüvvələrinin Ermənistan ərazisinə ezam olunması məsələsi də əks olunub: "Əldə olunan məlumata görə, bunlar adi Amerika ordusu olmayacaq, onlar ABŞ-ın özəl hərbi şirkətinin üzvləri olacaq. Bu qüvvələrin sayının təxminən 1000 nəfər olacağı güman edilir və onlar dəhliz boyunca təhlükəsizliyi təmin etmək üçün məsuliyyət daşıyacaqlar".

Bildirilir ki, memorandumda əsasən, özəl şirkət dəhlizi qorumaq üçün gücdən istifadə edə bilər.

Gömrükdə qaydalar dəyişdi: Bu, kimlərə şamil olunacaq?

"Azərbaycan Prezidenti Gömrük Məcəlləsində dəyişiklikləri təsdiq edib. Dəyişikliklər borcunödənilməsi sahəsində məsul subyektlərin dəqiq müəyyənləşdirilməsi məqsədi daşıyır".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu iqtisadçı deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, Məcəlləyə əsasən, gömrük ödənişlərini ödəməməkləri və nəqliyyat vasitələrini bəyan edən bəyannaməçinin vəzifəsidir:

"Bununla belə, Məcəlləyə görə gömrük borcu istənilən maraqlı şəxs tərəfindən ödənilə bilər. Bu isə dəqiqləşdirmənin aparılmasını zəruri etmişdi. Gömrük bəyannaməsinin təsdiqi nəticəsində bəyan edən şəxsin üzərinə

gömrük ödənişlərinin ödənilməsi öhdəliyinin qoyulduğunu, bu ödənişin ödənilmədiyi təqdirdə gömrük borcunun yarandığını, habelə beynəlxalq təcrübədə də hüquqi tənzimlənmənin "istənilən maraqlı şəxs" kimi qeyri-müəyyən deyil, "məsul olan istənilən şəxs" kimi məsuliyyəti özündə ehtiva edən ifadə ilə aparıldığını nəzərə ala-

raq Məcəllədə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi ehtiyac duyuldu.

Bununla, dəyişiklik gömrük borcunun istənilən maraqlı şəxs tərəfindən deyil, hə s a b l a n m ı ş gömrük ödənişləri üzrə borclu

olan şəxs tərəfindən və ya bu Məcəllədə tutulmuş üsullardan yeni, girov, bank qarantiyası, ödənilməli olan məbləğin gömrük orqanının depozit hesabına köçürülməsi, si-ğorta müqavilələri, üçüncü şəxsin zəminliyi, avans ödəmələr istifadə etməklə təminat verildikdə həmin təminat üzrə öhdəlik daşıyan şəxslər

Nicat

Bu cərimələrdən toplanan vəsaitdən istifadə qaydası təsdiqləndi

Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" qanunun tələblərinin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan və həmin Xidmətin hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası" təsdiq edilib.

Adalet.az xəbər verir ki, bununla bağlı Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb.

Qərara əsasən, büdcə-dənkənar vəsaitin Xidmətin aparatı, strukturuna daxil olan və tabeliyində olan qurumları arasında bölgüsü Xidmətin müvafiq əmri ilə rəsmiləşdirilir.

Büdcədənkenar vəsait hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və maddi təminatının yaxşı-

laşdırılması məqsədilə hərbi qulluqçuların aylıq vəzifə (tarif) maaşlarına müənasib əlavələrin verilməsi üzrə xərclənir.

Hərbi qulluqçuların aylıq vəzifə (tarif) maaşına əlavənin məbləği onların aylıq vəzifə (tarif) maaşından çox olmamalıdır.

Aylıq vəzifə (tarif) maaşına əlavənin ödənilməsi ayda bir dəfə olmaqla, hər ay üçün növbəti ayın 20-dək, dekabr

ayı üçün isə həmin ayın 25-i (dekabrın 25-i qeyri-iş günü) düşdükdə növbəti iş günü) həyata keçirilir.

Aylıq vəzifə (tarif) maaşına əlavə aşağıdakı günlər üçün hesablanılır:

- sərəncamda olduğu və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi günlər;

- növbəti məzuniyyət istisna olmaqla "Hərbi xidmət-keçmə haqqında Əsasnamə"nin 114-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş digər məzuniyyətdə olduğu günlər;

- hərbi qulluqçu intizam cəzası aldığı gündən intizam cəzası götürülənədək.

“Azərpoçt” a məxsus poçt markaları dövrüyyəyə buraxılıb

18-21 iyul 2025-ci il tarixlərində “Rəqəmsal keçidlər: Süni intellekt dövründə informasiya və media dayanıqlılığının gücləndirilməsi” mövzusunda III Şuşa Qlobal Media Forumu keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, forum çərçivəsində “Azərpoçt” MMC və Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin təşəbbüsü ilə dövrüyyəyə buraxılan Milli Mətbuatın 150 illiyinə həsr olunmuş poçt markalarının möhürlənməsi həyata keçirilib.

Markalar forumun 2-ci günü Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev və Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov tərəfindən möhürlənib.

Qeyd edək ki, sözügedən markalardan birinin üzərində Milli Mətbuatın banisi Həsən bəy Zərdabının portreti və Azərbaycan dilində ilk dəfə nəşr olunan “Əkinçi” qəzetinin yazısı əks olunub. Digər markanın üzərində isə 1881-ci ildə təsis edilmiş “Kaspi” qəzetinin mətbəəsi və həmin qəzetin baş redaktoru, görkəmli publisist və ictimai xadim Əlimərdan bəy Topçubaşovun təsviri yer alıb.

Hər iki marka üzərində “Milli Mətbuat - 150 (1875 - 2025)” qeydinin vurğulanması yubileyin tarixi əhəmiyyətini göstərir.

Markaların dizaynı rəssam Aydın Əsgərova məxsusdur. Markalar Belçika poçtu tərəfindən çap olunub.

“Beynəlxalq məhkəməyə müraciət Bakının haqqıdır”

“Rusiya tərəfi AZAL təyyarəsinin qəzaya uğraması ilə bağlı aparılan istintaq hərəkətlərinin nəticəsini gözləyir. Azərbaycan Aktau yaxınlığında təyyarə qəzası ilə Rusiya Federasiyasına qarşı beynəlxalq məhkəmə instansiyalarında iddia qaldırsa, Moskva rəsmi hökm gözləyəcək”.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov brifinq zamanı deyib. “İstintaq hərəkətləri aparılır, araşdırma gedir. Əgər Azərbaycan belə bir qərar qəbul edərsə, bu, Azərbaycanın haqqıdır, biz bütün davam edən istintaq və proseslərdən rəsmi hökm gözləyəcəyik”, - Peskov əlavə edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev III Şuşa Qlobal Media Forumunda bildirib ki, AZAL-ın Aktau yaxınlığında qəzaya uğrayan təyyarəsi ilə bağlı beynəlxalq edliyyə sistemə müraciət edəcək, bunun üçün müəyyən sənədlər hazırlanır.

Xatırladaq ki, 2024-cü il dekabrın 25-də səhər saatlarında Qazaxıstanın Aktau şəhərində AZAL-ın səmnişin təyyarəsi qəzaya uğrayıb. Təyyarədə 62 səmnişin və 5 ekipaj üzvü olub, 27 səmnişin və iki ekipaj üzvü sağ qalıb.

Zərərcəkmiş: “İki gün meşədə qalandan sonra Ağdama gedə bildik”

İyulun 21-də Bakı Hərbi Məhkəməsində məhkəmə prosesində ifadə verən zərərcəkmiş şəxs Şəhla Talibova 1988-ci ildə Ermənistandakı dədə-baba yurdlarından deportasiya edildiyini, Şuşa rayonunda məskunlaşdıqlarını, həyat yoldaşının Xocalıda işləməsi ilə əlaqədar ora köçdüklerini bildirib.

Adalet.az xəbər verir ki, o, azərbaycanlılara qarşı təzyiqlər başlayanda avtobusa daş atılması nəticəsində 10 günlük körpəsinin gözüne şüşə qırığı batdığını söyləyib.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə baş vermiş Xocalı soyqırımı zamanı çətinliklə meşəyə qaçdıqlarını, iki gün orada qaldıqdan sonra Ağdama gedə biliklərini deyib. Soyqırımı zamanı onun qayınatası və qayınanası 7 gün girovluqda saxlanılıb.

Habelə, digər qohumları girovluqda saxlanılıb, bir qismi isə itkin düşüb.

“Övladlarım ciddi travma alıb. Bakıya qayıdandan sonra qızım ulduzları raketə bənzədirdi. Göyde ulduz görəndə deyirdi ana, raket atırlar, gedək...”, - deyə o əlavə edib.

Qeyd edək ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşlarının məhkəməsi davam etdirilir.

Elxan Bəşirov yüksək vəzifəyə təyin olundu

Elxan Bəşirov 22 iyul 2025-ci il tarixindən etibarən “Umid Babek Operating Company” əməliyyat şirkətinin Baş Direktoru (Filial Direktoru) vəzifəsinə təyin olunub.

Adalet.az xəbər verir ki, bununla bağlı şirkət məlumat yayıb.

E. Bəşirov enerji sektorunda demək olar ki, 20 illik qlobal təcrübəyə malikdir və bu müddət ərzində BP şirkətində əməliyyatlar, strategiya və mürəkkəb birgə müəssisələr sahəsində yüksək rəhbər vəzifələrdə çalışıb. O, dünyanın ən böyük neft ya-

taqlarından biri olan İraqdakı Rumeylə neft yatağında Əməliyyatlar Meneceri vəzifəsində çalışıb, burada çoxmillətli komandaya rəhbərlik edib və gündə 950,000 bareldən çox hasilata nəzarət edib.

Onun strateji baxışları Londonda, BP-nin İcraçı Rəhbərliyi yanında Biznes Müşaviri kimi fəaliyyəti ilə daha da zənginləşmişdir.

Hal-hazırda isə Elxan Okford Universitetində icraedici təhsil (EMBA) proqramında iştirak edir.

E. Bəşirov komandaları ruhlandırmaq, əməliyyatlarda

mükəmməlliyə nail olmaq və davamlı dəyər yaratmaq həvəsi ilə tanınır. Onun rəhbərliyindəki əsas diqqət UBOC-

un fəaliyyətini gücləndirməyə və şirkətimizlə tərəfdaşlığımız üçün uzunmüddətli uğuru təmin etməyə yönəlcəkdir.

Qeyd edək ki, Umid Babek Operating Company (UBOC) - 2017-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmiş neft-qaz şirkətidir. Şirkət Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən yüksək təzyiqli Ümid qaz-kondensat yatağı və Babək perspektiv strukturunda neft və qazın kəşfiyyatı, hasilatı və istismarı ilə məşğuldur.

ABŞ və Aİ xarici turistlər üçün viza qiymətlərini kəskin qaldırır

ABŞ və Aİ xarici turistlər üçün viza qiymətlərini kəskin qaldırır. Belə ki, Avropa Komissiyasının qərarına əsasən, vizadan azad olan ölkələrin vətəndaşları üçün məlumatlandırma sistemindən istifadə, habelə vizadan imtina üçün 20 avro ödəniş tələb olunacaq, ABŞ isə əcnəbilər üçün vizanın qiymətinə 250 dollarlıq tarif tətbiq edir.

Adalet.az xarici mediaya istinadla xəbər verir ki, Avropa Komissiyası ETIAS sistemini (Avropa Səyahət Məlumatı və Avtorizasiya Sistemi) tətbiq edir və ondan istifadə haqqını 7 avrodan 20 avroya qədər əhəmiyyətli dərəcədə artırdığını elan edib.

Yeni tarif 30 Avropa ölkəsinə 90 günə qədər qısamüddətli səfərlər planlaşdırılan vizadan azad olan ölkələrin vətəndaşlarına şamil ediləcək.

ETIAS İrlandiya, həmçinin İslandiya, Norveç, Lixtenşteyn və İsveçrə istisna olmaqla, Aİ-nin bütün üzv dövlətlərini əhatə edəcək. Siste-

min 2026-cı ildə tam istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Təklif hazırda Aİ Şurası və Avropa Parlamenti tərəfindən nəzərdən keçirilir. Komissiya bildirir ki, rüsum artımı əməliyyat xərclərini inflyasiyaya uyğun ödə-

mək və Aİ ödənişlərini digər ölkələrdəki analogi proqramlara uyğunlaşdırmaq üçün lazımdır. İstisnalar 18 yaşdan kiçik və 70 yaşdan yuxarı səyahət edənlər üçün qalacaq və onlar pulsuz olmaqda davam edəcək. ABŞ isə viza bütövlüyü rüsumunu tətbiq

edir. Birləşmiş Ştatların Daxili Təhlükəsizlik Departamenti xarici ölkə vətəndaşlarına qeyri-immiqrasiya vizaları verərkən əlavə rüsum tətbiq edəcək. Minimum məbləğ 250 dollar müəyyən edilib, lakin departament onun məbləğini öz mülahizəsinə görə qaldıra bilər. Rüsum hər il inflyasiyaya uyğun artırılacaq. Yığılan bütün vəsait ümumi xəzinəyə daxil olacaq və heç bir güzəşt və ya endirim nəzərdə tutulmur. Bununla belə, viza sahibi bütün şərtlərə əməl edərsə və ABŞ-ı vaxtında tərk edərsə, viza müddəti bitdikdən sonra pulun geri qaytarılmasını tələb edə biləcək.

Nicat

Azərbaycandan İrana hücum? - Pezeşkian rədd etdi

Prezident Məsud Pezeşkian Azərbaycan Respublikasından İrana hava hücumu edildiyini qəbul etmir.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Təbrizin İran parlamentindəki nümayəndəsi Əlirza Novin deyib. “Prezident Məsud Pezeşkianın Təbrizə son səfəri zamanı onunla görüşmə ölkənin şimal-qərbinin müdafiəsinin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladım. Azərbaycan Respublikasından hücumların qeyri-rəsmi sübutlarına baxmaya-

raq, prezident bunu qəbul etmədi”, - millət vəkili bildirib.

Əlirza vurğulayıb ki, Pezeşkian qarşısında Qərbi Azərbaycan, Şərqi Azərbaycan, Ərdəbil, Zəncan və Kürdüstan əyalətlərində müdafiə infrastrukturunun gücləndirilməsi barədə məsələ qaldırıb.

Qeyd edək ki, Əlirza Novinin keçirdiyi bu mətbuat konfransı və Azərbaycandan İrana hücumlar barədə cəfəng iddialarından bir gün sonra Şərqi Azərbaycan əyalətinin Nümayəndələr Məclisi

sinin iclası baş tutub və Əlirza Novin Nümayəndələr Məclisinin sədrliyindən çıxarılaraq onun yerinə Əhər və He-

ris şəhərlərinin millət vəkili Beytullah Abdullahi seçilib.

Xatırladaq ki, 12 günlük müharibə zamanı guya İsrail PUA-larının Azərbaycandan qalxaraq, İrana zərbə endirməsi haqda bəzi iranlı ekspertlərin səsləndirdiyi iddialarla bağlı heç bir sübut təqdim edilməyib. Azərbaycan isə bu cəfəng iddiaları tamamilə rədd edib və Azərbaycan ərazisinin 3-cü ölkələrə qarşı heç vaxt istifadə edilmədiyini və edilməyəcəyini bir daha bəyan edib.

Qlobal istilər təhlükəli həddə çatıb

Son günlərdə Yer kürəsində müşahidə olunan ekstremal istilər həm insan sağlamlığına, həm də planetin ekosisteminə ciddi təsir göstərir.

Adalet.az xəbər verir ki, Dünya Meteoroloji Təşkilatının (WMO) verdiyi açıqlamaya görə, 2050-ci il üçün nəzərdə tutulan temperatur proqnozlarının bir çoxu artıq bu gün reallaşmağa başlayıb.

Avropa İttifaqına bağlı Copernicus İqlim Dəyişiklikləri Xidməti tərəfindən yayımlanan son hesabatda bildirilir

ki, bu ilin iyun ayında Avropada orta temperatur 1991-2020 illəri arasındakı ortalamadan 1,10°C üstələyərək 18,46°C-ə yüksəlib. Bu göstərici Avropa tarixində qeydə alınmış ən isti beşinci iyun

ayı kimi yadda qalıb. İqlim mütəxəssislərini narahat edən əsas məsələ isə gələcək üçün nəzərdə tutulan iqlim ssenarilərinin artıq bu gün yaşanmasıdır.

WMO-nun 2015-ci ildə yayımladığı 2050-ci il üzrə proqnozlarında İspaniyanın Huelva şəhərində 43°C temperatur gözlənilirdi. Lakin bu ilin iyun ayında orada temperatur 46°C-ə çatıb. Fransa üzrə proqnozlaşdırılan Paris,

Lion, Nims, Strasburq və Agen kimi şəhərlərdə də 2050-ci ilə aid istilik limitləri ya artıq keçilib, ya da həddə çatıb. Fransada iyun ayının son günlərindən etibarən təsiri olan istilik dalğası səbəbilə “Meteo France” hava xidməti 16 vilayətdə qırmızı, 68 vilayətdə isə narıncı xəbərdarlıq edib. 1 iyul tarixinə olan məlumata görə, bir çox bölgədə temperatur 40°C-i keçib, gecə saatlarında belə 20°C-dən aşağı enməyib. Həddindən artıq isti hava səbəbilə azı iki nəfər həyatını itirib.

Qarabağın azadlığa çıxmış gozəllikləri: Vəngli - I yazı

Bu gün sizə tətıl günlərimdə gəzdim, gördüyüm ən maraqlı yerlərdən, ən maraqlı detalları çatdırmaq istəyirəm!

Tam 40 ildən sonra yolum ilk dəfə Ağdərə rayonunun Vəngli kəndinə düşdüm! Hələ uşaq ikən, Kəlbəcər yaylaqlarına məhz bu kəndin yaxınlığından keçib gedirdik. O vaxt sovet hökumətinin sayəsində elə ermənilər kimi kəndə Vəng deyirdik. qSonuncu dəfə 1985- ci ildə bu ecəzkar yurdumuzu görmüşəm!

Və sonrası məlumdur!

Üzü Vəngliyə tərəf

ZatənTəzəkənddəki post-patrul gömrük məntəqəsini keçəndən Şəhidlərimizə rəhmət qazılarımızə can sağlığı diləyə-diləyə təxminən Balıcanı da keçəndən sonra əlavə 5 postu da arxada qoyub çatdıq təbiətinin gözəlliyi dillər əzbəri olan ermənilərin Vank dediği Vəngli kəndinə!

Ermənilərin " dədəmizdən qalıb" dediği bu cənnət yurdumuz Xaçınçayın sol sahilində, yüksək dağlıq ərazidə yerləşir. Havası yay zamanı sərin, yağışlı, qışda isə soyuq və qarlı keçir. Kəndin ətrafı meşələrlə örtüldür, buna görə havası təmiz və səfalıdır.Məcundu eeey, məcun!

Dumduru , göz yaşı kimi axan Xaçın çayının zümzüməsi elə kənardan eşidilirdi. Yolların kənarı dağ çiçəkləri ilə sanki xalçanı xatırladırdı. Uşaq vaxtı adına çayçiçəyi dediyimiz topa-topa, günəş kimi sapsarı dazı otu, bənövşəyi rəngli qaraqınıq çiçəyi, çəhrayı qantəpər (Qafqaz lomeloziyası) , ağ qantəpər, sarı gülxətmi, çobanyastığı, sapsarı çətirli çiçəklər, həqiqətən yolların kənarını "ölüb-qalmalı" məkana döndərmişdilər. Yamyaşıl çoxillik ağacların da gözəlliyi, kənardan adama gəl-gəl deyən zümrüd meşələr ağzımı ayrıq saxladı.

Simasından möhtəşəmlik, məğrurluq tökülən dağlar, qayalar!

Kəndə girdik. İlahi bu yerlərdə 200 ildir ermənilər necə xoşbəxt yaşayırmışlar?Bu gözəllikləri hər gün gözlə görmək ruha qida, ömrə şəfədir. Ona görə , bu nankorların yanaqları yay- qış lələ kimi qıpqırmızı olardı, sağlam yaşayardılar!

Giriş qapısındakı ermənilərə məxsus monumentin üstündəki aslan heykəlləri ermənilər kimi tarixin arxivinə atılmışdı . İşğal vaxtı quraşdırılmışdı.

Amma tarixçilərimizə istinad edərkən öyrənirik ki, Vəngli əslində tək təbi

gözəllikləri ilə deyil, qədim, çox qədim olduğu qədr də sirli-sehirli bir məkandı. Sanki nağıllarımızdan qopub bu günümüze düşüb . Qədimlik də kəndə bir ayrı abu- hava qatır.

Tarixçilər deyir ki, islam hələ Azərbaycan ərazisinə gəlməmişdən əvvəl Vəngli kəndi uzun müddət Alban Xaçın knyazlığının mərkəzi olub. Xaçın knyazlığının ən görkəmli rəhbərlərindən olan

Həsən Cəlalın iqamətgahı olan Holanaberd qalası ilə üzbəüz, Ağdərə rayonunun Vəngli kəndində Xaçın çayının sol sahilində dağın üstündə ucaldılmış məşhur Gəncəsər monastırı(ermənilər adını dəyişdirib Qandzasar monastırı qoymuşdu) Qafqaz Albaniyası xristian memarlığının ən görkəmli abidələrindən biridir. Monastırın divarında daş üzərindəki epiqrafik yazıdan məlum olur ki, bu abidə "yüksək və böyük Arsax ölkəsinin hökmdarı, geniş vilayətin çarı, Böyük Həsənin nəvəsi, Vaxtanqın oğlu, Həsən Calal Dövlə və anası Xorişə xatun tərəfindən 1216-1238-ci illərdə inşa edilmişdir". 1261-ci ildə monqol-tatar işğalçıları tərəfindən İranın Qəzvin şəhərində qətlə yetirilmiş Həsən Cəlalın oğlu knyaz Atabəy gətirib Gəncəsər monastırında dəfn etmişdir. Bu monastır 1511-ci ildən 1836-cı ilədək, yeni Rusiya sınıdunun rəsmi qərarı ilə Alban kilsəsi ləğv edilənədək diofizit alban xristianlarının iqamətgahı olmuşdur.

Bəzi azərbaycandilli müasir mənbələrdə abidənin əsil adının Xəzinədəğ məbədi olduğu qeyd edilir. Soruşsanız ki, niyə belə adlanır , onu da tarixçilərin araşdırmasına əsaslanaraq deyək: Gəncəsər monastırının adı, monastırın inşa edildiyi təpəlik ərazinin adından götürülür. Gəncəsər sözü "gənc" və "sər" olmaqla iki hissədən ibarətdir. Hər iki söz pəhləvi dilindən gəlməklə "gənc" - xəzinə "sər" - təpə, zirvə, hündür yer anlamını ifadə edir.

Deyilənə görə, 1992-ci ildə Ermənistan Müdafiə Naziri Vazgen Sarqsyan və Qarabağ ermənilərinin silahlı birləşmələrinin rəhbəri Serj Sarqsyan Gəncəsər monastırının rahib hücrələrindən birində ilk toplantılarını keçirirlər.

Aha, Azərbaycan bundan xəbər tutan kimi, dəmir qanadlı quşlarını göndərir ora. Yəni

20 yanvar 1993-cü ildə hava hücumu zamanı monastır ətrafındakı binalara ziyan dəyir, keşişlər qırılır. Ermənilər bombardmanın qorxusundan bir müddət orda ibadət etmir. Amma bundan əvvəl də Şuşa işğal olunandan sonra döyüşçü - keşiş Qurgen Martirosyan Qazançı monastırında şükranlıq ibadəti keçirmişdi.

Sonralar 1998-ci ildə qərara gəldilər ki, Qarabağ yeparxiyasının mərkəzi Qazançı kilsəsinə köçürülsün!Köçürdülər və bu tarixdən başlayaraq ən çox ibadətlərini burda etdilər.

Təsəvvür edin ki, işğal dövründə Vəngli ən çox turist axınına layiq olan bir məkan olub.

Bu məqalənin arxasında oradakı tikililər, istirahət yerləri, gəzinti əraziləri abidə və heykəllər haqqında daha geniş yazacağam. Görün bu cənnətdə ermənilər nələr tikib, nələr qurub...

Əntiqə Rəşid

Bizə yazırlar

Sumqayıt şəhər sakini Səfullayev Xanlar Əliheydər oğlu 7 nəfər müəllimin adından Azərbaycan Respublikasının deputatı Aqil Abbasa müraciət edərək yazır:

"Sumqayıt Evdə Fərdi Təhsil məktəbi 1994-cü ildən sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsili ilə bağlı fəaliyyət göstərir. Qanunvericiliyə görə, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar evdə təhsilə cəlb olunur. Məktəbimizin keyfiyyət göstəricisi çox yüksəkdir. Təkcə bu il məktəbimizin iki məzununu fərqlənmə attestatı almışlar. Buna baxmayaraq, bir aydır ki, məktəbin direktoru Vladimir İbrahimov heç bir səbəb göstərmədən məktəbin bağlandığını bildirir və bizdən başqa məktəbə keçməyimizi tələb edir. razılaşmayanlara psixoloji təsir göstərir, Əmək Məcəlləsinin 70-ci maddəsinin "c" bəndi ilə işdən çıxardacağını deyir. Bununla bağlı Abşeron-Xızı Regional Təhsil İdarəsinə, Elm və Təhsil Nazirliyinə etdiyimiz müraciətlər nəticəsiz qalmışdır. Ona görə də öz adımdan və bu ərizəni imzalayan müəllimlər adından 30 ildən çox fəaliyyət göstərən Sumqayıt Evdə Fərdi Təhsil məktəbinin heç bir əsas göstərilmədən, Nazirlər Kabinetinin qərarı olmadan bağlanması ilə bağlı yaranmış problemə diqqət göstərmənizi xahiş edirəm".

7 müəllimin imzası.

REDAKSİYADAN: Səfullayev Xanlar Əliheydər oğlunun ərizəsi Elm və Təhsil naziri cənab Emin Əmrullayevə göndərilib. Ümid edirik ki, cənab nazir müəllimlərin problemlərinin həll olunması üçün müvafiq göstəriş verəcək. İnanırıq ki, 30 ilə yaxın fəaliyyət göstərən müəllimlərin ən azından başqa təhsil ocaqlarında işlə təmin olunması məsələsi həllini tapacaq.

Əraqçı: İran uranın zənginləşdirilməsi proqramından imtina etməyəcək

İran uranın zənginləşdirilməsi proqramından imtina etməyəcək.

Adalet.az "Mehr" agentliyinə istinadən xəbər verir ki, bunu İranın xarici işlər naziri Abbas Əraqçı bildirib.

O qeyd edib ki, ABŞ-nin sanksiyalarına baxmayaraq İranın uranı zənginləşdirməsinin qarşısını almaq çətin olacaq: "Biz zənginləşdirmədən imtina edə bilmərik, çünki bu bizim alimlərimizin nailiyyətidir.

Bu, milli qürur məsələsidir. Zənginləşdirmə bizim üçün çox dəyərlidir".

Nazir ötən ay ABŞ-nin zərbələri nəticəsində İranın nüvə obyektlərinə dəyən ziyanın "ciddi" olduğunu təsdiqləyib. Ancaq o, zərbələrdən sonra zənginləşdirilmiş uranın salamat qalıb-qalmadığını şərh etməyib: "Ziyanın dərəcəsini indi atom enerjisi üçün məsul olan təşkilatımız qiymətləndirir".

A.Əraqçı İranın ABŞ ilə danışıqlara açıq olduğunu vurğulasa da, bunun hələ ki birbaşa olmayacağını vurğulayıb: "ABŞ qarşılıqlı faydalı həll yoluna can atarsa, onlarla əməkdaşlıq etməyə hazırıq".

Onun sözlərinə görə, İranın nüvə proqramını danışıqlar yolu həll etmək təcrübəsi var: "Biz bunu yenidən etməyə hazırıq".

Bakının Binəqədi rayonunda yerləşən, tarixə "Xutor" adı ilə düşmüş yaşayış məhəlləsində söküntü işlərinə hazırlıq gedir.

Adalet.az musavat.com-a istinadən xəbər verir ki, artıq rəsmi qurumların nümayəndələri əraziyə baxış keçirib, Rəşid Məmmədov küçəsində fərdi yaşayış evlərində sahədaxili ölçmə işlərinə start verilib. Sakinlərə bildirilib ki, ərazidə söküntü planlaşdırılır, lakin hələlik kompensasiya məbləği barədə onlara heç bir məlumat verilməyib. Prosesin ilkin mərhələsi olduğu üçün hazırda yalnız ölçmə işləri aparılır. Bu hadisə Bakıda illərdir davam edən, amma tam başa çatmayan geniş bir transformasiyanın - köhnə məhəllələrin sökülərək şəhər nəqliyyatının və infrastrukturun rahatlaşdırılması planlarının davamı kimi görünür. "Xutor" sözü əslində rus mənşəlidir və kiçik kazak kəndi, təsərrüfatı anlamına gəlir. Bakının Binəqədi rayonu ərazisindəki bu məhəllə də vaxtilə Qafqaza köçürülmüş kazakların və digər rus icmalarının məskunlaşdığı yerdən miras qalıb. Əsrlərdir mövcud olan bu məhəllələr indi artıq şəhərin böyüyən infrastrukturunun tələblərinə cavab vermir və sovet dövründən qalmış plansız küçələr, dar yollar park problemini daha da dərinləşdirir.

Son illərdə Bakıda tıxac problemi şəhərin ən ciddi problemlərindən birinə çevrilib. Statistika göstərir ki, paytaxt küçələrində hər il avtomobillərin sayı or-

ta hesabla 30-50 min artır. Ancaq küçə və yol şəbəkəsi, demək olar ki, dəyişməz qalır.

"Xutor" və "Sovetski" kimi ərazilərin sökülməsi yeni binalar üçün yox, əsasən yolların genişləndirilməsi, nəqliyyat axınının rahatlaşdırılması məqsədi daşıyır. Sovetskiddə həyata keçirilən layihədə də eyni məntiq tətbiq olunmuşdu - dar və dolaşqı küçələr sökülərək geniş prospektlər salındı, əhali isə köçürüldü.

Burada bir mühüm sual yaranır: əgər söküntülər yolları genişləndirmək üçün-dürsə, niyə bu qədr uzun çəkir və nəticəsi bəzən gözləniləndən daha az olur?

Ekspertlər deyirlər ki, problemin kökündə yalnız yolun darlığı deyil, şəhər-salma strategiyasının və ictimai nəqliyyatın zəifliyi də dayanır. Köhnə məhəllələrin sökülməsi şəhərə vizual olaraq nəfəs versə də, əgər paralel olaraq avtomobillər, metro şəbəkəsi, dayanacaq mədəniyyəti inkişaf etdirilmirsə, tıxac problemi həll olunmur - sadəcə, daha geniş küçələrdə daha çox avtomobil yığılır. "Xutor"un sökülməsi Bakının tarixi ilə müasir tələbləri arasında olan ziddiyyətli bir daha üzə çıxarır. Bir tərəfdə şəhərin nəfəs almağa ehtiyacı, daralan

yollar, tıxaclar var. Digər tərəfdə isə illərlə məskunlaşmış icmalar, həyat həyələri və şəhərin unikal ruhunu qorumaq arzusu dayanır. Bakının gələcəyini planlayanlar üçün əsl məsələ budur: şəhəri həm genişləndirmək, həm də onu sadəcə asfalt və daşlardan ibarət olmayan canlı bir orqanizm kimi qoruyub saxlamaq. "Xutor"un taleyi isə bu suallara necə cavab verəcəyini göstərəcək. Nəqliyyat sahəsi üzrə ekspert Rauf Ağamirzəyev Musavat. com-a açıqlamasında bildirib ki, paytaxtı tıxacdan xilas etməyin yeganə yolu kompleks tədbirlər planıdır. Onun sözlərinə görə, çəşidl, üstünlüyü və maliyyə dayanıqlığı təmin olunmuş ictimai nəqliyyat növləridir: "Bu cür ictimai nəqliyyat növləri olmadan qeyri-mümkündür. Sıxlıq, tıxac böyük meqapolislərdə gözlənilən haldır. Lakin bununla yanaşı, sıxlıq və tıxacı ciddi alternativlər, hər bir məsafəyə uyğun təkliflər formalaşdırılır. Ötən ildən başlayaraq Bakıda mobilliyin transformasiya proqramı icra olunur. İlkin müsbət tendensiya odur ki, velo və avtobus zolağı təşkil olunub. Bu da yol sahəsində ciddi investisiya etmədən daha tez həllər verən vasitədir. Buna yüngül isla-

hat kimi baxa bilərik. Bu ilin başlanğıcında dövlət proqramı qəbul olunub. Orada isə daha sərt islahatlar nəzərdə tutulub. Daha dəqiq desək, relsli nəqliyyatın inkişafı - həm yerin altında metro şəbəkəsinin genişlənməsi, həm də yerin üstündə tramvayın bərpa olunması və şəhəratrafı elektrik qatırı şəbəkəsini modernləşdirib bugünkü daşımını 4-5 dəfə artırmaq hədəflənib. Həmçinin 2025-2030-cu illər ərzində Bakı şəhərində olan bütün səkilərin vəziyyəti yerli icra hakimiyyətləri tərəfindən təftiş olunmalı və bütün baryerlər aradan qaldırılmalı, davamlılığın təmin olunması istiqamətində işlər görülməlidir. Çünki piyada infrastrukturunu hər şeydən öndə gəlir. Bakıda ele bir prospekt və ya küçə yoxdur ki, əvvəldən sonuna kimi davamlı, baryersiz səkisi olsun. Yağlı və hərəkət məhdudiyyəti olan, gözləri görməyən və ya uşaqlı piyadaları nəzərə alaraq, daha inkluziv və qısa keçidlər təşkil edilməlidir. Işıqforla nizamlanan və şəhərin daxilində insanların daha çox hərəkətini nəzərə alaraq, sürəti azaldan həllər tətbiq edilməlidir. Buraya müəyyən problemlərin işıqfor prinsipi ilə həllinə ehtiyac var. Ele problem var

ki, bununla 24 saat ərzində həll oluna bilər. Elə köşklər, avtomobillər var ki, səkiləri zəbt edib. Bu problemlər bir sutkada həllini tapmalıdır".

Ekspert deyir ki, səki məsələsində mikro yox, makro səviyyədə təhlillər aparılmalıdır: "Məsələn, sürətli yollarda keçidlər varsa, bu keçidlərə gələn yolların, yeni səkilərin səviyyəsinə baxmaq lazımdır. Onlar varmı, işıqlıdırımı? Həmin keçidlərin özü baryerlirdirsə, onlar aradan qaldırılmalıdır. Yeni fərqli hərəkət iştirakçıları nəzərə alınaraq, yenidən təşkil olunmalıdır".

R.Ağamirzəyev bildirir ki, alternativ küçələrin sayı çox olarsa, nəqliyyat sisteminə müsbət təsir edər: "Lakin daha çox insan yaşayırsa, fərqli hərəkət üçün şərait yaratmaq lazımdır. Biz yol yox, çox funksional küçə salmağı öyrənməliyik. Bir küçədə təkcə avtomobil hərəkət etmir. Şəhərdə ən üst pillədə insandır. İnsan üçün səki düzəldilməli, qısa məsafəli mikromobillik zolaqları salınmalı, ardınca orta məsafə üçün avtobus, gələcəkdə isə tramvay və digər ictimai nəqliyyat növləri təşkil edilməlidir. Eyni zamanda yaşıllıq da nəzərə alınmalıdır. Çünki bir küçə ilə hərəkət edərkən, gün insanı yandırarsa, o, ikinci dəfə ora ilə getməyəcək. Bir küçə belə qurulmalıdır. Belə olarsa, şəhərdə insan çoxluğu problem yaratmaz. Biz isə əksinə, yolları asfalt səhrasına çeviririk".

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Dünyanın ən yaxşı adamı...

Məndən soruşsalar ki, dünyanın ən yaxşı adamı kimdi? Bu suala belə cavab verərdim: Vətəninini sevən, onun yolunda ölməyə getməyə belə hazır olan, Allahı sevən, yetimə-yesirə, kimsəsizə arxa duran, yıxılanı qolundan tutub qaldıran, doğmalarının, dostlarının ağır günündə yanında olan, bir tikə çörəyini dörd yerə bölən insan dünyanın ən yaxşı adamıdır...

Nə yaxşı dünyamızda az da olsa, belələri var. Və Allaha and olsun ki, dünya yaxşı adamların çiyində dayanıb, yoxsa, onlar olmasaydı, pis adamlar dünyanı çoxdan dağıtmışdılar... Bax mənim uzun illərdir ki, tanıdığım Qubadlı rayonunun Yuxarı Mollu kəndindən olan İlham Əliyev də belə əməli-saleh, vətənpərvər, dostcanlı insanlardandır. Hər adamda olmayan mehribanlıq, səmimiyyət onda var. O, Qubadlının çox tanınmış, hörmətli, zəngin keçmiş olan bir ziyalı ailəsindədir.

Ağac bar getirəndə başını aşağı dikdiyi kimi, İlham qardaşımız da nə qədər zəngin olsa belə, həmişə bir o qədər sadə və səmimi olub. Harda işləməyindən və imkanlarından asılı olmayaraq, ancaq əlindən kimlərə isə yaxşılıq etmək gəlib. Onun üçün insanlıqdan uca zirvə olmayıb və hər vaxt o zirvədə durub. Dünya şöhrətli filosofu Diogen gündüz əliçıraqlı nə isə axtarırmış. Ondan soruşurlar ki, nə axtarırsan? Cavab verir ki, yaxşı insan axtarıram, amma tapa bilmirəm.

Bax İlham dostumuz da çətin tapılan yaxşı insanlardandır. Onun qədər vətəninini, xalqını, dövlətini sevən çox az adam tanıyıram. Çünki o həm Birinci Qarabağ savaşında, həm də İkinci Qarabağ döyüşlərində ordumuzun, əsgərlərimizin yanında olub. Onlara maddi və mənəvi köməklik göstərərək və bunlar barəsində də bir kəlmə danışmayıb. İşğal altında olan rayonlarımız azad ediləndən sonra Zəngəzurda, Qubadlıda gedən tikinti işlərində bir çox layihələrin həyata keçirilməsində öz töhfəsini verib. O, bu yerlərdə ilk dəfə ayaq basanda, yeni vətənə gələndə özünü dünyanın ən xoşbəxt adamı bilib. Torpağın qoxusunu, Qubadlının havasını ciyərlərinə çəkəndə dünyanın ən ağır yükü çiyinlərindən götürüldü. Bir iş adamı olaraq doğma vətəni üçün əlindən gələni edib və bundan zövq alıb. Dünyanın ən yaxşı adamı həm də bütün türk dünyasını sevib. Və təsadüfi deyil ki, professor Aygün Attar türk dünyasına olan böyük sevgisinə görə, İlham Əliyevi Mustafa Kamal Atatürkün ildönümünə dəvət edib. Və orda İlham qardaşımız Azərbaycanı təmsil edib.

Elinə-obasına hər adam bağlı ola bilmir, amma dostumuz İlham müəllim tək Qubadlıya deyil, bütün Türk dünyasına bağlı olan bir ziyalıdır. Və həm də biz jurnalistlərin dostudur. Xəbərimiz olmadan Milli Mətbuat günündə redaksiyaya gəlib, bizim hər birimizi təbrik edib. Bax, İlham qardaşımız belə ürək sahibidir. Əvvəllər bizdə işləmiş Gülər xanım deyir ki, nənəmin yas məclisində gözlərimə inanmadım, iş yoldaşlarımızla yanaşı, İlham müəllim də gəlmişdi. Elə bil ki, dünyanı mənə verdilər...

... Bax, belə jesti hər adam etmir. Onu etsə-etsə dünyanın ən yaxşı adamı edə bilər.

Musa Yaqub da çox gözəl deyib:

*Hardasız, hardasız, mələk adamlar,
Hardasız, hardasız, çiçək adamlar?
Bu şeytan adamlar, böhtan adamlar,
Bu tikan adamlar öldürər bizi...*

Yanğınlar baş verməsin deyər...

Yay ayları gələndə bir çox problemlər kimi yanğın təhlükəsi də artır. Yeni kimi siqaret kötüyünü şöndürmədən hər gəldi atır.

Təbii ki, bu da yanğınlara səbəb olur. Fövqəladə Hallar Nazirliyi işğaldan azad olunmuş ərazilərimizlə bağlı müraciət yayıb. Müraciətdə deyilir ki, həmin ərazilərə gedən insan yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl etsinlər.

O yerlərdə quru otlaq sahələrinə, eləcə də meşələrə söndürülməmiş siqaret kötüyü, eləcə də digər yanğın törədən vasitələr atmasınlar. Ərazilərin çox hissəsi ermənilər tərəfindən minalandıqına görə, baş vermiş yanğınları söndürmək çətin olur. Ona görə də, işğaldan azad olunmuş ərazilərə gedən insanlar diqqətli olmalı, yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl etməlidirlər. Əks-təqdirdə onlar bu hərəkətləri ilə məsuliyyət daşıyır, meşələrdə və otlaq sahələrinə böyük təhlükə yaradırlar!

EMİL FAİQOĞLU

Atestatla ali məktəblərə qəbul...

Bir çox Avropa ölkələrində, eləcə də qardaş Türkiyədə və Gürcüstanda attestatla müxtəlif ali məktəblərə abituriyentlər qəbul olunurlar.

Biz respublikamızda isə abituriyent Dövlət İmtahan Mərkəzinin keçirdiyi imtahanlarda iştirak etməli, yetərli bal toplayandan sonra tələbə adını qazanır. Ona görə də, biz ali təhsil almış tələbələrin sayında Gürcüstandan və Ermənistandan geridə qalıraq.

Onsuz da bizdə ali məktəbi bitirən əksər məzunlar iş tapa bilmir və gedib o məzun hardasa restoranda, istirahət mərkəzlərində ya xidmətçi, ya da başqa bir işdə çalışırlar. Yeni onlar təyinat olmadığına görə işlə təmin edilmir.

Bir məzun Tibb Universitetində beş təhsil alır, amma onu yüzlərlə boş yer olan xəstəxanalara işləməyə göndərmirlər. Deyirlər ki, gerek daha yüksək pillədə iki-üç il təhsil alsan. Hansı ki, rayon xəstəxanalarında yüzlərlə həkimə ehtiyac var.

Bax, bundan baş açmaq olmur. Bunlar hamısı aydındır. Aydın olmayan odur ki, yaxşı olar ki, bizdə abituriyentlər ali məktəblərə attestatla qəbul edilsin. Valideynlər dağa-daşa düşüb, övladlarını xarici ölkələrə aparmasın və o pulu öz ali məktəblərə versinlər.

Qoy tələbələr xarici ölkələrdə olduğu kimi, 8-10 ilə məktəbi bitirsin. Əsas odur ki, savadlı mütəxəssis olsun və işlə təmin edilsinlər. Bizcə, bu barədə düşünməyə dəyər!!!

36 nömrəli marşrutda nə baş verir?

Bakıda bər-bad gündə olan marşrutlardan biri də, 36 nömrəli marşrutlarda hərəkət edən avtobuslardır.

Bu avtobuslara bir dəfə əyləşən şənişin ikinci dəfə minmək istəmir. Amma o avtobuslardan naəlac qalıb, hər gün istifadə edən şənişinlər çoxdur. Birincisi bu avtobusların hamısı fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəlib. Ona görə də, tez-tez texniki cəhətdən nasaz olduğu üçün sıradan çıxıb yarıyolda qalır. Salona girəndə oturmaqlar gigiyenik və sanitariya baxımından çox çirklidir.

Adam istəmir ki, orada əyləşsin. Sanki uzun müddətdir ki, oturmaqlar təmizlənmir. Ən böyük çatışmazlıq odur ki, avtobuslar arasındakı interval 15-20 dəqiqədən çox çəkir. Soyuq və isti havalarda şənişinlər ona gözləməkdən lap beziblər! Qışda istilik sistemi, yayda isə kondisioner işləmir. Üstəlik də sürücülər bir çox halda sürət həddinə asırırlar. Onlar Köhnə Güneşliyə kimi normal sürətdə avtobusu idarə edirlər.

Elə ki, Yeni Güneşli istiqamətinə keçdilər sürücülər sürət həddini artırırırlar. Avtobusun yüksək sürətlə idarə olunması şənişinləri həyəcanlandırır və qəza vəziyyəti yaradır. Ümid var ki, adiyatı qurumlar 36 nömrəli marşrutlarda baş verən göstərdiyimi nüqasaların qarşısını alacaq və səhlənkarlığa yol verən əməkdaşlar məsuliyyətə cəlb olunacaqlar!

Dəniz təmizdi, onu...

Bizim Xəzər dənizi gözəl də-nizdi; onun balığı var, kürüsü var, nefti var, qazı var.

Sadəcə olaraq o təmiz, o gözəl dənizi biz insanlar pis günə qoyuruq! Çünki Bakıda kanalizasiya suları təmizlənmədən dənizə axıdılır.

Hövsandakı kollektor fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəlib. Ona görə də çirkab sular tam təmizlənmədən dənizə axıdılır. Tək Bakıda deyil, eləcə də Sumqayıtda, Xaçmazda, Nabrandada belədir. Bax, dəniz artıq çirkabın içində boğulur.

Biz bununla da kifayətlənmirik. Çimərliyə gedəndə orada istirahət edərkən yeyib-içəndən sonra tullantıları ya qumun üstünə, ya da dəniz atırıq. Gedin, çimərliklərə baxın, görün camaat onu hansı günə qoyub. Məhz buna görə də, bir çox çimərliklərdə baktiriooloji çirklənmə normadan artıqdır.

Təsadüfi deyildir ki, Respublika Gigeyna və Epidemiologiya Mərkəzi baktiriooloji çirklənmə normadan artıq olduğu üçün Şıx, Sahil, Hövsan, Türkan, Corat çimərliklərində çimməyi qadağan edib. Bax bu da insanların günahı üzündəndir.

Çünki heç kim bir vətəndaş olaraq üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirmək istəmir. Ona görə də, dənizimiz bu günə düşür!

Yolda qalan nasaz avtomobili...

Heç kimə sirr deyil ki, bəzi avtomobillər texniki nasazlıq yarandığı üçün yolun hərəkət hissəsində qalır və qəza şəraiti yaradır.

Biz Bakının küçə və prospektlərində belə hadisələrə tez-tez rast gəlirik. Əlbəttə, belə hallar qəza şəraiti yaradır və digər nəqliyyat vasitələrinə təhlükə törədir. Ona görə də bu cür vəziyyətdə sürücülər diqqətli olmalı, qəza işqların yandırma-ı və təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməlidir. Bir neçə gün bundan əvvəl Heydər Əliyev adına prospektdə avtomobil sıra-

dan çıxıb və yolun hərəkət hissəsində qalıb və sürücü heç bir təhlükəsizlik təbiri görməyib və nəticədə arxadan gələn maşın həmin nəqliyyat vasitəsinə çırpılıb.

Həmin məsələlərlə bağlı Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr bölməsinin rəisi Toğrul Nəsirli sorğu ünvanladıq. T.Nəsirli sorğumuza cavab olaraq bildirdi ki, hərəkətin intensiv olduğu küçə və prospektlərdə nəqliyyat vasitəsi sıradan çıxarkən sürücü avtomobili yolun hərəkət hissəsindən çıxarmalı və əgər bu, mümkün deyilsə, onda maşın evakuasiya etməlidir.

Bütün hallarda sürücü lazımi təhlükəsizlik tədbirləri görməyə borcludur. Və ən başlıcası nasaz nəqliyyat vasitələri ilə sürücülər yola çıxmamalı, avtomobilin texniki sazlığını daim diqqət mərkəzində saxlamalıdır. Sürücülərə bir tövsiyəmizdə var ki, idarə etdikləri avtomobilləri vaxtında texniki baxışa təqdim etsinlər. Əgər belə olarsa, bax onda avtomobil yollarında bu cür yol-nəqliyyat hadisələri baş verməz!!!

İsti havalarda qəzalar çoxalır...

Son bir həftədir ki, respublika ərazisində şiddətli istilər olur. Bu da heç şübhəsiz nəqliyyat vasitələrinin idarə edilməsində bir çox problemlərin yaranmasına rəvac verir.

Belə ki, isti havalarda kondisionersiz avtomobillərdə mənzil başına getmək daha da çətinləşir.

Həm sürücülər, həm də şənişinlər çətin anlar yaşayırlar. Belə istilərdə avtomobilləri idarə edən sürücülər təhlükəli vəziyyətlə üzləşir. Çünki isti havalarda və kondisioneri olmayan avtomobili sürücü idarə edərkən sükən arxasında yatır və ağır qəzalar törədir.

Ona görə də müsbət 38 dərəcədən artıq isti olanda hər bir sürücü diqqətli olmalı, yuxuladıqda və yatdıqda avtomobilin yolun hərəkət hissəsindən kənara çəkməli, dincəlməsi və üzünü soyuq su ilə yumalıdır.

Bu məqsədlə respublikanın avtomobil yollarında yol polisinin stasionar postlarında əlverişli şərait yaradılıb. Bu məsələlərə əlaqədar Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin Yol Patrul Xidməti Alayı qabaqlayıcı tədbirlər görüb. Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin əməkdaşı Elvin Hacıyev profilaktik tədbirlərlə bağlı əməkdaşımıza deyib ki, hər yay mövsümündə bir çox sürücülərin sükən arxasında yuxulması nəticəsində ağır qəzalar baş verir. Ona görə də belə yol-nəqliyyat hadisələrinin qarşısını almaq üçün qabaqlayıcı tədbirlər görürük.

Belə ki, isti yay günlərində sürücülər stasionar postlarda əməkdaşlarımız tərəfindən saxlanılır. onlarla səmimi söhbətlər edilir və deyilir ki, isti günlərdə kondisionersiz maşınlarla yola çıxmasınlar və sükən arxasına 8 saatdan artıq əyləşməsinlər. Yorulanda isə nəqliyyat vasitələrini stasionar postda saxlasınlar. Çünki onların dincəlməsi və üzlərinin yuyulması üçün biz orada hər cür şərait yaratmışıq.

Sürücülər arasında belə maarifləndirmə tədbirlərinin aparılması heç şübhəsiz görülən işlərə müsbət təsir edir və ağır qəzaların baş verməsinin bir çox halda qarşısını alır! Ona görə də sürücülər bizim tövsiyələrimizə birmənalı olaraq əməl etməlidirlər!

EMİL FAİQOĞLU

ELXAN YAQUBOV: "VƏTƏNİM AZƏRBAYCAN ƏN BÖYÜK SEVGİMDİR..."

Memar Əcəmi metrostansiyası yaxınlığında yerləşən Mərkəzi Bioloji Təbabət Klinikası (İnteqrativ Məalicə Mərkəzi) çoxdandır ki özünün effektiv fəaliyyəti ilə ad qazanıb, məşhurlaşmışdır. Son zamanlar klinikanın səsi-sorağı Bakıda və Azərbaycanda deyil, respublika hüdudlarından kənara da yayılmış, insanların inam və etibarını qazanmışdır.

İndi tanınmış iş adamı Elxan Yaqubov böyük səbr və təmkinlə sıfırdan başladığı bu gözəl və faydalı işi ilə on illər boyunca yalnız uğurlu nəticələrə apararaq klinikanı insanların ən etibarlı və inandığı şəfa ocaqlarından birinə çevirmişdir. "Planeta" apteklər şəbəkəsini quraraq müalicə zamanı insan orqanizminə yan təsiri olmayan preparatların tətbiqinə nail olmaqla əsasən Almaniya, daha sonralar isə İtaliya, İsveçrə və digər Avropa ölkələri ilə əməkdaşlığı genişləndirən Elxan Yaqubovun və başçılıq etdiyi kollektivin uğurlarından əvvəllər müxtəlif mövzulu yazılar vermişik. Burada bir çox xəstəliklərin müayinəsi və müalicəsi, uğurlu nəticələri barədə oxucular yetərinə məlumatlıdır. Mənsə bu yazıda Elxan Yaqubovun yaxşı əməllər uğrunda inadkarcasına mübarizəsindən, xalqına, Vətəninə sədaqətlə xidmətindən, heç bir reklamı qəbul etməyən xeyirxah əməllərindən söhbət açmaq istəyirəm. Çünki bu kontekstdə bəzi məqamların şahidi də olmuşam.

Təxminən 20 il bundan əvvəl tanış olduğum Elxan Yaqubovu elə həmin vaxtlardan qarşısına qoyduğu məqsədə doğru inamla və yorulmadan mübarizə aparan bir iş adamı kimi gördüm. Moskva səfərləri, Almaniyanın məşhur "Heel" şirkətləri qrupu ilə iş birliyi, Avropanın digər ölkələrinə çıxışlar, Bioloji Təbabətin müstəsna xüsusiyyətlərini mənimsəyən peşəkar həkim və tibb işçiləri axtarışları ... O, nə qədər riskli və məsuliyyətli olsa da baş direktoru olduğu müəssisənin istər laborator, istərsə də digər müayinə avadanlıqlarını xüsusi həssaslıqla qururdu. Ən müasir avadanlıqların eləcə ən yaxşılarını tapıb alır, respublikaya gətirirdi. Bəzən o dövrlər üçün fantastik bahalıqına baxmayaraq bu işdən geri çəkilmir, tərəddüd etmədi. Beləcə yeddi mərtəbəli Mərkəzi Bioloji Klinikası həm çöl görünüşündən, həm də daxildəki səliqə-sahman, rahatlıq, xidmət mədəniyyəti yüksəkliyi ilə zaman-zaman nümunəvi bir səhiyyə ocağına çevrildi. Yüksək zövqlü və insanpərvər iş adamı, həm də özünün pozitiv yanaşma tərzini, dürüstlüyü, əxlaqının səbr və təmkin müstəvisi və intellektual səviyyəsi ilə həm kollektivdə, həm də rastlaşdığı hər kəsdə... çaşqınlıq yaradırdı. İfrat sadəliyi və mehribanlığı ilə.

İllər ötüb keçdikcə Mərkəzi Bioloji Klinikasının (İnteqrativ Məalicə Mərkəzi) şöhrəti çox yerə yayılırdı. Mən özüm burada dəfələrlə Rusiyadan, İrandan, Türkiyədən müayinə və ya müalicəyə gələn neçə-neçə kişi, qadın, uşaqla rastlaşmışam. Mərkəzi klinikanın Sumqayıtda, Göyçayda və Masallıda oturmuş filialları da fəaliyyət göstərir. Son istifadəyə verilmiş Masallı şəhərindəki klinikası daha müasir və

geniş şəbəkəlidir. Göyçayda yerləşən klinikanın özündə artıq xəstələrə qrafikli xidmət göstərməkdə müəyyən çətinliklər yaranır. Qonşu rayonlardan da axın çoxdur. Bunu nəzərə alan baş direktor burada əlavə olaraq yeni və daha geniş klinika inşa etdirməyi bu ilin sonları üçün planlaşdırmışdır.

Bütün bunlar Elxan Yaqubovun işgüzar prinsipləri, daim irəliyə can atması, müraciət edənlərin düzgün müayinə və müalicəsi üçün hesablanan həyat yoludur. Ancaq onun elə insani keyfiyyətləri də vardır ki, bunlar çox zaman gizli qalır, təvəkkürlüyün üst qatında yaşayır. Kəsib xəstələr, hətta xəstəliklə bağlı olmayan maddi problemlə insanlar onunla görüşüb bir kömək umurlarsa, Elxan Yaqubov elindən gələn yaxşılıqları əsirgəməz. Ancaq özü demiş, bircə bəzi dələduzlar olmağa. İş burasındadır ki, bir zamanlar fürsətcilər elə onun ətrafında da, necə deyirlər gırləniblər. Bəzilərinə inanıb hətta xarici ölkələrdə 3 ay, 6 ay əlavə təhsil və təcrübə top-

lamağa göndərirdi bir neçə beləsi sonralar Elxan Yaqubovun bu yaxşılıqlarını "unutdular", özlərini başqa "mundurda" gördülər.

Mən Elxan Yaqubovdan təxminən 15-16 yaş böyüyəm. Ancaq bu yaş fərqi bizim bir yerli və bir Azərbaycan vətəndaşı olaraq dünyagörüşlərimizdə bir elə fərq yaratmır. Münasibətlərimiz 6-7 il bundan qabaq daha da sərbəstləşdi və hətta 4 il qabaq mənim bir xəstəliyimlə bağlı onun necə həyəcan keçirməsini və zəhmətini unuda bilmərəm. O, mənə həm bir yazar və ziyalı kimi dəyər verir, həm də bəzi məsələlərdə mənimlə məsləhətləşirdi. Baxırsan ki, eyni zamanda bu adam hansısa bir Vətən övladının ağır xəstəliklə bağlı bütün xərclərini də üzərinə götürüb, hətta ailəsinə də köməklik göstərir. Öz rayonlarında və kəndlərində keçirdiyi xeyriyyə tədbirlərinin heç birində mətbuat və televiziya nümayəndəsi dəvət etmir.

Amma zaman-zaman biz hansısa bir xeyriyyə tədbiri keçirib 5-6 min pul xərcləyən, eyni zamanda bu tədbirin reklamı üçün bundan ikiqat artıq vəsait ayıran "işgüzarları" da çox görmüşük.

Elxan Yaqubovun idarəetmə üsulu digər özəl klinikalardan xeyli fərqlidir. Məlumatım olduğu üçün deyim ki, özəl klinikaların əksəriyyətində baş direktor əsasən müəssisənin maliyyə məsələləri ilə (əsa-

sən qazanc) məşğul olur. O isə mərkəzi klinikanın və filialların fəaliyyət mexanizmini bütün istiqamətlər üzrə diqqətdə saxlamağı bacarır, eyni zamanda özünün ideyaları ilə yanaşı, kollektivin uğurları üçün verilən təklifləri də nəzərə alır. Beləliklə, Elxan Yaqubov qazandığı təcrübə və sağlam dünya-

görüşü sayəsində sırf maliyyə və nəzarət rəhbərliyi amplitudasından çıxaraq, həkim, şöbə müdiri, sırayı həkim, texniki tibbi işçi kimi də görürünə bilir. Az qala ayrı-ayrı sahələrin eləcə əsl mütəxəssisi kimi. Ərinən deyil axı. Daim axtarışda, oxumaqda, Bioloji Təbabətin dünya səviyyəsinə çatmaq arzusundadır. Elə bu səbəbdəndir ki, onun klinikalarında çalışanların əksəriyyəti ixtisasından asılı olmayaraq baş direktorun insanlara, cəmiyyətə ən yüksək xidmət arzularını həvəslə qəbul edən tibb işçiləridir.

O, yorulmaq bilməyən sadə, ancaq çox qüvvətli zəhmət adamı kimi də diqqəti cəlb edir. Göyçaydakı doğma kəndi Qaraxıdır tez-tez gedir. Xeyir-şər məsələləri, hətta rayon mərkəzi və tanıdığı qonşu kəndlərin də tanıyıb bildiyi məclislərinə qatılır.

Qaraxıdırda qurduğu təsərrüfat işlərini ölkədə bolluq və ucuzluq yaratması üçün kiçik töhfəsi kimi şəxələndirir. Bir xeyli adam üçün iş yerlərini bu istiqamətdə qurur. Bəzən vaxtı varsa, paltarını dəyişib işçilərə qoşulur, əsl kənd adamı kimi zəhmətsevərlik intuisiyasının yaşamasından zövq alır.

Dindar zümrə ilə də arası yaxşıdır. Onu çox sevirlər. Elə ilk xahişlərindən kənddə mərasim zalları da olan müasir məscid binası tikdirib kəndlilərinə hədiyyə etmişdir. İnsanlar əlavə xərcə düşmədən El-

xan Yaqubovun bu xeyirxah işindən xeyli məmnun qalırlar.

Elxan Yaqubovun düzgün həyat yolu onun Vətən və xalq qarşısında necə məsuliyyətli bir vətəndaş olduğunu ən yaxşı formada təsdiqləyir. E.Yaqubovun başçılıq etdiyi kollektivin əməyi həm də yüksək səviyyədə qiymətləndirilir. O, Azərbaycanda tibb sahəsində innovativ müalicə üsullarının tətbiqinə görə Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının Qızıl döş nişanı ilə təltif olunub. İnteqrativ təbabətdə qazanılan uğurlu nəticələrə görə digər fəxri fərman və diplomlar da on illərin böyük quruculuq işlərini təsdiqləyir. Vətənə, xalqa xidmətin bütün istiqamətlərinə həmişə böyük həvəs, vətəndaşlıq mövqeyi göstərən Mərkəzi Bioloji Təbabət Klinikasının fəaliyyəti diqqətdən kənarda qalmır. Məsələn, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Fəxri Fərmanında oxuyuruq: Masallı Bioloji Təbabət Klinikasının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda aparılan döyüş əməliyyatları zamanı Müdafiə Nazirliyinin tibbi hərbi hissə və müəssisələrinin işinin fasiləsiz rejimdə təmin olunmasında, yaralılara tibbi yardımın təşkilində verdikləri layiqli töhfələrə görə təltif olunur.

Baş direktor işdə nə qədər yüksək xidmət, komfort, zövq, təmənənə həvəslisi və tərəfdarı olsa da, şəxsi həyatında sadəliyi ilə fərqlənir. Geyim-keçimi, davranışı, on illərdən çox istifadə etdiyi ortabab minik avtomobili və başqa xüsusiyyətləri ilə.

Gözəl ailə başçısı, dürüst iş adamı, xalqına və Vətəninə sədaqətli olmaq Elxan müəllimin həyat amalıdır. Biz bu yolda onun uğurlarına həmişə sevinir və yenilərini arzulayırıq.

Elxan Yaqubov həyatın hər üzünü gördüyündən həmişə yaxşı, təmiz və ləyaqətli mövqedə olmağı bacaran mükəmməl bir şəxsiyyət-dir.

P.S. Arada xəstəliyim məni Dövlət Sərhəd Xidmətinin hospitalına "göndərən" zaman Elxan Yaqubov bunu eşidərək Məzahir müəllim əziyyət çəkməsin deyə məni həyatının unudulmaz günlərindən biriylə bağlı tədbirə dəvət etməmişdi. Ancaq onda mən elə də ağır vəziyyətdə deyildim ki 2-3 saat onun yanında olub sevincinə qoşulmayım. Hamı pullu və ya buz baltası kimi sağlam ola bilməz ki!

Mən bu hadisəni 15 gün sonra eşidərkən bərk incimişdim doğrusu. Bilmirəm, bu məsələdə o haqlı idi, yoxsa mən... Heç sonradan görüşüb aydınlaşdırmadıq da. Ancaq hərdən telefonla əlaqə saxlayırıq. Səhhətimlə, iş-gücümmlə, vaxtilə onunla tanış etdiyim ləyaqətli insanlarla maraqlanıram, çox şeyi məndən bilmək istəyir. O həm də, bax belə bir qəraba xarakterə malikdir.

Neyləmək olar, müstəqillik dövrünün bir çox gözəl uğurları ilə yanaşı, həm də onun simasında ilk halal milyonlardan biri olan dostumuza can sağlığı və xalqa, Vətənə xidmətdə daha böyük uğurlar arzulayırıq.

Məzahir ƏHMƏDOĞLU

TİKA-dan görmə məhdudiyyətli Qarabağ qaziləri üçün "ağıllı ağac" dəstəyi

Türkiyə Əməkdaşlıq və Koordinasiya Agentliyi (TİKA), "YAŞAT" Fondu və Azərbaycan Gözdən Əllilər Cəmiyyəti ilə birgə həyata keçirdiyi layihə çərçivəsində Qarabağ qaziləri başda olmaqla, ümumilikdə 30 nəfər görmə məhdudiyyətli vətəndaşa Türkiyədə istehsal olunan "ağıllı ağac"lar təqdim edib.

Adalet.az xəbər verir ki, Bakıda təşkil olunan təhvil-təslim mərasimində iştirak edən Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Prof. Dr. Birol Akgün bu təşəbbüsün Qarabağ müharibəsi dövründə Türkiyə və Azərbaycanın hər tərəfli əməkdaşlığının davamı olduğunu bildirib:

"Vətən uğrunda canını fəda edən şəhidlərimizin yaxınları və qazilərimiz üçün əlimizdən gələn hər şeyi etmək bizim borcumuzdur. Hər zaman onların yanındaydıq," - deyə səfir vurğulayıb.

YAŞAT Fondunun rəhbəri, eyni zamanda Qarabağ qazisi olan Elvin Hüseynov çıxışında qazilərin sosial rifahının yüksəldilməsinin prioritet olduğunu qeyd edərək, TİKA-nın bu layihədəki rolunun çox dəyərli olduğunu bildirib.

Qarabağ qaziləri adından çıxış edən Vasif Allahverdiyev isə göstərilən dəstəyə görə Türkiyəyə və TİKA-ya təşəkkür edib: "Biz iki dövlət bir olduqca, heç bir güc bizə qarşı dayana bilməz," - deyə o qeyd edib.

TİKA-nın Bakı Proqram Koordinatoru Hayrettin Özçelik isə layihənin fərqli tərəfinə diqqət çəkərək bildirib ki, təqdim edilən "ağıllı ağac"lar görmə məhdudiyyətli şəxslər üçün xüsusi olaraq Türkiyədə, yenə görmə məhdudiyyətli mütəxəssislərin iştirakı ilə hazırlanıb.

Bu cihazlar ağıllı telefonla əlaqəli, naviqasiya və səsli yönləndirmə funksiyalarına malikdir, 12 dildə işləyə bilir və innovativ xüsusiyyətləri ilə fərqlənir.

Layihə çərçivəsində təqdim edilən bu texnoloji cihazların Qarabağ qazilərinin və digər görmə məhdudiyyətli şəxslərin gündəlik həyatını asanlaşdırması hədəflənir.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

35-in dizi qatlandı...

“Köhnə Ədalətçi”nin qeydləri

Bu il 35-in əlini sıxdıq. Və xatırladım ki, mən bu yazını yazanda da, indi də düşündüm ki, 25-də də, 30-da da oxucu qarşısına gəlib çatdığımız kimi, 35-ə də o cür gəlib çatmışıq.

Hə, bu da 34 illə. Düz 35 il bundan öncə Azərbaycan adlı məmləkətdə “Ədalət” adlı qəzet dünyaya gəldi... Düz 35 il bundan öncə həmin o Azərbaycan adlı məmləkətin “Ədalət” adlı qəzeti müstəqil mətbuatın ilk carçılarından, ilk qaranquşlarından biri kimi tarixə düşdü. Yeni bu

rəm. Bu məqamda ürəyimin dağ boyda olduğu anları da qürur hissi ilə yaşayıram. Üzöndüyümüz məqamları da kədərle xatırlayıram. Çünki bu bizim həyatımızdı, bu bizim ömür yolumuzdu və bu yolda biz ilk addımları “Azərbaycan” nəşriyyatının 2-ci mərtəbəsində dizimizin üstündə dəhlizdə atmışdıq. Ürəyimiz əsə-ə, həyəcədən əlimiz titrəyətirə dünyaya bir “Ədalət” gətirmişik. Özü də bu “Ədalət” indiki texnikanın olmadığı, sovet dönmənin primitiv çap maşınları ilə yığılıb işıq üzü görübü. Onun

nömrə oxucuya yeni imzalar da təqdim edirdi. Artıq “Ədalət”in oxucuları mərhum Mirmayıl Cəbrayilov, Baba Pünhanı, Adil Mirseyidi, Yusif İsmayılı, Hidayət Elvusalı, Yusif Misiroğlunu, Əliyusif Məmmədovu, Pərviz Əliyevi, Nazim Ağamirovu, Lətif Süleymanlı, Məhəmmədəli Mustafanı, Ərşad Mirzəni, Oqtay Salamovu, Qeyrət Quliyevi, Çingiz Ələkbəzadəni, Vahid Əlifoglunu, Tofiq Abdini, Söhbət Səfərlini, Vəsile Usubovani, Qələndər Xaçınçaylı, Surxay Əlibəylin, Oqtay Abbasovu, Nəriman Sə-

lunu, İqbal Aydınoglu, Ceyhun Rüstəmovu, Nizami Allahyarovu, Nicat Rüstəmovu, Şamxal Şəbiyevi, Rüstəm Hacıyevi, Güler İsmayilovanı, Mehriban Cəfərovani, Tahirə Cəlilovanı, Elnarə Quliyevanı, Fəridə Rəhimlini, Tünzələ Xəlilovanı, Qəşəm Nəcəfzadəni, Əsəd Cahangiri, Vaqif Yusiflini, Ələvsət Bəşirlini, Sevinc Seyidovanı, Qərənfil Dünayamıqzını, Xatirə Hafizqızını, Möhtərəm Rəcəbovanı, Ülviyyə Rzayevanı, Kamil Rzakovu, Qəşəm Zeynalov, Rüstəm Hacıyevi, Elşən Quliyevi, Gültəkin Qəhrə-

da bir məqamı da gördüm və onu xüsusi vurğulamaq istəyirəm.

Belə ki, “Ədalət”in təqdimatı ilə “Ədalət”in şinindən çıxıb müxtəlif vəzifələrə, xüsusilə hüquq-mühafizə orqanlarına işə gedən kifayət qədər müəlliflərimiz də olub.

Onlar bu gün də vəzifə sahibidilər və bu gün də “Ədalət” onlar üçün doğmadı. Onların arasında Elşad Əliyev, Rafiq Abbasov, Elşad Həsənov, Amil Dosiyev, Rövşən Əhədovlu, Ceyhun Musaoğlu, Ceyhun Rüstəmov, İqbal Ağayev və başqaları da var. Deməli, bütün bunlar göstərir ki, “Ədalət” bir xalq qəzeti olaraq ilk gündən atdığı doğru, dürüst və ədalətli addımını bu gün də yaşadır, bu gün də davam etdirir. Təbii ki, indi onun ilk baş redaktoru millət vəkili olmaqla yanaşı, həm də qəzetin təsisçisi və ilk baş redaktoru Azərbaycanın “Əməkdar jurnalist”i, dəyərli yazıçı-publisist İradə Tuncay əvəz edibdi. Həmin zaman İradə xanımın rəhbərliyi altında “Ədalət”in köhnə, yeni ilk

məmləkətdə azad sözün, azad jurnalistikanın nəfəsini, hərərətini oxucu üzünə açdı “Ədalət”. Hər kəs qəzeti ilk dəfə olaraq birinci səhifədən oxumağa başladı. Bu, “Ədalət”in uğuru idi, bu, “Ədalət”in yolu idi. Və 35 ildir ki, bu yol belə də davam edir...

Bəlkə də 35 rəqəmi bir riyazi yanaşma baxımından o qədər də böyük önəm kəsb etmir. Amma 25-i yaş kimi görəndə, təqdim

edəndə istər-istəməz gözünün qarşısında boylu-buxunlu, yumruqları düyülmüş, sözü ötkəm, səsi qətiyyətli bir lay divar oğlan canlanır. Deməli, ona güvənmək də olar, ona iş də tapşırmaq mümkündür və hətta ondan qəhrəmanlıq da ummaq. Bax, bu mənada 35 yaşlı “Ədalət” dolanbac yolları, ağırlı-acılı günləri, Qarabağsız ayları, şəhid qanlarını, ölkədəki xaosu, qardaş qarşıdurmasını və nəhayət, uğurlu bir inkişafı öz canına-qanına hopduraraq-hopdura, köynəyindən keçirə-keçirə gəlib çatdı Qarabağlı günlərə - yeni 35 yaşla!..

Bəli, indi oturub bu 35 illik yolu kimlərlə, necə gəldi düşünürəm... Hansı çətinliklərdən keçdiyimizi, hansı uğurları qazandığımızı muncuq kimi sapa düzü-

dünyaya gəlməsində dəyərli Adil Minbaşının, qəzetin ilk redaktoru Aqil Abbasın və onların ətrafında toplaşan Babək Yusifoğlunun, Faiq Qismətoğlunun, Rəşid Fəxrəlinin, Lətif Süleymanlının, Məhəmmədəli Mustafanın, Əyyub Kərimovun əməyi danılmazdır. Üstəlik, dünyaya ilk sözünü çatdıran

“Ədalət”in bir pöhrə kimi böyüməsində, bir ağac kimi qol-budaq atmasında həmin illərin ziyalıların, aydınların dəstəyi, təqdim etdikləri sanballı materialları doğru sözün həsrətini çəkən oxucular üçün sanki göyendüşmə olmuşdu. Hamı səbirsizliklə məmləkətimizdə öz izini açan, öz işığını yandırır hər kəsi ətrafına yığan “Ədalət”in növbəti saylarını gözləyirdi. Hər yeni

taroğlunu, Vaqif Əliyevi sözündən tanıyırdılar. Eləcə də “Ədalət”i oxuyanlar Kamran Nəzirlini, Adil Şirini, Vaqif Bəhmənlini, Rəşad Məcidini, Asif Mərzilini, Asif Taliboğlunu, Daşdəmir Əjdəroğlunu, Lətif Novruzovu, Faiq Sadıqovu, Zaur Vəliyevi, Mehman Cavadoğlunu, Vahid Qazini, Şakir Qurbanovu, Şakir Həşimovu, Ceyhun Musaoğlunu, Nicat Bəşirzadəni, Nicat Rüstəmovu, Elçin Namazı, Rəhman Hacıyevi, Yusif Rzayevi, İsrail Quliyevi, Səxavət Məmmədovu, Nərgiz Cəbbarlı, Gülşən Behbudu, Murad Nəbibəyovu, Asəf Quliyevi, Füzuli Rüzgarı, Kərim Kərimlini, Kənan Hacıni, Hidayət Elvusalı, Bəsti Əlibəylini, Ağakışi Bahaduru, Samir Sədaqətoğ-

manlı, Vüqar Tofiqlini, Elnur Astanbəylini, Rüşət Soltanı, Nicat Qafuroğlunu, Sahib Əsədbəylini hər gün qarşılayır və onların bir-birindən maraqlı yazılarının yaratdığı ovqatın aurasında sabaha böyük ümidlər bəsləyirdilər. Şükürlər olsun ki, həmin ümidlərləz-çox fərqlərlə öz təsdiqini tapdı.

Bəli, “Ədalət”in şinindən çıxıb indi Azərbaycan mətbuatında böyük nüfuz qazanan, imzasını hər kəsə birmənalı şəkildə sevdiren yazarlar, redaktorlar bu gün öz yolları ilə getsələr də, amma onların müstəqil məmləkətdə ilk sözlərini oxucuya çatdıran “Ədalət” oldu.

Sevindirici haldır ki, dünyasını dəyişmiş həmkarlarımız, əməkdaşlarımız öz sağlıqlarında “Ədalət”in səhifəsində olan möhürlərini, yeni imzalarını sonlarına qədər sədaqətlə, şərəflə qorudular və bu dünyadan köç edəndə onların yarımçıq qalan fikirləri, deyilməmiş sözləri tirajlanan “Ədalət”də susmadı, dayanmadı.

Əksinə, onların ruhu da, sözü də bizimlə qaldı, həm də bizim oxucularla.

Bu gün, mən 35 il yol gələn “Ədalət”dən üzü geri boylan-

komandasından olan Faiq Qismətoğlu, Məzahir Əhmədovlu, Mehriban Cəfərova, Yaşar Nəbiyev, Rüstəm Hacıyev, eləcə də yeni “Ədalət”çilər - Sübhən Mahmudlu, Əntiqə Rəşid, Əntiqə Kərimzadə hər gün sizin oxucu süfrənizə özlərinin dövlətə, dövlətçiliyə, xalqa xidmət edən fikirlərini təqdim edirlər.

Mən bu bir növü xatırlatma xarakterli yazını bilgisayara diktə edəndə yaddaşıma demək olar ki, xeyli sağa-sola vərəqlədim. Çalışdım ki, heç kim yaddan çıxıb kənarda qalmasın. Çünki bizim unutmamaq haqqımız yoxdu. Ən azından “Ədalət”çi olduğumuz üçün!..

Və bu yazıya son olaraq demək istəyirəm ki, biz 35 ili bir ailə kimi necə yaşadığımızı sizdən gizlətmədik. Nə qazandıq sizin gözünüzün önündə oldu və bir də adımızın saflığını, sözümüzün kəsərini sizə güvənib yaşadığımız. Bunun üçün “Ədalət”çilər olaraq Sizə, yeni bizə dayaq olan oxucularımıza təşəkkür edirik. Sağ olun ki, bizi yaşatdınız! Sağ olun ki, bizi yaşadırsınız! Biz də çalışacağıq ki, bu 34 ildə sizinlə olduğumuz kimi, bundan sonra da sizinlə olaq! Bizim və Sizin 35 yaşımız mübarək!!!

XATIRLAYAQ Kİ, XATIRLANAQ

Mənim üçün bu yazını yazmaq "Ədalət"də əritdiyim 33 illik ömrü yenidən yaşamaqdır. Özü də ağırlı və acılı yaşamaq. Düşünməyin ki, mən "Ədalət"də çalışdığım 33 ildən artıq zaman kəsiyini kədərlə anıram. Xeyr, bu heç də belə deyil. Çünki ədalət naminə gerçəyi yazmaq və demək bir vicdan borcudur. Mən uğurlarımın cəmi üçün "Ədalət"ə borcluyam. Lakin...

Söhbət 33 ildən artıq bir zaman kəsiyində bu qəzetdə itirdiyim həmkarlarımdan, qələm dostlarımdan, iş yoldaşlarımdan gedir. Hansı ki onların hər biri "Ədalət"də öz yeri, öz sözü, öz imzası olan qələm adamları idi. Bizim böyük ailədə onların hər birinin ayrıca yeri, hər birinin də "Ədalət"ə ayrıca töhfəsi olmuşdu. Və bu ayrıca yeri olan adamları da bəzən vaxtlı, bəzən vaxtsız deyilən, amma hər iki halda amansız olan ölüm ayırmışdır "Ədalət"dən. Bəziləri bu qəzetin işığında 5 il, bəziləri 10 il, bəziləri biraz artıq yaşadılar, yazıb-yaratdılar. Fələk döydü qapılarını... Bax ona görə də qapıları döyülən həmin adamları, o "Ədalət"çiləri xatırlamaq, onların səsinə yaddaşda təzələmək, çöhrələrini göz önünə gətirmək şəxsən məni həqiqətən üzür, kədərləndirir. Və bəzən onların yoxluğuna inanmaq istəmirəm. O adamlar hər biri təkcə doğulduqları, qurduqları ailələrə aid deyildilər, həm də "Ədalət" ailəsinin övladları, təmsilçiləri idilər...

Mən "Ədalət"ə gəlməmişdən öncə hələ "Təşviqatçı" jurnalından tanışışdım **Mirmayıl Cəbra-**

yılovu. Birlikdə işləmişdik həmin jurnalda. Bəstəboy, amma qaynar insan son dərəcə həssaslığı ilə, biraz da diqqətsevərliyi ilə qalıb yadımda. Elə yazılarında da hiss etdirirdi həyat sevgisini, yaşamaq istəyini...

Ərşad Mirzə... Onu unutmaq mümkün deyil. Hərəkətləri, jestlə-

yət adamı idi. Artıq söz danışmaz, artıq hərəkətə yol verməzdi. İşlədiyi bölgələrdə istiqanlılığı ilə özünə əhatə yarada bilmişdi. Bir faciənin qurbanı oldu...

Yusif Misiroğlu... Böyük bir nəslin yazar nümayəndələri sırasında ayrıca yeri var idi Yusifin. O, mərhum qardaşları Ənvər Əh-

Salamovun bir təbəssüm doğuran sözünü xatırladı:

İş vaxtı Oqtay Salamov redaksiyada yenice çalışmağa başlayan müxbirdən soruşur:

- **Haralısan?**

Müxbir cavab verir:

- **Filan yerdən.**

Oqtay: (təbəssümlə)

zıların oxucuya ancaq təbəssüm bağışladığını görmək mümkün idi. Doğrudur, Məhəmmədli Mustafə filologiya elmləri doktoru kimi bəzən dizini yerə atıb tutarlı elmi məqalələr də çap etdirirdi qəzetdə...

Tofiq Abdin, Vəsilə Usubova, Vahid Əlifəy, Həmzə Vəli-məmmədov, Qeyrət Quliyev... Səxavət Məmmədov... Surxay Əlibəyli... Əyyub Kərimov... Fuad Həsənov... Səbuhi Məmmədli... Yusif İsmayıl...

Onların hər birinin təkcə "Ədalət"də yox, həm də ədəbiyyatımızda imzaları, sözləri, kitabları qalıb.

"Ədalət"in hələlik son itkisi Nazim Ağamirovdur. O, yaradıcılıqdan daha çox qəzetin idarəçiliyində öz dəsti-xəttini seçdirmiş, sevdirmişdi. Ondaqı zabitə təkcə məmurluq deyildi, həm də işə məsuliyyətlə yanaşmaq idi...

Bəli, mən bu adları çəkməklə təkcə onların ruhlarını şad etmək niyyətimə gündəmə gətirmədim. Həm də demək istədim ki, 35 yaşlı "Ədalət" sözü bilən, sözü sevən, sözə dəyər verən bu cür şəxslərin varlığı ilə var oldu, möhkəmləndi və xalqın qəzetinə çevrildi. Təbii ki, qəzetin sükançısının iradəsi də burada əsas meyar idi. İndi 35 yaşlı var "Ədalət" in. Mən də onun 33 ildən artıqının şahidi kimi qəzetin və mənim həyatımdan gəlib getmiş bu imza sahiblərini xatırladım ki... Müdriklər deyib: Xatırla ki, xatırlanasan!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

ri, bəzən gərginliyi aradan qaldıra bilən yumoru indi də gözlerimin önündədir...

Pərviz Əliyev... Onu Azərbaycan mətbuatında tanımayan bəlkə də yox idi. Necə deyirlər, xeyirşər adamı idi. İstənilən tədbirdə onu təşkilatçı kimi görmək mümkün idi. Həm qələmi var idi, həm təşkilatçılığı, həm də ünsiyyət qurmaq məharəti. Üstəlik, Pərviz Əliyev geniş mütaliyəyə malik idi. Bir də idman, xüsusilə, futbol və şahmat üçün sinov gedirdi. Domino oyununda isə onun səs-küyü aləmi götürürdü, uduzmaqla barışmırdı. Yadımda bir də onun "yox yerdən" məclislər təşkil etmək məharəti var idi...

Çingiz Ələkbərzadə... Faciəli ölümü ilə hamımızı üzdü. O, mətbuat işçisindən daha çox intellekt səviyyəsi yüksək olan mədəniy-

mədin, Əbülfət Misiroğlunun sözə, yaradıcılığa olan marağını, sevgisini biraz da artıq özünə hopdurmuşdu. Söhbətlərində də yumor ana xətt idi. Ona görə də "Poçt qutusu"nu həmişə nəzarətdə saxlayırdı. Onun dadını, duzunu kəm etmirdi...

Oqtay Salamov... Hər dəfə mənə elə gəlir ki, indi qapı döyüləcək və həmin o səs "Salam əleykum" deyib əl çantasını atacaq stolun üstünə. Əyləşən kimi də "şef, nə var, nə yox?" deyəcək. Mən hələ də inana bilmirəm ki Oqtayı tanıyanlardan kimse onu unutmuş olsun. Elə "Ədalət" in arxivində Oqtay Salamov imzasıyla çap olunmuş yazıları oxumaq müəllifin kimliyini görüb-tanımaya kifayət edər. Bax bu məqamda gənc həmkarım Şamxal Şabiyev Oqtay

- **Canın sağ olsun, pis yer deyil.**

Bax belə idi Oqtay Salamov. **Hidayət Elvüsal...** Düşünürəm ki, sovet jurnalistikəsindən söz düşəndə satirik qələm ustalarından biri kimi, Hidayət Elvüsal imzası mütləq xatırlanır. Xüsusilə, onun "Kommunist" qəzetindəki yazıları zamanında gündəm olub. Sonra "Səhər" qəzetində... və "Ədalət"dəki "Belə-belə işlər" ən çox mədəniyyət adamlarının kürkünə birə salırdı. Özü də elə ustalıqla sandığın pambığını açıb-tökürdü ki, gözəndən qaçıra bilmirdin...

Lətif Süleymanlı... Məhəmmədli Mustafə... **Qələndər Xaçınçaylı...** Hər üçünün danışığı təzə o qədər sadə, amma gündən gələn mövzu olurdu ki, həmin ya-

Egey sahilində yerləşən Didimi ziyarət etmək üçün 5 səbəb

Aydın bölgəsinin sahilində yerləşən gözəl Didim qəsəbəsi, Türkiyənin Egey dənizi sahillərində gizli qalmış bir incidir. Qızılı qumlu çimərlikləri, möhtəşəm təbiəti və zəngin tarixi ilə Didim hər kəsi valeh edən bir cənnət guşəsinə xatırladır.

Bodrum, Muğla və İzmir hava limanlarından asanlıqla çatmaq mümkündür. Burada zövqünüzə uyğun geniş seçimlər var: lüks beşulduzlu otellərdən tutmuş rahat butik otellərə qədər. Didimdə olarkən Egey mətbəxinin ləzzətli təamlarından dadaraq hər anın dadını çıxarın.

Adalet.az isti yay günlərində bu gözəl Egey məkanını kəşf etmək üçün 5 səbəbi göstərir:

Təmiz sular və çimərlik

Möhtəşəm təbiəti ilə Didim, sahili boyunca uzanan füsunkar çimərlikləri ilə seçilir. İstər günəşin altında istirahət edin, istər gün boyu min bir çalıda mavilikdə üzün, bu çimərliklər sizə dəniz kənarında unudulmaz anlar yaşadacaq.

Didimin ən məşhur çimərliyi olan Altınkum - adı kimi, "qızıl qum"u və bülür kimi şəffaf dənizi ilə hər kəsin sevimlisidir. Amma yalnız Altınkum deyil; Sarıkum, Huzur və Akbük kimi sakit guşələr də dəniz kənarında tam bir rahatlıq bəxş edir.

Macera axtaranlar üçün Didimdən çıxan gündəlik qayıq turları da

əla seçimdir. Bu turlar sizi gizli qalmış körfəzlər və kimsəsiz kiçik adalara aparır - məsələn, Cennət Akvaryum və Saplı Ada kimi gözəlliklərə.

Didim ətrafındakı Egey dənizinin sualtı dünyası da dərinlikləri kəşf etmək üçün möhtəşəm imkanlar təq-

dim edir. Qayıqlardan dalış edərkən müxtəlif balıq növlərini, dayaz rifləri, qədim amforaları və xüsusi olaraq batırılmış sahil mühafizə gəmisini görə bilərsiniz.

Qədim möcüzələrə açılan qapı

Didim, təkcə gözəl Egey sahililə deyil, həm də zəngin qədim irsi ilə fərqlənir.

Qədim Didim - yəni Didyma, İoniyə şəhərlərindən biri olan Miletu-

sun müqəddəs məbədi kimi tanınırdı. Didyma qədim dövrdə kahinlik və peyğəmbərlik mərkəzi olmuş Apollon məbədi ilə məşhur idi. Bu möhtəşəm məbəd, qədim dünyanın ən böyük məbədlərindən biri sayılır və Miletus şəhəri ilə müqəddəs bir yol vasitəsilə birləşirdi.

Hətta məşhur tarixçi Herodot da Didyma Apollon məbədindən bəhs edir ki, bu da onun tarixi əhəmiyyətini daha da artırır. Günümüzdə qədər gəlib çatan nəhəng ion sütunları və daşdan oyulmuş məşhur Meduza relyefi, məbədin görkəmini bu gün də qoruyur.

Tarixi sevənlər üçün burada dayanmaq kifayət deyil. Məbəddən başlayaraq qədim yol boyunca gezməyə bilərsiniz və ya yarım saatlıq məsafədə yerləşən Miletus şəhərinə, filosoqlar yurduna səfər edə bilərsiniz.

Sahildən kənarda toxunulmamış gözəlliklər

Didim yalnız tarixi zənginlikləri ilə deyil, həm də heyranətverici təbiət mənzərələri ilə təbiətsevərlərə unudulmaz istirahət imkanı yaradır. Bölgənin ən görkəmli təbii möcüzələrindən biri Bafa gölüdür - Egey bölgəsinin ən böyük gölü və Türkiyənin əsas ekoloji turizm məkanlarından biridir.

Bafa Gölü Təbiət Parkı müxtəlif piyada yürüş marşrutları ilə yanaşı, quş müşahidəsi üçün də əla şərait yaradır. Burada çoxlu miqrasiya edən quş növləri məskunlaşır və yuva qurur. Gölün ərazisində üç ada yerləşir.

Qayıq icarəyə götürərək bu adaları, qayalı landşaftları, zeytun bağlarını, həmçinin qədim monastır və kilsələri kəşf etmək mütləq siyahınızda olmalıdır.

Didim, həm özünü, həm də sevdikləriniz üçün xüsusi hədiyyələr tapıbiləcəyiniz autentik yerli bazarlar və orqanik yarmarkalarla tanınır. Orqanik bazarlarda mövsümi Egey meyvə-tərəvəzləri, yerli bazarlarda isə el işi tekstil və keramika məhsulları təqdim olunur.

Bu cür bazarlarda alış-veriş etmək həm yerli istehsalçıları dəstəkləmək, həm də bölgənin mədəniyyətini yaxından hiss etmək üçün əla fürsətdir. Burada Egey mətbəxinin ləzzətli təamlarını dadaraq özünü

tam bir yerli kimi hiss edə bilərsiniz. Xüsusilə orqanik zeytun yağı və bal almağı unutmayın.

Didim Eüfrasında egey ləzzəti

Söhbət yeməkdən düşmüşkən, Didim Egey mətbəxinin incə dadlarını kəşf etmək üçün mükəmməl ünvandır.

Günlər burada ənənəvi səhər yeməyi ilə başlayır - süfrədə təzə tərəvəzlər, göyertilər, zeytunlar, əlavə bakir zeytun yağında isladılmış xırt-xırt çörək, eləcə də əncir və üzüm kimi yerli meyvələrdən hazırlanan ev marmeladları üstünlük təşkil edir.

Nahar və şam yeməklərində isə mövsümi tərəvəzlərdən və yerli otlardan - məsələn, dəniz bürülçəsi (dəniz qulançarı) və şevketi bostan (tikanlı ot) ilə hazırlanan zeytun yağlı yeməklər süfrəyə gətirilir. Bu yeməklər çox vaxt iştahaaçan qəlyanaltılar və ya yüngül əsas yeməklər kimi təqdim olunur. Yanında rəngarəng salatlar və təzə tutulmuş dəniz məhsulları isə süfrəyə xüsusi ləzzət qatır.

Egey dənizinin bərəkəti sayəsində süfrələr çipura, levrek, ahtapot, kalamari və karides kimi dadlı dəniz nemətləri ilə zəngin olur. Bütün bunlar Didimdəki tətilinizi unudulmaz bir gastronomik səyahətə çevirəcək.

MİLLİ HÖKUMƏT FƏALLARININ AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATINA TƏSİRİ

İran kimi bir ölkənin əsərində qalan, cəmi bir il fəaliyyət göstərən (1945-1946) Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaranmasının bu il 80 illiyidir. Cənublu soydaşlarımızın əlindən alınan hüquqlarının günü bu gündə davam etməsi, öz ana dilinə, milli kimliyinə həsrət qalmaları bu taylı qardaşlarının qəlbində sağalmaz yaradır. Çox istərdik ki, ikiye bölünmüş Güney-Quzey Azərbaycan yox, üç rəngli bayraq altında böyük bir Azərbaycan görək.

Cənubi Azərbaycanda baş verən ictimai-siyasi hadisələr, Azərbaycan xalqının milli oyanış və azadlıq uğrunda mübarizə tarixində əlamətdar bir dövr kimi qiymətləndirilir. Bu illərdə yaranmış Azərbaycan Demokratik Respublikası, milli azadlıq ideyalarının, demokratik idarəetmə prinsiplərinin reallaşdırılması istiqamətində mühüm bir addım idi.

Cənubi Azərbaycan uzun illər boyu İran şahlığının idarəetməsində olmuş, lakin xalqının dil, mədəniyyət və identiklik baxımından ciddi basqılarla üzleşmişdir. Öz azadlıqsevərliyi ilə tarix boyu tanınmış Azərbaycan xalqı yaranmış tarixi-siyasi şəraitdən bəhrələnenərək, milli müstəqillik uğrunda mübarizəyə qalxır.

1941-ci ildə İran üç güclü dövlətin (SSRİ, Böyük Britaniya və ABŞ) birgə hərbi nüfuzu altına düşdükdən sonra, yerli azərbaycanlı siyasi fəalları təşkilatlanmasına şərait yaranırdı.

Səttarxan və Xiyabani hərəkatının dalğaları sönməmiş Güney Azərbaycanda milli-demokratik hərəkatın stimulyerici qüvvələrindən birini, heç şübhəsiz ki, İkinci dünya müharibəsinin başlanması və Hitler Almaniya'sının Sovet İttifaqına hücum etməsi nəticəsində SSRİ-nin güney sərhədlərinin təhlükəsizliyi üçün İrana sovet qoşun hissələrinin yeridilməsi oldu. Güney qardaşlarının acınacaqlı vəziyyətini həmişə düşünen Şimali Azərbaycan ziyalıların da bu qoşun hissələrinin tərkibində Təbrizə gəlməsi, burada azadlıq və vətənpərvərlik ruhu tərbiyə edən mətbu orqanların nəşri Güneydə milli-mədəni dirçəlişin görünməmiş bir sürətlə irəliləməsinə səbəb olur. Doğrudur, Güney Azərbaycanda sovet qoşunlarının köməyi ilə qurulan milli dövlət sosialist tipli bir dövlət idi və dünya kommunizm sisteminin genişlənməsi məqsədini güdürdü. Firqənin proqramında torpaq islahatı, ana dilində təhsil, qadınların hüquqlarının təmin olunması və demokratik idarəetmənin qurulması kimi əsas məqsədlər nəzərdə tutulurdu.

Seyid Cəfər Pişəvəri həm ideoloji lider, həm də xalqla bilavasitə təmasda olan bir təşkilatçı kimi prosesin mərkəzində dayanırdı. Onun çıxışlarında və yazılarında milli haqlar, sosial ədalət və mədəni dirçəliş ideyaları əsas yer tuturdu.

Ancaq bütün bunlarla yanaşı, xarakterindən asılı olmayaraq, milli dövlətçiliyin yaranması faktının özü xalqda böyük ruh yüksəkliyinə, milli iftixar duyğularının yüksək səviyyədə təbiiyənə səbəb olmuşdur.

1945-ci ilin dekabrında Təbrizdə ADF-in təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Milli Hökuməti elan olunur. Hökumətin proqramı demokratik prinsiplər, torpaq islahatları, mədəni dirçəliş,

qadın hüquqları və ana dilində idarəetmə kimi əsas istiqamətlər həyata keçirilməyə başlandı. 1946-cı ilin əvvəllərində yerli idarəetmə orqanları (icraiyyə komitələri), polis, məhkəmə sistemləri təmizləndi və milli kadrlardan ibarət yeni idarəetmə formalaşdı. Təhsil sahəsində də ciddi addımlar atıldı: ilk dəfə olaraq türkçə dərsləklərlə əsas təhsil sistemi quruldu, müəllim hazırlığı kursları təşkil olundu. Ədəbiyyat və mədəniyyət bu inkişafdan geridə qalmır, ənənəvi olaraq divan ədəbiyyatı yaratmaqla məşğul olmuş Güney sənətkarları çağdaş ədəbiyyatın bütün janrlarında qələmlərini sinayırdılar. Doğrudur, ənənəyə uyğun olaraq nəzm nəsrədən daha üstün idi; ancaq nəsr janrlarının da formalaşması və inkişafı müşahidə olunmaqdadır. Eyni zamanda mətbuat sahəsində "Azərbaycan", "Vətən Yolunda", "Jəvnan" kimi məcmuələr nəşr olunurdu.

Milli Hökumətin tərəfdarlarının SSRİ-dən gözləntiləri olduqca yüksək idi. Lakin beynəlxalq əlaqələr sisteminə SSRİ-ABŞ-Britaniya balans bu prosesi zəiflətdi. 1946-cı ilin ortalarında SSRİ öz qoşunlarını İrandan çıxarmaq məcburiyyətində qalır və bundan istifadə edən İran şahlıq rejimi Təbriz üzərində nəzarəti yenidən öz əlinə alır.

1946-cı ilin dekabrında İran qoşunları qısa müddətdə Təbrizə daxil olur. Milli hökumətin ləğvindən sonra ADF-nin fəalları və S.C. Pişəvəri təqib edilməyə başlanılır. Sovet Azərbaycanına keçməyə nail olan S.C. Pişəvəri 1947-ci ilin avqustda avtomobil qəzasında həlak olması rəsmi olaraq qeyd edilsə də, bir çox tədqiqatçılar haqlı olaraq bu hadisəni siyasi sui-qəsd kimi qiymətləndirirlər.

Milli Hökumətin fəaliyyəti Cənubi Azərbaycanda milli kimlik şüurunun möhkəmlənməsində, siyasi mərifətin artmasında əvəzsiz rol oynadı. Bir sıra tarixçilər bu hadisələri Sovet geopolitikasının bir parçası hesab etsə də (R. Abrahamian, E. J. Zürcher), yerli tarixçilər və Cənubi Azərbaycan fəalları bunu milli haqlar uğrunda mübarizənin vacib səhifəsi kimi qiymətləndirirlər.

Bu dövr həm də regionda mədəni dirçəlişin, maarifçiliyin və milli özünüdərkini gücləndirən bir mərhələ kimi qiymətləndirilir. Təcrübə göstərdi ki, milli ideyalar qısa ömürlü siyasi rejimlərdən daha uzunmüddətli təsirə malik ola bilər.

Cənubi Azərbaycanda 1945-46-cı illərdə qurulmuş Azərbaycan Demokratik Respublikası qısa ömürlü olsa da, xalqın milli oyanışı, ictimai şüurun formalaşması, demokratik idarəetmə əlamətlərinin təbiiqi baxımından çox vacib bir səhifədir. Azərbaycan xalqı nəyə qadir olduğunu dünyaya sübut etdi. Bu tarixi hadisə öyrədir ki, milli ideyalar beynəlxalq siyasi konfiqurasiyaya baxmayaraq uzun müddətdə davamlı ola bilər.

Milli demokratik dövlətin mövcud olduğu cəmi bir il ərzində iqtisadiyyatın və mədəniyyətin inkişafında Güney Azərbaycan onillər qədər irəlilədi.

1941-1946-cı illər arasında milli dövlətçilik uğrunda mübarizə və həmin dövlətçiliyin mövcudluğu dövründə Güney yazıçıları həm də Şimalda artıq formalaşmış və yüksək inkişaf zirvəsinə çatmış nəsr əsərlə-

rini öz yaradıcılıqları üçün nümunə kimi alaraq öz nəsr məktəblərini formalaşdırmağa çalışırdılar. Bu da maraqlıdır ki, Şimal nəsrinə əsasən satirik planda olduğu halda, Güneydə didaktikaya meyli daha güclü hiss olunurdu ki, bu da tarixi ənənənin çox güclü olması ilə izah edilə bilər. İnkişaf tempinin çox yüksək olmasına baxmayaraq, keçən əsrin qırxıncı illərində Güney Azərbaycanda formalaşan nəsr poetik imkanların gerçəkləşdirilməsi baxımından və təbliğ olunan ideyaların siqlətinə görə Şimal nümunəvi səviyyəsinə qalxa bilmədi və milli dövlətçiliyin süqutu ilə o da uzun müddət ərzində durğunluq və geriləmə dövrünü yaşamağa başladı.

Cənubda yaradıcılığa başlamış bir qrup sənətkarın Şimala mühacirət etməsi nəticəsində Bakıda mühacirət ədəbiyyatı nümayəndələri arasında mühacir nasirlər də fəaliyyət göstərməyə başladılar. Mühacir nasirlərin yaradıcılığını iki mərhələyə bölmək olar. Bunlardan birincisini - inqilabi romantika, yaxın zamanlarda başlanmış böyük işi davam etdirmək və qələbə qazanmaq ümidi, bir tərəfdən də yeni siyasi şəraitdə senzuranın və kommunist ideologiyasının təzyiqi ilə xarakterizə etmək olar. İkinci dövrdə daha çox boş çıxış ümidləri, mübarizəsiz keçmiş illərin inqilabçılıq peşəkarlığını zəiflətməsi və bütün bunların mühacirət nəsrində öz əksini tapması ilə səciyyələnilir. Bu cür əsərlər daha çox son dövrlərin məhsulu olub, sonradan nəsrə keçmiş şairlərdən Əli Tudənin, Söhrab Tahirin və bir çox ədiblərin hekayə və romanlarında özünü göstərir. Bu tipli əsərlərdə tematika ənənəvi mövzulardan ibarət olsa da, hadisələrə münasibətin özünün dəyişdiyini görməmək mümkün deyildir. Bu isə öz növbəsində mübarizə aparən qüvvələrin özünün arasında nəsillə dəyişikliyinə baş verdiyini göstərir və yeni geosiyasi şəraitdə mübarizənin özünün də xarakterinin dəyişdiyini göstərir.

Cənubi Azərbaycanda formalaşmış Milli Hökumət və onun rəhbəri Seyid Cəfər Pişəvərinin fəaliyyəti Azərbaycan nəsrində dərin iz buraxdı. Cənubda baş qaldıran milli-azadlıq hərəkatı, onun liderlərinin fəaliyyəti və bu mübarizənin taleyi yalnız tarixi və siyasi kontekstdə deyil, eyni zamanda bədii-estetik müstəvidə də geniş əks olunmuşdur. Pişəvəri hərəkatının və Milli Hökumət fəalları bədii obrazları Azərbaycan nəsrində eləcə də sovet Azərbaycanına pənah gətirmiş Cənublu ədiblərin yaradıcılığında da öz əksini tapır.

Pişəvəri hərəkatı Azərbaycan yazıçıları üçün təkə siyasi hadisə deyil, həm də milli özünüdərk və ideoloji həmrəylik baxımından aktual mövzu idi.

Azərbaycan yazıçıları Cənubi Azərbaycanın azadlıq mübarizəsini bədii əsərlərində əks etdirərək tarixi faktları bədii təxəyyüllə uzlaşdırmağa, obrazlara estetik mənə yükləməyə çalışmışlar. Beləliklə, nəsrə yalnız Pişəvəri deyil, həmçinin onun silahdaşları da qəhrəmanlıq simvolları kimi təqdim olunurdu.

Mövzunun bədii təcəssümündə bir sıra yazıçıların yaradıcılığı xüsusi diqqətə layiqdir. Mirzə İbrahimovun "Gələcək gün" romanı Pişəvəri hərəkatının Azərbaycan nəsrində əksinin

klassik nümunələrindən biri hesab olunur. Romanda S.C. Pişəvəri tarixi şəxsiyyət olaraq deyil, milli lider, xalqın azadlığı uğrunda mübarizə aparən maarifçi və təşkilatçı kimi təqdim edilir.

Əsərdə Cənubi Azərbaycan xalqının sosial və siyasi durumu da fon kimi verilməklə, hərəkatın zəruriliyi əsaslandırılır. Ənvər Məmmədخانlının "Qardaş köməyi" povestində isə Şimali Azərbaycan ziyalıların və mütəxəssislərinin Cənubi Azərbaycana göstərdiyi dəstək bədii şəkildə canlandırılmışdır.

Burada həmrəylik ideyası ön planda tutulur, Pişəvəri və silahdaşlarının apardığı mübarizəyə mənəvi dəyər motivi vurğulanır. Əsərdə qəhrəmanlar konkret adlarla deyil, ümumiləşdirilmiş obrazlar şəklində təqdim olunur ki, bu da ideyanın ümummilli xarakterini önə çıxarır. Digər nümunələr sırasında Süleyman Rəhimovun əsərlərində də Cənubi Azərbaycan mübarizəsinə dair süjet xətləri müşahidə olunur. Yazıçılar həmin hadisələri yalnız vətənpərvərlik prizmasından deyil, həm də sosial-psixoloji aspektlərdə işləməklə obrazlara dərin emosional yüklər vermişlər.

Bu obrazlar xalqın öz hüquqları uğrunda mübarizə aparən, yüksək mənəvi-əxlaqi keyfiyyətlərə malik insanlar kimi təqdim edilir. O cümlədən M.S.Orudubadi - "Dumanlı Təbriz", F.Xoşkəşinabi "İki qardaş", P.Makulu - "Gizli zindan", "Mübarizlər", S.Tahir - "Qonşu qızın məktubları", "Əmanət" və s. əsərlərdə də bu tarixi hadisələr öz əksini tapır.

Azərbaycan nəsrində S.C. Pişəvəri və Milli Hökumət fəalları obrazları vətənpərvərlik, milli azadlıq, birlik və qardaşlıq ideyalarının daşıyıcısı kimi də təqdim olunur. Bu obrazlar həm tarixi yaddaşın qorunması, həm də xalqın milli kimliyinin formalaşması baxımından mühüm mənə kəsb edir. Pişəvəri obrazı, ilk növbədə, xalqın hüquqları uğrunda mübarizə aparən lider, eyni zamanda maarifçi və təşkilatçı kimi ideallaşdırılır. Onun silahdaşları da fədakar, mübariz və ictimai məsuliyyət hissi güclü olan simalar kimi təsvir olunur.

Bu obrazların yaradılmasında sovet ideoloji çərçivəsi də müəyyən rol oynamış, lakin yazıçılar öz yaradıcılıq imkanları daxilində onları həm real tarixi şəxsiyyətlər kimi, həm də ümummilli qəhrəmanlar səviyyəsində təqdim etməyə nail olmuşlar. Beləliklə, ədəbi mətnlər yalnız bədii təsvir deyil, həm də ideoloji-emosional təbliğat vasitəsinə çevrilmişdir.

Azərbaycan nəsrində bu qəhrəmanlıq xalqın milli oyanışının, azadlıq və müstəqillik arzularının bədii ifadəsi kimi mühüm yer tutur. Yazıçılar bu obrazları yalnız tarixi hadisələrin bədii inikası kimi deyil, həm də milli kimliyin qorunması və ideoloji tərbiyənin vasitəsi olaraq təqdim etmişlər.

Bütövlükdə yeni dünya nizamı nəticəsində ədəbiyyat səhnəsindən çıxmaqda olan və tarixiləşən Çağdaş Güney Azərbaycan mühacirət nəsrinə Çağdaş Güney Azərbaycan nəsrinin və ümumiyyətlə Azərbaycan ədəbiyyatının ayrılma tərkib hissələrindən biri olaraq qalır.

Azərbaycanın dövlət borcu açıqlandı

Bu il iyulun 1-nə Azərbaycanın dövlət borcu 25 milyard 695,6 milyon manat və cari il üzrə proqnozlaşdırılan ümumi daxili məhsulun (ÜDM) 19,9 %-i qədər olub.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Maliyyə Nazirliyi məlumat yayıb. Bildirilib ki, bu, 2024-cü ilin iyulun 1-i ilə müqayisədə 0,004 % azdır.

Dövlət borcunun 5 milyard 010,7 milyon ABŞ dolları və yaxud 8 milyard 518,2 milyon manatı xarici (ÜDM-in 6,6 %-i qədər), 17 milyard 177,4 milyon manatı isə daxili (ÜDM-in 13,1 %-i qədər) dövlət borcları təşkil edir. Bunlar, 1 il əvvələ nisbətən müvafiq olaraq 6,6 % az və 3,7 % çoxdur.

Kişilərin artıq çəki almasının səbəbi

Ariqlamaq, artıq çəkidən xilas olmaq üçün ki, artıq çəkiddən xilas olmağa çalışan bütün kişilərin arzusudur. Amma çoxları pəhriz saxlamaq, idman etmək niyyətində deyil.

Adalet.az xəbər verir ki, bəzi vərdişlər də sizlərin artıq çəki almağınıza səbəb olub. Bəs, kişiləri kökəldən vərdişlər hansıdır?

1. Yediklərinizə diqqət edin

Gün ərzində neçə dəfə yemək yesəniz, hamısının kalorisini hesablayın. Çalışın günorta yeməyi 500, şam isə 100-200 kalorini ötməsin.

2. Tələsik yemək
Amerikalı mütəxəssislər sübut ediblər ki, tələsik və tez yemək qidanın piyə çevrilməsinə səbəb olur. Buna görə də yemək yerərkən çalışın, asta olasınız. Beləcə, mədənin tez doyaçaq, qida rahat həzm ediləcəkdir.

3. Televizor qarşısında yeyib və yatmaq
Televizora baxanda adama iştah gəlir, hamıya məlumdur. Amma yedikdən sonra televizora baxa-baxa divanda yatmağın ondan da ziyanlı olduğu müəyyənleşib. Belə ki, yedikdən sonra televizora baxan insanın beyni başqa mövzuya köklənir və qida yaxşı həzm olunmur, piy qatı çoxalır.

4. İstirahətdə olmaq
İstirahət günləri yediğiniz hər bir qida kökəlməyinizə səbəb olacaq. Adı günlərdə hərəket etdiyiniz üçün yemək o qədər də kökəlmir. İstirahət günü isə tam əksinə, bütün yeməklər yağa çevrirdiyindən, artıq çəkiyə gətirib çıxarır.

5. Aldanmayın
Kinoteatrdakı pop-korn, klubdakı fisdq, evdəki çips Bunların nə qədər ziyanlı olduğunu bilirsinizmi? Bir ovuc pop-korn 400 kaloridir. Buna görə də bu tip qidalardan uzaq olmağınız məsləhətdir.

6. İçki
Kişilərin kökəlməsinə səbəb spirtli içkidir. Ən azı bir həftə pive, araq və ya viski içməyin. Sonra yenidən çəkini yoxlayın, bir neçə kiloqram atdığını görəcəksiniz.

“AŞIQLAR QƏRBİ AZƏRBAYCANI TƏRƏNNÜM EDİR” ADLI KİTAB HAZIRLANIR

“Ozan Dünyası” Aşıq Yaradıcılığının Təbliği İctimai Birliyinin Təbliği İctimai Birliyi

“Ozan Dünyası” Aşıq Yaradıcılığının Təbliği İctimai Birliyinin Təbliği İctimai Birliyi

“Ozan Dünyası” Aşıq Yaradıcılığının Təbliği İctimai Birliyinin Təbliği İctimai Birliyi

M.Nəbioğlu onu da qeyd edib ki, layihənin icra planına uyğun olaraq müvafiq işlər görülməkdədir. Artıq şeirləri kitaba daxil ediləcək müəlliflər müəyyənləşdirilib, mövzuya uyğun şeirlər seçilib.

Bu müəlliflər arasında XVII əsrdə yaşamış Dərdli Nəsimi, Ulu Kərim (XVIII-XIX əsrlər), Ağ Aşıq (1754-1860), Aşıq Alı (1801-1911), Aşıq Ələsgər (1821-1926) kimi böyük sənətkarlarla yanaşı, günümüzdə yaşayıb-yaradan ustad aşıqlar da var.

Bu zaman əslən Qərbi Azərbaycandan olan ustad aşıqlarla yanaşı, digər aşıq mühitlərini təmsil edən sənətkarların layihənin tələbinə uyğun gələn şeirlərinə də yer ayrılıb.

Bu şeirlərdə əsasən ermənilərin Qərbi Azərbaycanda yaşamış soydaşlarımıza qarşı zaman-zaman törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən şeirlərdən ibarət kitab hazırlamaqla bu tarixi yurdlarımızın aşıqların sazında-sözündə yaşadığını diqqət önünə gətirməkdir.

Kitaba daxil edilən şeirlərdə eyni zamanda bir ümid - gələcəyə ümid, bir gün o torpaqlara qayıdacağımıza inam, sa-zın-sözün beşiyi olan Qərbi Azərbaycanımıza qayıdış çağırışı var. Qərbi Azərbaycana qayıdış konsepsiyasının mahiyyətində də elə bu qənaət durur.

Bu ərazilərdə kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardakı evlərin rəsmiləşdirilməsi məhdudlaşdırılır

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Kadastrı və Reyestri Xidmətinin İdarə Heyətinin sədri Nigar Alimova deyib.

Onun sözlərinə görə, bu ərazilərdə bəzi hallarda bələdiyyə sənədləri mövcud olsa da, çoxsaylı məhəllələr faktiki olaraq kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları kimi təsnif edilir.

“Yeni qanun layihəsində tikintinin aparılma biləcəyi hallar və növlər müəyyənləşdirilib, lakin bu qaydalar fərdi yaşayış evlərinə aid deyil. Buna görə də, kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları üzərində inşa edilmiş tikililərlə bağlı yanaşma daha ciddi və fərqli olmalıdır”. N. Alimova əlavə edib ki, torpaq kateqoriyaları qanuna uyğun olaraq dəyişdirildikdən sonra Abşeron yarımadasında massivləşmiş fərdi yaşayış evləri olan məhəllələrdə sənədləşdirmə prosesi mümkün olacaq: “Fərdi yaşayış evlərinin yerləşdiyi massivlərdə hüquqların rəsmiləşdirilməsi üçün zəruri dəyişikliklər edildikdən sonra qeydiyyat həyata keçiriləcək”. Xatırladaq ki, ölkə başçısı “Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında” qanun qüvvəyə minənə qədər əldə edilmiş və yaranmış daşınmaz əmlak obyektləri üzərində hüquqların əldə edilməsini təsdiq edən sənədlərin Siyahısı”nın təsdiq edilməsi barədə 13 yanvar 2015-ci il tarixli və həmin siyahıda dəyişikliklər edilməsi barədə 30 oktyabr 2015-ci il tarixli fərmanlarında dəyişiklik edib.

Əməliyyatdan sonra sağlam bərpa üçün əsas silah: fizioterapiya

“Fizioterapiya - müasir tibbin ən vacib və əvəzolunmaz bərpa üsullarından biridir”.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə 93 FM-in “Sağlam radio” və rilişində çıxış edən fizioterapevt Könül Məmmədova danışıb.

O bildirib ki, fizioterapiya yalnız müalicə deyil, həm də profilaktika məqsədilə tətbiq olunur və xüsusilə ortopedik və neyrocərrahi əməliyyatlardan sonra zəruridir. “Əməliyyatdan sonra əzələlər zəifləyir, hərəkət məhdudlaşır, ağrılar artır. Fizioterapiya bu şikayətlərin qarşısını almaq üçün əvəzsizdir. Əzələ spazmını aradan qaldırır, qan dövranını və toxumaların oksigenlə təchizatını yaxşılaşdırır”, - deyərək həkim bildirib. Fizioterapiya şişkinlik və ödemlərin azaldılmasında da mühüm rol oynayır - bu məqsədlə limfa drenajı və krioterapiya kimi metodlar tətbiq edilir. Həmçinin, aktiv və passiv hərəkətlərlə oynanmış hərəkət qabiliyyəti qorunur. Ən çox tətbiq olunan hallar arasında ortopedik əməliyyatlar (oynaq dəyişdirilməsi, sınıq fiksasiyası), neyrocərrahi əməliyyatlar (bel və boyun yırtığı), travmalardan sonrakı bərpa və ürək-ağciyər əməliyyatları yer alır. “Əgər bərpa düzgün aparılmazsa, bu, gələcəkdə əlillik riskini artırır. Fizioterapiya isə bu riskləri minimuma endirir”, - deyərək Könül Məmmədova əlavə edib.

Fərman MƏMMƏDOV
Azərbaycan Dillər Universitetinin dosenti

Azərbaycanı və Azərbaycan elmini dünyada tanıdan görkəmli bio-fizik professor Süleyman Allahverdiyev

Biofizika sahəsi üzrə dünyanın ən nüfuzlu alimlərindən biri kimi tanınmış həmyerlimiz, AMEA-nın Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun Bionanotexnologiya beynəlxalq laboratoriyasının müdiri, Rusiya Elmlər Akademiyasının Fundamental Biologiya Problemləri İnstitutunun baş elmi işçisi, K.A.Timiryazev adına Bitki Fiziologiyası İnstitutunun İdarəolunan Fotobiosintez laboratoriyasının müdiri və baş elmi işçisi, Rusiyanın Əməkdar elm xadimi, Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, biologiya elmlər doktoru, professor Süleyman İfğan oğlu Allahverdiyevin 1 avqust 2025-ci il tarixində 75 yaşı tamam olur.

Allahverdiyev Süleyman İfğan oğlu 01.08.1950-ci ildə Qərbi Azərbaycanın Çəmbək (keçmiş Krasnoselo) rayonunun Çaykənd kəndində zəhmətkeş bir ailədə anadan olmuşdur. Atası Allahverdiyev İfğan Məmmədkerim oğlu və anası Aliyeva Aşa Hüseyn qızı Çaykənd kolxozunda müxtəlif işlərdə çalışmışlar.

Allahverdiyev Süleyman ilk təhsilini doğulduğu Çaykənd kəndində səkkizillik məktəbdə almış və oranı bitirdikdən sonra qonşu Gökənd kəndindəki orta məktəbdə orta təhsilini uğurla başa vurmuşdur.

Eyni zamanda təhsilini Bakı Dövlət Universitetinin (keçmiş S. M. Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universiteti - ADU) fizika fakültəsində davam etdirmiş və oranı 1973-cü ildə müvəffəqiyyətlə bitirmişdir.

Universitet illərindən sonra ali təhsilli mütəxəssis kimi doğulduğu Çaykənd kəndinə qayıtmış və orada bir müddət (1973-1977-ci illər) Bala Əfəndiyev adına orta məktəbdə fizika müəllimi işləmişdir. Lakin elmi axtarışlara böyük marağı olan Süleyman Allahverdiyev 1977-ci ildə AMEA-nın Əkinçilik institutunda akademik Cəlal Əliyevin rəhbərlik etdiyi “Bitki fiziologiyası” laboratoriyasında biofizik kimi elmi işə başlamışdır. Elə həmin il, o, SSRİ Elmlər Akademiyasının Fotosintez İnstitutunda (indiki REA-nın Biologiyanın Fundamental Problemləri İnstitutu) “biofizika” ixtisası üzrə aspiranturaya qəbul olmuşdur.

1984-cü ildə SSRİ EA-nın Biofizika İnstitutunda (Puşşino şəhəri) biofizika üzrə namizədlik dissertasiyası müdafiə etmiş və fizika-riyaziyyat elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

Namizədlik dissertasiyasının müdafiəsindən sonra Süleyman Allahverdiyev SSRİ EA-nın Fotosintez İnstitutunda elmi araşdırmalarını davam etdirmiş və apardığı elmi tədqiqat işlərini yekunlaşdıraraq 2002-ci ildə REA-nın Timiryazev adına Bitki Fiziologiyası İnstitutunda “Bitkilərin fiziologiyası və biokimyası” ixtisası üzrə biologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya işini uğurla müdafiə etmişdir.

S. Allahverdiyev fotosintez, fiziologiya, biofizika, biokimya və molekulyar biologiya sahələri üzrə elm aləmində tanınmış mütəxəssisdir. Onun tədqiq etdiyi 2-ci fotosistem (FS-2) fotosintez zamanı elektron-nəqliyyat zəncirində gedən proseslərin əsasını təşkil edir. Bu tədqiqatların nəticəsi fotosintez prosesində ilkin mexanizmlərin elektronların ötürülməsi zamanı mümkün olan energetik və kinetik sxem bütün dünyada fotosintez üzrə dərslərə daxil edilib.

S. Allahverdiyevin əldə etdiyi elmi nəticələrin məcmusu əsasında FS-2-nin bitki və sianobakteriyaların fəaliyyəti, eləcə də inaktivasiya mexanizmləri və stress şəraitlərində onun sonrakı reparasiyası haqqında yeni təsəvvürlər sistemi yaradılmış, bitkilərin fotosintez aparatının əlverişsiz ətraf mühit şəraitinə uyğunlaşdırılmasının molekulyar mexanizmləri tədqiq edilmişdir.

S. Allahverdiyev tərəfindən duz stressinə qarşı FS-2-nin dayanıqlığında canlı hüceyrələrin rolu müəyyən edilmiş və FS-2-nin ətraf mühitin stress amillərinə müqavimətini yetə-

Awards Russia” mükafatına layiq görülmüşdür. S.Allahverdiyevin belə bir mötəbər siyahıya daxil edilməsi onun fotosintez və əlaqəli sahələrin öyrənilməsinə verdiyi əvəzsiz töhfələrin beynəlxalq səviyyədə tanınmasının göstəricisidir.

O, 2022-ci ildən etibarən hər il Research.com reytingində “Bitki elmi və aqronomiya” kateqoriyası üzrə Rusiya alimləri arasında birinci yeri tutur.

S.Allahverdiyev müxtəlif illərdə 25-dən çox ölkədə (Avstraliya, Fransa, Hollandiya, Almaniya, Sinqapur, İsveç, Çexiya, Macarıstan, Türkiyə, Hindistan, Koreya və s.) dövlətli professor kimi çalışıb.

İndiyə qədər Rusiyada, eləcə də başqa xarici ölkələrdə keçirilən 90-dan çox beynəlxalq elmi konfranslarda iştirak edib. Dünyanın 60-dan çox ölkəsində o cümlədən, Avstraliya, Macarıstan, Yaponiya, Almaniya, Kanada, Hollandiya, Sinqapur, Fransa, İsveç, Türkiyə və s. ölkələrdə müxtəlif illərdə

dövlətli işləmiş və mühazirələr oxumuşdur.

O, həm də Yaponiya, Kanada, Hindistan, Macarıstan, Almaniya, Sinqapur, ABŞ, İsveç və s. ölkələrin elmi - tədqiqat təşkilatlarının beynəlxalq layihələrində rəhbər və iştirakçıdır.

O böyük uğurla keçən “Postegenom dövrdə Fotosintez, biofizikadan molekulyar biologiyaya qədər” (Kanada - 2004), “Fotosintezlərin struktur və funksiyası” (Puşşino 2006, 2014, 2016), “Davamlı inkişaf üçün Fotosintez tədqiqatları” (2011, 20013, 2018 Bakı, Azərbaycan), (2015 Krit Yunanıstan), “Davamlı inkişaf üçün Fotosintez və hidrogen enerji tədqiqatları” (2017, Heydərabad, Hindistan, 2019, Sankt Peterburq, 2023, İstanbul), beynəlxalq elmi konfransların təşkilatçısı olub.

S.Allahverdiyev həm də Rusiya Elmlər Akademiyasının Bitki fiziologiyası İnstitutunun “İdarəolunan fotobiosintez” laboratoriyasının rəhbəri, Mixail Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin “Bitki fiziologiyası” kafedrasının, eləcə də Moskva fiziki-texnika institutunun molekulyar və hüceyrə biologiyası kafedrasının professorudur.

S. Allahverdiyev 2019-cu ildə Rusiya Elmlər Akademiyasının K.A.Timiryazev adına mükafatını almış, 2021-ci ilin beynəlxalq “Qlobal enerji” mükafatına layiq görülmüş, 2024-cü ildə Beynəlxalq Hidrogen Mükafatı laureatı olmuş, həmçinin, Əl-Farabi adına Qazaxıstan Milli Universitetinin “Elm qarşısında xidmətlərinə görə” qızıl medal sahibidir.

Bütün mənalı həyatını vətəndən uzaqlarda yalnız elmə həsr etmiş, məşğul olduğu elmi istiqamətdə qazandığı möhtəşəm uğurları ilə dünya alimləri sırasında Azərbaycanı layiqincə təmsil edən həmyerlimizi bu yubiley günü münasibətilə təbrik edir, ona hər şeydən əvvəl möhkəm can sağlığı, uzun ömür və elmi fəaliyyətində daha böyük uğurlar arzulayırıq.

Mən bu zamana sığmazam

Zirvəyə doğru: İlyas - İlahi qüvvə, köməyə gələn

Birinci hissə

XX əsrin XXI əsrə hədiyyəsi

1938-ci il. Bahar gəlmişdi Tovuz. Hava yumşalmış, dərin qış yuxusundan oyanan torpaq qoynunda gizlətdiyi al-əlvan xalıları Novruzun ayaqları altına sərməyə tələsirdi. Oğuz yurdunun bayram adət-ənənəsinə sadiq Tovuz əhli Su çərşənbəsində bağ-bağçaların, əkin-biçinin həyat mənbəyi olan arxları qaydaya salmış, gün doğmamışdan çay, bulaq üstünə getmiş, əl-üzlərini yuyaraq ağırlıqlarını suya axıtmış, axşam düşəndə qaladıqları tonqaldan atlanaraq azar-bezarlarını oda atmışdılar.

İsmayilovlar ailəsi də axır çərşənbənin xoş niyyəti altında Novruzun gəlişini gözləyirdi. Qazanda plov dəmlənmiş, süfrədə səməni, bayram xonçaları sıraya düzülmüşdü.

...Novruz bu ailəyə hamıdan əvvəl qədəm basdı - 20 mart günü. Novruz Abbas atanın və Məleykə ananın ocağını hamıdan əvvəl işıqlandırdı. Novruz bu sevgi dolu ailəyə övlad müjdəsi, övlad sevinci gətirdi. Abbas ata Novruzun onlara gətirdiyi övlad payının, oğul payının adını İlyas qoydu. İlahi qüvvə, köməyə gələn mənasını verən bu adın sahibinin bir ocağın, bir obanın, bir elin dadına yetişəcəyinə inanırdı, güvənirdi ata...

Balaca İlyasın bir yaşı tamam olmamışdı. Hələ ayaqları yer tutmayan bu körpənin atası Abbas İsmayilovu xidməti vəzifəsinin icrası zamanı qətlə yetirdilər. Xalq yolunda, əhalinin rahat yaşaması üçün özünü fəda edən Abbas İsmayilovun ölümündən sonra tale İlyasa atasız böyüməyi nəsihət etdi...

Zaman gələcək, ata üzünə həsrət böyüyən İlyas İsmayilov atasızlığını belə xatırlayacaq: "Tale ələ gətirib ki, mən uşaqlıqdan atamı görməmişəm. Atam polis işçisi olub. Mən 6 aylıq olanda qulluq vəzifəsinin icrasında həlak olub. Atasız uşaqlıqda psixoloji proses daha tez böyüyür. Görəndə ki, atası həmyaşının ocağına uşağının üzündən öpdü, başını sığalladı, amma sənkini yoxdu, niyə belə olduğu səni düşündürür. Odu ki, mən uşaqlıqdan çalışmışam müstəqil adam olum, kənar təsirlərə məruz qalmayım. Xatırlayıram ki, biz uşaq olarkən "döymə" dəbdə idi. Uşaqlar "döymə" ilə əllərinə, qollarına şəkil çəkdirirdilər, valideynlərə olan sevgilərini bildirmək üçün ana-ata yazdırırdılar. Mən belə şeylərdən uzaq oldum. Fikirləşirdim ki, kasıbın bir yolu var - oxumaq, öyrənmək və qabağa getmək. Hüquqşünas olmaq istəyim görmədiyim atamdan qaynaqlanıb. Hələ o vaxt atamın ölümü ilə əlaqədar çoxlu söhbətlər gedirdi. Tərifləyirdilər ki, çox cəsarətli, qorxmaz idi. Mən anamın tərbiyəsini görmüşəm. O dövrlər hamı üçün ağır illər idi. Mühəribədən sonrakı illər... Belə bir şəraitdə böyümüşük. Atasız böyüməyi də, yəqin, atasız böyüyən insanlar bilirler ki, nə deməkdir".

...Böyük Vətən Müharibəsi başlayanda İlyasın dayısı Hüseyni hərbi xidmətə çağırırdılar. İlyasın anası Məleykə Rza qızı xəstə olan qardaşı arvadı və uşaqlarına baxmaq üçün kəndə - qardaşı evinə köçdü. Beləliklə, bu mərd və cəfakəş qadın müharibənin fəsadları zəminində öz uşaqları ilə birlikdə doqquz nəfər azyaşlıya baxmalı oldu. İki oğul, üç qız dünyaya gətirən çətin günlərin, müharibənin məhrumiyyətləri ucbatından üç qızını

itirən Məleykə ana iki azyaşlı övladının əlindən tutaraq Tovuz şəhərinə - ər ocağına 1950-ci ildə döndü. Onda İlyasın cəmi 12 yaşı var idi...

Tovuz şəhər A.S.Puşkin adına tam orta məktəbdə təhsil alan İlyas İsmayilov uşaqlıq illərini xatırlayanda kövrəlir. Çətinlik və ehtiyac içərisində olan ailənin hər iki övladı - İdris və İlyas təlim-tərbiyəsi, dərəcə davamiyyətləri ilə seçilən, nümunəvi uşaqlar idi. Müəllimləri onları çox sevirdi, qəhrəman övladı olduqlarını daim xatırladırdılar.

1955-ci ildə orta məktəbi başa vuran İsmayilov o illər barədə belə deyir: "Attestat qiymətlərim hamısı "5" və "4"dür. İki fəndən "3"üm var: bir rus dili, bir də alman dilindən". Elə həmin il İsmayilov sənədlərini ADU-nun hüquq fakültəsinə verir.

Lakin müsabiqədən keçə bilmir. Bu barədə özü belə deyir: "Orta məktəbi qurtarandan sonra iki il instituta girə bilmədim, konkursa düşdüm. Getdim fəhlə işlədim"...

Nəhayət, 1957-ci ildə yalnız üçüncü cəhddə hüquq fakültəsinin tələbəsi olur. Həmin dövrdə hüquq sahəsində Azərbaycan dilində demək olar ki, ədəbiyyat yox idi. Əsas bilik mənbəyi müəllimlərin mühazirələri idi. Ona görə də gənc tələbə rus dilini öyrənmək üzərində səylə çalışır.

İlyas müəllimin qrup yoldaşı, yarım əsrə yaxın hakim mantosu daşımış Mansur İbayev söhbətlərində deyirdi ki, artıq 3-cü kursda oxuyarkən İlyas rus dilini mükəmməl bilirdi.

İlyas İsmayilov o illəri belə xatırlayır: "Hüquqşünas olmaq istəyirdim. Ona görə də tarixə və ədəbiyyata meylim çox güclü idi. Uşaq vaxtı dastan, hekayə, nəğilə oxuyurdum. Sonradan hüquq fakültəsinə qəbul olduğda, yaxşı ixtisas almaq üçün hüquq ədəbiyyatını oxuyurdum. Üstəlik, daxili tələbatım artıq hüquqi ədəbiyyata, tarixi ədəbiyyata, siyasi fəlsəfi ədəbiyyata idi. O cür kitabları elə indi də oxuyuram".

İlyas müəllim hüquq fakültəsinə seçməkdə, ən əsası, atası, milis işçisi olmuş Abbas kişinin və xalası oğlu Bədrəddin Dadaşovun rolunun böyük olduğunu müasirlərində daim vurğulayır: "Bəli atamla bağlı idi bu arzu. Həm də məndən böyük çox hörmət bəslədiyim xalam oğlu var idi. Hüquqşünas idi. Mən də onun kimi hüquqşünas olmaq istəyirdim".

İlyas müəllimin tələbə yoldaşı, uzun illər müxtəlif rayonlarda prokuror kimi fəaliyyət göstərmiş Çerkəz Musayev də söhbətlərində İlyas müəllimin nəinki savadlı olmasını, həm də bildiklərini hamı ilə bölüşməsinə, hamıya kömək əlini uzatmaq cəhdini xüsusilə vurğulayırdı.

1962-ci ildə İlyas İsmayilov İnstitutu fərqlənmə diplomu ilə bitirir.

Gələn, o illərdə İsmayilovun xatirələrinin gözü ilə boyланаq: "Maddi cəhətdən çətinliyimiz olsa da, çox xoşbəxt idik. Hamı eyni səviyyədə idi maddi cəhətdən. Bir-iki nəfərin maddi təminatı bizdən yaxşı idi. Ancaq böyük bir həvəslə oxuyurdum. Gələcəyə ümid var idi. İctimai işlərlə məşğul idik. Tələbə elmi cəmiyyətində çalışırdıq. Yadıma gəlir ki, hələ 1961-ci ildə dördüncü kursda oxuyanda Le-

ninqradd şəhərində tələbələrin elmi konfransı keçirilirdi. Azərbaycandan cəmi iki nəfəri göndərmişdilər o konfransa, biri mən idim, biri də Daşdəmirov Sabir. Ora getdik məruzə ilə çıxış etdik. Bütün bunlar çox xoş, ələmdar hadisələr idi bizdən ötrü. Mən universiteti qurtaranda həm rus, həm Azərbaycan bölmələrində 50-dən artıq tələbə qurtarmışdı. Hamı da prokurorluğa işə getmək istəyirdi. Bizdən cəmi 5 nəfəri işə göndərdilər. Onların da biri mən idim. Artıq təyinatım gəlmişdi. O vaxt gənc mütəxəssisləri işə SSRİ Baş prokuroru təyin edirdi. Məni Göyçayə müstəntiq

dən vermək istəməzdi əlbəttə. Ona müxtəlif yerlərdən iş təklifi gəlməsinə rəğmən, İsmayilov vətənə dönməyi qərara aldı. Bunun səbəbini isə özü belə izah edir: "Açıq özüm qalmaq istəyirdim və orda da məni saxlamaq istəyirdilər. Ancaq anam çox əziyyət çəkirdi burda. Məni də əziyyətlə böyütmüşdü. Anama görə gəldim. Fəlsəfə və Hüquq institutunda işləyib getmişdim, qayıtdım, elə orda da işə başladım. Eyni zamanda, o vaxtlar hüquq elmləri namizədləri çox az idi. Barmaqla göstəriridilər. Hüquq fakültəsinin axşam şöbəsində mən rus və Azərbaycan bölmələrində cinayət hüququndan dərs deyirdim. Eyni zamanda, Xalq Təsərrüfatı İnstitutunda fəlsəfədən dərs deyirdim".

Burada bir haşiyə çıxmaq istəyirəm, İlyas müəllim anasına çox bağlı adam idi. O, yüksək vəzifələrdə - Mərkəzi Komitədə təlimatçı və Respublika prokuroru işləyərkən partiya tədbirləri ilə əlaqədar rayonlara getmək zərurəti yarananda anasını görmək arzusu ilə həmişə Tovuzə yaxın rayonlara göndərilməsini xahiş edərdi. Xatirimdədir, azsaylı məclislərimizin birində sabiq prokurorluq işçisi Sərdar Əliyev təzəcə çapdan çıxmış "Mən yandım, sən tükəndin" adlı kitabından ana haqqında bir neçə şeir oxudu.

Ölümünlə qorxuzma, fələk, sən məni, Ölümle anama qovuşacağam.

misrasını eşidəndə, İlyas müəllim kövrəldi və dedi:

- Bilsən ki, anamı görəcəyəm, tez ölməyi arzulayırdım.

Məleykə ana həqiqətən cəfakəş qadın idi. Onun atasız böyütdüyü iki oğluna düzgün tərbiyə verməyinin nəticəsidir ki, kiçik oğlu Respublika prokuroru, Ədliyyə naziri, böyük oğlu İdris Abbas oğlu isə uzun illər Tovuz RİK-nin sədri kimi məsul vəzifələrdə çalışmışdı.

...Vətənə qayıdan İlyas İsmayilov Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Hüquq institutunda kiçik və baş elmi işçi kimi çalışır, eyni zamanda, doktorluq dissertasiyası üzərində işlə-yirdi. Həmin zamanlar onun Ali Məhkəmənin sədri Abdulla İbrahimov yanına çağırır və yeni yaradılmış Nəsimi Rayon Məhkəməsinə hakim seçkilərində iştirak etməsini təklif edir. Lakin İlyas müəllim bu təklifə razı olmur və elmi işini davam etdirmək istədiyini bildirir. Onun bu ağayanaqlığı Abdulla müəllimin xoşuna gəlir. Tezliklə İsmayilov Ali Məhkəmədə nəşr olunan "Sosialist qanunçuluğu" jurnalının redaksiya heyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilir.

Jurnalda işlədiyi illəri İlyas müəllim belə xatırlayır: "Əslində redaksiya heyəti bir mənəndən ibarət idi. İki il o jurnalı təkçə çıxartmışam. Ali məhkəmənin ayrı-ayrı məhkəmə tədqiqat işlərini ümumi-miləşdirirdim, məqalələr yazırdım. Jurnalda əlaqədar olaraq bir çox hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərlərinin yanında olurdum. Və onlar da hər dəfə məni işə dəvət edirdilər. Mən də getmək istəməyirdim. İstəyirdim gənc yaşlarımda elmlər doktoru olam".

Akademiya ilə yanaşı, yurnalda işləyən İsmayilov oradan ayda 130 manat maaş alırdı. Bu, həmin dövrdə özünün dəfələrlə qeyd etdiyi ki, böyük kömək idi. Bundan sonra o, Abdulla müəllimlə tez-tez görüşməli olur.

(ardı var)

COVID-19 beyni qocalmasını sürətləndirir

Nottingham Universitetinin (İngiltərə) alimlərinin fikrincə, COVID-19-a yoluxmamısınızsa belə, pandemiya beyninizə təsir göstərmiş ola bilər.

Adalet.az xəbər verir ki, "Nature Communications" jurnalında dərc olunan araşdırmada elm adamları İngiltərənin Biobank layihəsinin məlumatlarından istifadə edərək pandemiya əvvəl və sonra 1000-ə yaxın sağlam yetkin insanın MRT müayinəsinə təhlil ediblər.

Təhlillərdən istifadə edərək, onlar iştirakçıların "beyin yaşını" - beyinlərinin həqiqi yaşlarından nə qədər "yaşlı" və ya "cavan" olduğunu müəyyən ediblər.

Nəticələr göstərir ki, təcrübə, stress və qeyri-sabitlik şəraitində yaşayan insanların beyinləri pandemiya əvvəl skan edilənlərə nisbətən daha tez qocalır.

Dəyişikliklər xüsusilə yaşlı insanlarda, kişilərdə və sosial çətinliklərlə üzləşənlərdə nəzərə çarpır.

Alimlər araşdırmaların davam etdiyini açıqlayıb.

"WhatsApp"da yeni funksiya

Android üçün WhatsApp messengerinin beta versiyasında yazışmaların xülasəsini yaratmaq üçün nəzərdə tutulmuş Quick Recap adlı yeni funksiya hazırlanıb.

Adalet.az "WABetaInfo (WBI)" portalına istinadən xəbər verir ki, bu funksiya istifadəçilərə uzun dialoqlar arasında sürüşmədən buraxılmış mesajların mahiyyəti ilə tez tanış olmağa imkan verəcək. Söhbətlər lövhəsində yerləşən yeni düymə sizə beşə qədər dialoq seçməyə və onların qısa xülasəsini əldə etməyə imkan verəcək. Süni intellekt (AI) oxunmamış mesajları təhlil edəcək və onları qısa xülasə şəklində təqdim edəcək ki, bu da istifadəçilərin vaxtına xeyli qənaət edəcək. Qeyd olunur ki, bu funksiya tamamilə istəyə bağlı olacaq və standart olaraq qeyri-aktiv olacaq. İstifadəçi proqram parametrlərində onu əl ilə aktivləşdirməli olacaq.

Tərtibatçılar maxfiliyə xüsusi diqqət yetiriblər. Məlumatlar "Private Processing" texnologiyasında istifadə edilməklə işlənəcək ki, bununla da nə WhatsApp, nə də onun əsas şirkəti Meta şəxsi mesajların və ya yaradılan xülasələrin məzmununa daxil ola biləcək. Bütün məlumatlar təcrid olunmuş mühitdə şifrələnmiş formada işlənəcək.

Məlumdur ki, funksiya Advanced Chat Privacy ilə qorunan söhbətlərlə işləməyəcək.

Hazırda funksiya inkişaf mərhələsindədir və gələcək yeniləmələrdən birində bütün istifadəçilər üçün əlçatan olacaq. Bununla belə, messengerin 2.25.21.12 quruluş nömrəsi ilə beta versiyasını quraşdıraraq artıq sınaqdan keçirə bilərsiniz.

Dəmir yumruq yerindədir

("Çıxın Kirs dağına, üç tonqal çatın" poemasından)

Bilən bilir, bilməyən də biləcək,
Dəmir yumruq yerindədir.
Əvvəl-axır doğru yola gələcək,
Dəmir yumruq yerindədir.

Söyləyirəm, işin bilən çaşmasın,
Yerli-yersiz öz həddini aşmasın.
Qırx dörd günlük savaş verib açmasın,
Dəmir yumruq yerindədir.

Könlü istər, hər dəm açıq bu meydan,
Dərsin alıb, alacaq da çox şeytan.
İstər haydan, istər gələ lap huydan,
Dəmir yumruq yerindədir.

Qüdrətini dağdan, daşdan alıbdı,
Ödülünü bəri başdan alıbdı.
Tabın yaydan, qarlı qışdan alıbdı,
Dəmir yumruq yerindədir.

Hər birində Murovdağın çəkisi,
Bərasində şikar seçir nakəsi.
Nə bəlkəsi, nə amma, nə səkisi,
Dəmir yumruq yerindədir.

Öz başından bezən varsa, buyursun,
Haqq yolundan təzan varsa, buyursun.
Ağlında qəlp düzən varsa, buyursun,-
Dəmir yumruq yerindədir.

Gəlməyi tək, dönməyi də az çəkər,
Yandığı tək, sönməyi də az çəkər.
Qədərincə ağılı "dadar" bal-şəkər,
Dəmir yumruq yerindədir.

Sal qayanın, sıldırımın bənzəri,
Yanar odun, ildırımın bənzəri,
Üzərində haqqın altın nəzəri,
Dəmir yumruq yerindədir.

Həm boşalan, həm də dolan bulud tək,
Başı göydə, kökü yerdə palıd tək,
Oddan, sudan mayalanan polad tək,
Dəmir yumruq yerindədir.

Lap binadan əməli haqq əməli,
Dağ da, daş da qalxıb bunu deməli.
Haqqın təki, ədalətin təməli,
Dəmir yumruq yerindədir.

Öz yerində səliqəsi, sahmanı,
Xoş məramla gələn olar mehmanı.
Arxasında dağdan ağır rəhmanı,
Dəmir yumruq yerindədir.

Özəyində ana yerin nüvəsi,
Qollarında ümmanların qüvvəsi.
Atropatın, Cavanşirin nəvəsi,
Dəmir yumruq yerindədir.

İstəsə bərk, istəsə də mum kimi,
Müxənnətin ömrün edər şum kimi.
Arat yərə basdırılan tum kimi,
Dəmir yumruq yerindədir.

Haqqın şahı, ədalətin vəziri,
Doğruluğun, dürüstlüyün naziri.
Bu ellərin qurbanlığı, nəziri,
Dəmir yumruq yerindədir.

Məmişoğlu, həqiqətin qalası,
Olumların ölümərdən xılası,
Mütləq haqqın yenilməyən balası,
Dəmir yumruq yerindədir.
Mərhəmətin, insanlığın cılası,
Dəmir yumruq yerindədir.
Dəmir yumruq yerindədir!

Güllərə xitab

("Kosmik düşüncələr" silsiləsindən)

A güllər, çiçəklər, gəlin baş-başa,
Oturaq, səmimi bir söhbət edək.
Dönək bir rəfiqə, dost, sırdaşa,
Cənnət Qarabağa bir qonaq gedək.

Orada çalışan insanlar ilə,
Mehriban danışaq, xoş ülfət edək.
Sonra da ürəklə tutaq əl-ələ,
Ulduzlar elin bir ziyarət edək.

Qataq cərgəmizə qaranquşları,
Kəkiliyi, turacı, qumrunu belə.

Bülbülü, tərlanı,-bütün quşları,
Möhtəşəm bir dostluq gəlsin hasilə.

Dağlar da, çaylar da qoşulsun bizə,
Günə salam verək, ayı yad edək.
Yolda buludlarla gələk üz-üzə,
Bir yerdə onun da könlün şad edək.

Söyləyək, gəlmişik odlar yurdundan,
Mehriban-mehriban danışaq, duraq.
Tanışlıq bitincə onun ardından,
Göylərin qoynunda toy-büsat quraq.

Günəşi məclisə edib toybəyi,
Hər yanar ulduzu bir fərraş edək.
Uzaq kometlərə verib dəstəyi,
Onu da bu eşqə əməldəş edək.

Toplayıb bir yərə metoritləri,
Tozlu buludlardan adlayaq, keçək.
Göydəki hər kəsə verib fitləri,
Yeri nə ayıraq, nə göyden seçək.

Baş çəkək hər yerdə planetlərə,
Hər kəsin özündən əhvalı soraq.
Adlayaq min irmaq, keçək min dərə,
Əlçatmaz, üneytməz yerlərə varaq.

Dənizlər, çöllər də bizimlə getsin,
Heç kəsin ayağı dəyməyən yərə.
Əlimiz hər yərə, hər yərə yetsin,
Göylər başdan-başa olsun mənzərə.

Göyə də yepyeni bir həyat verək,
Çəkilsin qınına kosmik soyuqlar.
Göylər gülşənindən ulduzlar dəyək,
Təxsin yelkəninə yerdə qayıqlar.

Yaddan çıxarmayaq qağayaları,
Onların da göydə payların tutaq.
Arktika düzündə ağ ayları,
Aydın soyuq olan üzünə qataq.

İsmaric yollayaq hər bir baliğa,
O da yuxusuna qoy, haram qatsın.
Adının oxşarı ulu Xaliqə,
Dəstəqçi biz olaq, əlləri çatsın.

Ceyranlar, cüyürlər mələşib dursun,
Biz ordan yerlərə gəlmərik deyə.
Ağ gölü, Göy gölün boynunu bursun,
Əllərin bizlərdən qırdılar niyə.

Sevinsin, qoy, şeytan şırtığın vursun,
Yer üzü bəşərsiz qalıbdır deyə.
Könlü gələn vəcdədən yesin, qudursun,
Şər ilə bir gəlsin, qoy, ortağ rəyə.

Arada şərait yaradın mənə,
Göylərin şərqisin göylərdə yazın.
Şəfəqdən, ziyadan batım ciskinə,
Kosmik boşluqlarda yolumu azım.

Darıxsın mənimçün mehriban sonam,
Ulduzlar yanından onu eşidim.
Yadıma təzədən, qoy, düşsün anam,
Göylərdə artırın eşqin çeşidin.

Məhsəti səslənsin: - ata, ay ata,
Düz günün yanından hay verim ona.
Dönüm bir mayağa mən kainata,
Qayıdım qız balam duran limana.

Atam da dayansın mənə üz-üzə,
Önündə diz çöküm, ona baş əyim.
Möcüzə baş versin, qeyri möcüzə,
Alım öz işimə göylərin rəyin.

Anamız yer üçün darıxım orda,
Təvəqqə ələyim geri qayıdaq.
Beləcə baş-başa sizlə baharda,
Uyğudan əlçatmaz göyü oyadaq.

Əlvida ələyib ayrılacaq göyden,
Könlünüz can atan yasəmən yərə.
Əl-ələ, baş-başa min qızıl rəyden,
Ödül də, ənəm da alağ min kərə.

... A güllər, çiçəklər, gəlin baş-başa,
Qızıldan qiymətli böyük iş görək.
Göylər gülşəninin seyrinə çıxacaq -
Çevrilib baş-başa bir əməldəşə,
Azadlıq eşqinə salamlar verək.
Bir böyük ürəklə əllərin sıxaq,
Zülmün, istibdadın tifağın yıxaq.

A güllər, çiçəklər gəlin baş-başa,
Bal kimi şipşirin söhbətlər edək.
Dönək bir həmrəyə, bir əməldəşə,
Sülhü, barışıqı ziyarət edək!

Bir daha şərait yaradın mənə,
Sevgimin nəğməsin göyde yaradım.
Canımdan can verim ana Vətənə,
Həkk edim göylərə yurdumun adın!

Ağcabədi şəhəri.

ƏFLATUN BAXŞƏLİYEVİN ŞEİR DÜNYASI

Əflatun Baxşəliyev dünya işi-ğından məhrum olsa da, üreynin gözü ilə hər şeyi - Azərbaycanla baş verən ictimai-siyasi hadisələri, məmləkətimizin başına gətirilən müsibətləri, müstəqillik uğrunda aparılan mübarizələri, bu mübarizələrin yeni Azərbaycan sevincini, təbiətin gözəlliklərini, real həyatın gerçəkliklərini görür və şeirlərində ilhamla əks etdirir. O, dünyanın təzadlarına, kədərli-sevincli, acılı-ağrılı, yoxuşlu-enişli yaşantılarına biganə qalmamışdır. Xüsusilə, Azərbaycanda-doxsanıncı illərdə baş verən hadisələr onu dərindən həyəcanlandırmış, öz taleyini böyük Vətənin taleyindən ayrı düşünməmişdir.

Əflatun Baxşəliyev Vətən müharibəsinə, II Qarabağ savaşına, Zəfər tarixinə isti-isti münasibət bildirib. Sözün vətən-torpaq, mərdlik-qəhrəmanlıq yanğını şeirlərində əks etdirib. Bu mövzu və ideyada Qarabağ tarixi yaddaşdır, şəhidlik Zirvə, qazilik Şərəfidir, siyasi şəxsiyyət Ümummilli Lider, cənab Ali Baş Komandandır, ululuq və qədimlik bütöv Vətən -Azərbaycandır! Əflatun "Bu yol Qarabağa aparır bizi", "Böyük xilaskarlıq", "Qarabağlıyam", "II Qarabağ şəhidlərinə", "Qələbə səindir", "Qalib gələcək", "Yuxu", "Qələbə çaldı", "Tanrıdan gələn işıq" və başqa şeirlərində Dövlət, Bayraq, Rəhbər, Şəxsiyyət, Ordu, Qələbə, Şəhid, Qazi mövzularını, motivlərini ünlü, urvatlı tutub. Bu nümunələrdə şair qəlbinin rıqqəti, sözün məqsədə, mərama tuşlanan diqqəti ifadə olunub. Şairin tərənnüm şeirlərinin bariz nümunəsi 44 günlük Tarixi Qələbəmizin hissi-psixoloji diqtəsidir. Ulu Öndər Heydər Əliyev haqqında "Böyük xilaskar"ın qalib səsinin əks-sədasıdır. Vəsiyyətin varis yaddaşındakı Gerçəyə, Haqqa, Ədalətə yetərliyiidir.

Əflatun hər şeydən əvvəl, gözəllik şairidir; gözəllərin və gözəlliğin vəsi onun yaradıcılığının daha çox görünən tərəfidir. Gözəli də, gözəlliyi də, aşıqın vurğunluğunu da ustalıqla təsvir edir. Bu cür şeirlər onun həyata, insan və təbiət gözəlliklərinə xoş və nikbin münasibətindən irəli gəlir, "Güldür, çiçəkdirsə dağın etəyi, O dağın günəşli zirvəsi vardı" - deyən şair günəşli zirvələri, ümidli günləri yüksək qiymətləndirir. Şair qəlbi çox kövrəkdir: "Şimşəkdi - çaxmağı yox, Bir çaydı - axmağı yox Buluddu - yağmağı yox ,Ürək səndən küsəndə".

Əflatun şairin və şairin qarşısında ciddi tələblər durduğunu bilir və bunu başqalarına da anlatmağa çalışır. Şeir ürəklərə od salmalı, insanın duyğu və düşüncələrini öz təsiri altına almalıdır, insan qəlbinə od qalamalıdır: "Mənim yüz kitaba adım düşüncə, Kaş birəcə üreyə odum düşəydi"-deyir..

"Şairlər doğulur əzab çəkməyə", - bu onun öz sözləridir və bunu bil-lə-bilə dünyanın hər əzabına dözdüyünü, lakin söz qoşmaqdan yorulmadığını bildirir: "Vallah, söz qoşmaqdan yorulmamışam". Şeirsiz ötən hər bir anını "hədəfə dəyməyən ox", şeirli anlarını bir ilk bahar" hesab edir, "Sinəsində sənət

diləyinin qaynadığını" qeyd edir. Şairi elin dərdi, vətənin parçalanmasından doğan ağrı-acılar daha çox ağırtılmalıdır. Əflatun Azərbaycan poeziyasına, xalqımızın yetirdiyi söz sənətkarlarına öz şeirlərində dönə-dönə sevgi və ehtiramını bildirir. Hüseyn Cavid, Səməd Vurğun, Rəsul Rza, Bəxtiyar Vahabzadəni, Məmməd Arazı, Nəbi Xəzrini, Əli Kərimi, Sərdar Əsədi ayrı-ayrı şeirlərində özünə ustadlar hesab edir. Ancaq Füzuliyə gəldikdə səmimi şəkildə etiraf edir ki:

*Hürkütdüm sözləri, söz oylağından
Axırda mən özüm bərayə düşdüm.
Gördüm Füzulini şeir dağında,
Başım gicəlləndi, dərəyə düşdüm.*

(Ə.Baxşəliyev. "Dağlar da kövrəlmiş", Bakı, "Elm və təhsil" nəşriyyatı, 2024, səh. 99).

Əflatunun təbiətin gözəlliklərinə həsr etdiyi şeirlər haqqında da ayrıca söz açmaq olar. Onun ilin bütün fəsillərinə, dağlara, qayalara, bulaqlara, güllərə-çiçəklərə yazdığı hər bir şeirdə orijinal təşbehlərə, metaforalara rast gəlirik. Elə bil, təbiət onun içindədir, bir-birindən ayrılmazdır onlar .

*Çəmənlərin jəlasinə bəlenib
Çiçəklərə qarışmağa gəlmişəm.
Gözəlliyi ovuc-ovuc çiləyib,
Lalələrlə alışmağa gəlmişəm.*

*Zirvəsində bulud bənzər bir taca,
Sanki düşüncəli qocadır, qoca.
Qayaların qulağına astaca,
Tarixcini danışmağa gəlmişəm.*

*Şaxta, ayaz küsdürdü yə dağların,
Güldəki naz iküsdürdü yə dağların,
Məmməd Araz küsdürdü yə dağların,
Könlün alıb barışmağa gəlmişəm.*

*Buludları çiyini üstə yükləyib,
Qayaların qulağını şəkəyib,
Bulağına ilhamımı kökləyib,
Səlləriylə yarışmağa gəlmişəm.*

Əflatunun bir kitabda ("Dağlar da kövrəlmiş") dağlara aid 10-a yaxın şeiri var, amma bu şeirlərin heç biri digərinin təkrarı deyil. Çünki dağlara yazılan hər şeirdə təzə ifadələr, bənzətmələr tapmaq olar. Baxın:

*Bu ağsaqqal dağlar, bu kişi dağlar,
Boylanır özündən çox razi kimi.
Qayalar yazılan cild-cild kitablar,
Dağlar o kitabın müəllifidir.*

*Qoynuna gəlir, dağlar,
Gövhərim, ləlim dağlar!
Qışda dəliləşən oğlan,
Baharda həlim dağlar.*

Onun dağlara həsr etdiyi şeirlərdə dağlarla insanın vəhdəti be planlaşdırılır. Elə "Dağlar da kövrəlmiş" şeirində olduğu kimi: "Sən dəməpayızda qaya ürəkli O azman dağlar da kövrəlmiş eh" Yaxul, "Payız sevgim" şeirini götürək. İnsanın sevgisi o zaman payızla müqayisə edilir ki, haçansa bu sevgiyə payız küləkləri əsir. Bəs bahar da necə?

*İsmətli gəлиндir atlas meşələr,
Məni bu dağ-dərə özünə çəkir.
Utanıb kimdənsə qız bənövşələr
Dumanyaşmağını üzünə çəkib.
Bu ana təbiət döner nəğilə,
Dil açar baharda lal duyğular da.
Sən bir bax, sən bir bax məndə ağıla
Təzədən sevərim bu ilk baharda.*

Əflatunun həyat və dünya haqqında düşüncələri aydındır:: təbiət, dirilik gözəldir, lakin insanlar özləri onu özləri üçün zülmə, zülmətə çevirmişlər. Ona görə də bu dünyanın mizanını pozulub, qədim Vedalarda deyildiyi kimi, insanlar arasında əxlaqsızlıq, əyyəşlik, bir-birinə canavar baxışı artıb- çoxalıb. Şişirdilmiş planlar, saxta fərmanlar, qanlı taxt-tac herisləri dünyamıza yalnız göz yaşalı, dərman əvəzinə dərddir:

*Necə yersiz fərman, necə qanlı taxt,
Şişirdilmiş plan, saxta möhür, akt,
Süründürməçilik - birinci infarkt
Dünyamızın göz yaşları.*

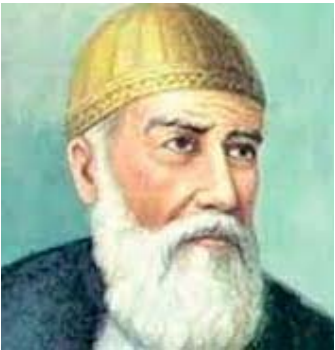
*Dərd yağar başına dərman yerinə,
Elə bil, çörəyi daşından çıxır.
Bu qoca dünyamız qəlyan yerinə
Dərd çəkir, tüstüsü başından çıxır.
Ümmanlar yaranıb şor göz yaşından,
Pərsəngi ağırdır çəki daşından,*

Əflatun da xalq şeiri tərzində yazan şairlərimizdəndir. Qoşma, gəraylı, bayatıları vardır. Yeri gəldikcə qəzəllər də yazmışdır. Obrazlılığa, poetik kəşflərə daha çox meyil edir, misraları tutumludur, mənalıdır, simvolları, fikrin metaforik ifadəsindən, orijinal təşbihlərdən geniş istifadə edir, ona görə də hər bir şeiri oxunur, şairin təbii və özəl müqayisələrindən, orijinal qafiyələrindən alır.

Aşağıdakı bəndlərə diqqət yetirmək kifayətdir:

*Ulduzlar gecənin göz yaşlarıdır,
Axıb yanağında giləlenibdir.
Ulduzlar səmanın naxışlarıdır,
Kiminsə əlilə ilmələndir.
Ulduzlar, bəlkə də, Qafdan asılan
Prometey əlində od parçasıdır.*

Əflatun Baxşəliyev həm də tədqiqatçı alimdir. Onun Xalq şairi Nəbi Xəzrinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı namizədlik dissertasiyası (bu dissertasiya işlənilərək ayrıca monoqrafiya kimi çap olunub), həmçinin müasir ədəbiyyatımızla bağlı bir sıra məqalələri onu bir ədəbiyyatşünas kimi də tanıdır.

BAYAT

№ 47 (907)

Rüstəm Behrudi

SALAM, DAR AĞACI

Yolumu gözlədin hər səhər-axşam,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.
Əcəllə ölməyə doğulmamışam,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

O hansı millətdir, taleyi sirdir?
Yüz adla bölündü, yenə də birdir!
Məni hüsuruna bu dərd gətirdi,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

Xəzəri, Baykalı, Aralı gördüm,
Gördüm can üstədir, yaralı gördüm.
Tanrını bəndədən aralı gördüm,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm salam.

Çarxi tərs fırlanır fələk qarının,
Turan kölgəsində budaqlarının.
Rəngi bayrağımda yarpaqlarının,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm salam.

Əvvəlin axırı, sonun əvvəli
Buymuş, bilməmişəm bunu mən dəli.
Qorxum yox! Nə olsun boyun göy dəlir?!
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

Danış, Əmir Teymur, bu son nəydi bə?
Boynumda ağ kəfən, dilimdə tövbə...
Dərsini tərs bilən, mənimdi tövbə!
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam!

Səni mən əkmışəm...Mənə sən qənim,
Səni suvarmağa halaldı qanım;
Yarpağın rəng alsın qanımdan mənim,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam!

Ey darın ağacı! Kimdən kəməm, kəm?!
Ya səni yendirrəm, ya sənə yennəm.
Ya da budağında yarpağa dönnəm,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

Qırğızam, özbəyəm, qazax, türkmənəm,
Başqırdam, kərkürəm, elə görk mənəm.
Sənin gözlədiyin qərib türk mənəm!
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

Qəbul et, növbəti qurbanın mənəm,
Mənim canım səndə, bil, canın mənəm.
Elə qürrələnmə, hər yanın mənəm,
Salam, Dar ağacı!
Əleyküm-salam.

BOZ QURD

Şair yuxusuna gül-çiçək girər,
Yenər yuxusuna göydən mələklər.
Yuxumda nə gördüm?!
Onun əlindən.
Nə çəkdim
İlahi! Bilməyəcəklər.

Hər gecə, hər gecə yuxularımda
Çadırı dağılmış, ocağı sönmüş,
Tanrı qarğıışıyla taleyi dönmüş,
Taleyi dönəndən qəm sərhəddinin
Bir ucu günbatan,biri gündoğan-
Dağından,daşından,adamlarından,
Hətta otundan da qəriblik yağan;
Qara torpağına nə toxum əksən,
Yenə də baharda ayrılıq bitən
Bölünə-bölünə yox olub itən-
Sevgili bir yurd.
Sevgili bir yurd-
Hər gecə, hər gecə yuxularımda.

Hər gecə,hər gecə yuxularımda
Bu yurdla yanaşı, bu yurd boyunca
Ulaya-Ulaya dolaşib gəzən,
Obu,Yeniseyi, İtili keçib
Altaytək,Ağırtək dağ aşib gəzən
Üzü mavi,
Gözü göydən daha mavi,
Ağzı atəş kimi bir qurd.
Ağzı atəş kimi bir qurd-
Hər gecə, hər gecə yuxularımda.
Üstümə qəm gələr əjdahalartək,
Yuxumda bir ağız qurd ular, keçər.
Nədənə sə həmişə yuxularımdan
Önündə qurd duran ordular keçər.
İndi gizli gəlir yuxuma bir vaxt
Ulaşa-ulaşa ordular basan.
Uluslar,"Bay göllər",Göyçələr səni
Məndən soruşurlar,Boz qurd,hardasan?!

Gəl,mavi işıqtək ələn başımdan,
Gəl, çıx uğuruma qaba ağactək.
Məni bu yuxudan alıb getməyə
Qaraquş oyunlu boz atlar gərək.
Məni bu yuxudan alıb getməyə
Qaraquş oyunlu boz atlar üstə
Gözündən od yağan övladlar gərək.

Eşidirsinizmi?!-
Qara qazlıq atların
Kişnərtisi gəlir misralarımdan.
Nə olsun səsimə yox qulaq asan?
Dalınca getməyə hazır durmuşam,
Səni gözləyirəm Boz qurd, hardasan?!
Hər gecə, hər gecə yuxularımda,
Üzü mavi,
Gözü göydən daha mavi,
Ağzı atəş kimi bir qurd
Və sevgili bir yurd-
Hər gecə, hər gecə yuxularımda

Şair yuxusuna gül-çiçək girər,
Yenər yuxusuna göydən mələklər.
Yuxumda nə gördüm,Onun ucundan.
İlahi,nə çəkdim
Bilməyəcəklər.

SƏN MƏNİM EŞQ ADLI DƏLİLİYİMSƏN

Sən mənim eşq adlı dəliliyim
Deyirdim başıma dəlilik gələr ,
Bir gün 27 yaşımda bəlkə .
Otuzu adladım xəbərsizəm mən ,
Dəlilik yaşayır başımda mənim .

Mən ruh adamıyam, ruhumda sənsən ,
Ruhuma qul olan sözdü can, ancaq .
Nəyim var al, götür
eşqinən gələn
Dəlilik istəyəm Tanrıdan ancaq .

Mən sənə yaxınam, özündən yaxın ,
Sən mənə uzaqsan nə qədər Allah ,
Xoşbəxtlik gətirmir bu sevinc niyə ,
De niyə öldürmür bu kədər Allah !

Yaxınsan, duyarsan pıçıldasam mən ,
Əlimi uzatsam saçlarındadı.
Bəs niyə gözlərin ayrılıq deyir,
Bəs niyə sözlərin ayrılıq dadır?
Sənin yollarında ayrılıq, mənim
Yollarımda qəza - qədər yaşayır.
Mənim ürəyimdə sənin gözlərin,
Sənin gözlərində kədər yaşayır.

Sənə qovuşmağa gəlirəm, yetər
Bəndənəm, gözüünü yola dik Allah!
Bağısla sözumdən dəlilik yağır,
Sevgidən ölməkdi dəlilik, Allah!

Elə ayrılıq da, vüsəl da səndə,
Tanrısan, bəndəsən de axı kimsən?!
Sən mənim ən həzin kədərli nəğməm,
Sən mənim eşq adlı dəliliyim.

Mən sənə yaxınam, özündən yaxın,
Sən mənə uzaqsan nə qədər Allah.
Xoşbəxtlik gətirmir bu sevinc niyə,
De niyə öldürmür bu kədər Allah?!

EH SƏNƏ NƏ VAR Kİ

Mən səni gec tapıb, itirəcəyəm.
Özümdə bilmirəm nəçisən, kimsən?
Bəlkə bir xəyalsən gözə görünməz,
Bəs, onda qəlbimə necə girmisən?

Sevirəm söylədin sükut icində,
Deyirəm yuxuymuş bəlkə o anlar.
Səhəri həsrətlə gözləyirəm ki,
Açım gözlərimi-yuxum çin olar.

Dodağı çatlamış susuz torpağam,
Üstümə ələnməz yağış olmusan.
Gələndə min istək, min arzu idin,
Gedəndə bilmədin günah olmusan.

Sən məni duymadın duya bilmədin,
Bəlkədə bilmədin məhəbbət nədir?
Mənim ünvanıma dediyin yalan,
Məni unutmağa bir bəhanədir.

Məni xatırlayıb, düşünüb hər dən,
Bilirəm qəhərdən boğulacaqsan.
Eh sənə nə var ki güənəş kimisən,
Kiminə bəxtində boğulacaqsan.

VİDA TÜRKÜSÜ

Mən yalqızam bir qurd kimi,
Mənnən birgə qalan gəlsin.
Talanmışam bir yurd kimi,
Qisasımı alan gəlsin.

Bir sevda var-ləçək-ləçək,
Sən bilməsən, kim biləcək?!
Cəhənnəmdə bir kafir tək
Nə çəkirəm: bilən gəlsin.

Qeyrətdisə qanımdakı,
Nə öndəki, nə sondakı?!
Mənim Tanrı dağındakı
Qismətimi bölən gəlsin.

Bu gün şaman imanını,
Öz içində Turanını,
"Damarında Türk qanını
Zərrə-zərrə bulan gəlsin".

Uymayıb düşməni sözünə,
Güzgülər geyib dizinə,
Namazını qurd üzünə
Yarpaq üstə qılan gəlsin.

Nə kafirəm, nə də asi,
Sevdim haqqa yenən kəsi.

Məkkəsiylə Mədinəsi
Ulu Altay olan gəlsin.

Gedin Çinə vara-vara
Xəbər verin Uyğurlara.
Tikə-tikə,para-para
Olunmuşam talan, gəlsin.

Nə veribdi tövbə mənə?!
Tövbə etmək tövbə mənə.
Gəlib çatıb növbə mənə
Mənnən birgə ölən gəlsin.

QORXU

Allahım, bu nə qorxudu,
Dağ dağdı, çəndə gizlənib.
Hamı çəkilib özünə,
Hər kəs içində gizlənib.

Hər günümüz əhdı belə,
Ahımız günahdı belə
Bu nə cür Allahdı belə,
Görünmür,dində gizlənib.

Kölgə içindədi, kölgə,
Bu millət, məmləkət, ölkə
Biz niyə bilmədik,bəlkə,
Haqq məndə, səndə gizlənib.

İçdiyim anda boğuldum,
Bir qaşq qanda boğuldum.
Boğulub, bir də boğuldum,
Qiyam var - məndə gizlənib.

Susun, qorxaqlar, susun,
Can qorxusu var, var, susun,
Bu nə millətdi, qorxusu
Qorxu içində gizlənib.

Allahım, bu nə qorxudu,
Dağ dağdı, çəndə gizlənib.,
Hamı çəkilib özünə,
Hər kəs içində gizlənib.

DAĞLAR DUMAN OLMADAN

Dön, hardasan, dön qayıt,
Ümid - güman olmadan.
Al məni də, dur, gedək,
Dağlar duman olmadan.

Al məni də dur gedək,
Bir kimsə bilməyəcək.
Dur, məni bitirəcək,
Bu bədən, can olmadan.

Xirqəsiz bir dərvişəm,
Külümə bürünmüşəm.
Halıma bax, ölmüşəm,
Təkkəm viran olmadan.

Beşin yarısı - gecə...
Sənsiz gecə - bilməcə.
Qayıt, xəlvət, gizlicə,
Ömür, bir an olmadan.

Bəzənib, dua ilə,
Allah belə, din belə.
Niyyə gecikdin belə,
Gəl, ölmüşəm ölmədən.

Dön, hardasan, dön qayıt,
Ümid - güman olmadan.
Al məni də, dur, gedək,
Dağlar duman olmadan.

ƏDALƏT •

25 iyul 2025-ci il

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

№ 27 (2450) 25 iyul 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

İndi demək olar ki, Azərbaycanda elə bir bölgə, elə bir şəhər, rayon yoxdur ki, orada abadlıq, quruculuq və tikinti işləri həyata keçirilməsin. Özü də bu işlərin hamısı dövlətin hesabına gerçəkləşdirilir. Hər bir regionun sosial-iqtisadi inkişafı üçün birmənalı olaraq böyük addımlar atılır. Bu addımların həm əvvəli, həm də sonu uğurla nəticələnib. Ən azından ona görə ki, hansı şəhərə, hansı rayona, hansı qəsəbəyə yolun düşsə orda birmənalı olaraq

rətlə inkişafı, rifah halının yaxşılaşması deməkdir.

Bakının iki addımlığında yerləşən Sumqayıt şəhərində də son 20 ildə çox möhtəşəm abadlıq, quruculuq və tikinti işləri görüldü və görülür. Bu yaxınlarda yolumuz Sumqayıta düşmüşdü. Sözü düz, şəhəri tanımadıq. Çünki neçə illər idi bu şəhərə getmirdik. Amma bu yaxınlarda getdik və gördük ki, elə Sumqayıt da Bakı kimi son vaxtlar çox möhtəşəm və gözəl görünür. Bu gözəlliyə yaratmaq elə də asan deyildir. İlk baxışdan

gözəllik yox idi. Amma indi neçə kilometr sahədə yeni bulvar tikilib, orada gözəl ağaclar, güllər, çiçəklər əkilib, yerə mərmər daşlar döşənib, uşaqların əylənməsi üçün at-raksionlar və müxtəlif oyuncaq yerləri quraşdırılıb. Bununla yanaşı, bulvar boyu insanların istirahət etməsi üçün müasir üslubda tikilmiş və inşa edilmiş kafelər və eləcə də digər istirahət mərkəzləri vardır. Əlbəttə, Sumqayıt bulvarında təmiz hava almaq üçün burada istər isti yay günlərində, istərsə də payız və qış

MÖHTƏŞƏM QURUCULUQ İŞLƏRİ İNSANLARI HEYRAN EDİR

möhtəşəm quruculuq işlərinin şahidi olmaq mümkündür. Bu isə insanların böyük sevincinə səbəb olur, onların yaşayışı, həyat şəraiti üçün gözəl imkanlar yaradır.

Eyni zamanda bu işləri zaman-zaman görmək və həyata keçirtmək üçün hər bir vəzifə sahibindən, hər bir vətəndaşdan çox böyük məsuliyyət, işə vicdanlı münasibət olmalıdır. Bu isə o deməkdir ki, ölkəmizdə gedən möhtəşəm tikinti işlərində hər bir Azərbaycan vətəndaşı da qolunu çırmayıb bir iş görməli və öz töhfəsini verməlidir.

Bu gün sevinirici haldır ki, ən ucaq dağ kəndlərində belə hər şey yenidən qurulur, yenidən tikilir və başqa sözlə demək olar ki, dünya standartlarına cavab verə bilən sosial obyektlər, səhiyyə ocaqları, məktəblər və digər möhtəşəm tikililər həyata keçirilir. Bunlar hamısı Azərbaycan xalqının və Azərbaycan dövlətinin sü-

adamın diqqətini cəlb edən güllü-çiçəkli, təmiz və yaşıllaşmış parklar, xiyabanlar, küçələr, prospektlərdir. Adam bu şəhərin hər bir gözəlliyinə tamaşa etdikcə bundan zövq alır. Ən başlıcası odur ki, bu gün Sumqayıta abadlıq və quruculuq işləri təkcə şəhərin mərkəzində deyil, bütün mikrorayonlara və yaşayış massivlərində görülür. Bu isə o deməkdir ki, hər bir Sumqayıt sakini şəhərdə gedən dəyişiklikləri öz yaşayış yerində, öz həyatında və güzəranında görür.

Əgər Sumqayıtda son illərdə görülmüş abadlıq və quruculuq işlərinin siyahısını tərtib etsək, uzun bir siyahı alınar. Bayaq dedik axı, bu şəhərdə o qədər möhtəşəm işlər görüldü ki, adam istəyir ki, onlara baxdıqca, yenə baxsın. Ən möhtəşəm işlərdən biri Xəzərin sahilində son vaxtlar yaradılmış və inşa edilmiş qeyri-adi bulvardır. Heç 20 il bundan qabaq burada belə bir

mövsümündə çoxlu sayda insanlar istirahət edirlər. Sovet dövründə Sumqayıtın havası çox çirkli idi və onun ekoloji təmizliyinə iker verən yox idi. Amma bu gün şəhərin təmizliyinə və ekoloji durumuna çox böyük dövlət qurumları tərəfindən önəm verilir.

Biz bulvarda olarkən bir neçə Sumqayıt sakini ilə söhbət elədik. Onlardan biri də Sumqayıt sakini Nərmine Nəbi qızı Məmmədovadır. Nərmine xanım dedi ki, səhiyyə ocaqlarının birində işləyirəm, evimiz də bulvara çox yaxındır, işdən çıxanda və yorulanda gəlib yarım saat burada gəzir, təmiz hava qəbul edir və istirahət eləyirəm. Bundan sonra həm əsəblərim sakitləşir, həm də yorğunluğum canımdan çıxır. Vallah, şəhərimiz çox gözəlləşib, son 20 ildə isə tanınmaz dərəcədə hər şey yenidən inşa edilib. Bütün bunlar biz insanlar üçün olunub. Çünki biz Sumqayıtda uzun müddətdir yaşayırıq və burada çox dəyişikliklər görmüşük. Dolanışığımız da lap yaxşıdır. Mən həm təqaüd alıram, həm də işləyirəm. Oğluma, nəvələrimə maddi dəstək dururam. Bütün bunlara görə və həyatımızın firavanlığı üçün ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevə öz minnətarlığını bildiririk. Çünki cənab Prezident dəfələrlə Sumqayıta səfər edib, biz sakinlərlə görüşüb və qayğı göstərüb. Hər dəfə Prezident gedəndən sonra Sumqayıtda abadlıq və quruculuq işlərinə milyonlarla manat vəsait ayırıb. Bu vəsaitlə İcra Hakimiyyəti və di-

gər qurumlar tərəfindən şəhərimizdə möhtəşəm tikililərin inşa edilməsinə yönəldilib. Mən bu gün Sumqayıtda yaşamaqla qürur duyuram. Çünki Sumqayıt artıq dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib. Əlbəttə, yenə deyirəm, nə gözəllik varsa, nə inkişaf varsa, nə tərəqqi varsa buna görə xalqını və millətini sevən və ona xidmət etməklə qürur duyan cənab İlham Əliyevə borcluyuq!

Bir faktı da deyək ki, son vaxtlar Sumqayıt şəhərində neçə-neçə möhtəşəm səhiyyə ocaqları, məktəblər, uşaq bağçaları və digər sosial obyektlər inşa edilib. Ən sevinirici hal odur ki, şəhərdə ASAN xidmət də fəaliyyət göstərir və eyni zamanda çoxlu sayda təhsil ocaqları və səhiyyə müəssisələri əsaslı surətdə təmir edilərək əhalinin istifadəsinə verilib.

Əlbəttə, bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Sumqayıtda təkcə yol infrastrukturunu inşa edilmir, həm də digər infrastrukturular yenidən tikilərək, əhalinin xidmətinə yönəldilir. İnsanlarsa birmənalı olaraq şəhərdə gedən və görülen bu işlərdən çox məmnundur.

Onu da qeyd edək ki, Sumqayıtda son 20 ildə çoxlu sayda fabrik, zavod və istehsalat sahələri tikilib.

Onların bir hissəsi dövlət və özəl şirkətlər tərəfindən inşa edilsə də, bir neçəsi xarici investorların sərmayəsi ilə in-

şa edilib. Bu isə o deməkdir ki, xarici iş adamları və şirkətlər Sumqayıtda gedən abadlıq, quruculuq, tikinti işlərində yaxından iştirak edir və bu işlərə sərmayə qoyur. Heç şübhəsiz, Sumqayıtda istehsal olunan məhsullar ölkəmizlə yanaşı, xaricə də ixrac edilir. Bunun nəticəsində iş adamları öz qoyduqları sərmayənin artıq maya dəyərini çıxarmaqla yanaşı, xeyirini də görürlər. Üstəlik də bu müəssisələrdə yüzlərlə Sumqayıtlı sakini yeni iş yeri ilə təmin edilib və onlar ailələrini buradan qazandıqları əməkhaqqı ilə dolandırirlər.

Əlbəttə, baş çəkdiyimiz şəhərdə kiminlə söhbət etdiksə, o insanlar gedən abadlıq və quruculuq işlərindən ağızdolusu danışdılar. Danışdılar ki, şəhərimizdə bizim yaşamağımız, işləməyimiz və istirahət etməyimiz üçün hər cür şərait var. Təbii ki, bu şərait də bizə cənab prezident İlham Əliyev yaradıb. Biz isə buna görə prezidentimizə təşəkkür edirik. Çünki ölkəmiz bir tərəfdə işğaldan azad olunmuş rayonlarda abadlıq, quruculuq, tikinti işləri görməklə yanaşı, həm də bizim həyat şəraitimizi yaxşılaşdırmaq üçün çox böyük layihələr gerçəkləşdirir. Buna görə bir daha ölkə rəhbərinə minnətdarlıq edirik!

EMİL FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

GƏNCƏ – TİCARƏT – NƏQLİYYAT ASC-nin			VÖEN 2300057321	
31 Dekabr 2024 ci il tarixinə				
Mühəsibat balansı				
Bölm.mad		Hesab N-si	2023 ci il	2024 ci il
AKTİVLƏR				
11	Torpaq Tkili və Avadanlıqlar	111-112+113	37082.60	38065.56
17	Uzun müddətli debitor borclar	17X	11877.0	11877.0
CƏMİ UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			48959.60	49942.56
2	Qısa müddətli aktivlər		1421.0	943.93
20	Ehtiyatlar	20X-208	518.0	201.54
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalenti	22X	867.0	366.91
24	Sair qısa müddətli aktivlər	24X	36.0	375.48
CƏMİ QISA MÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			1421	943.93
CƏMİ AKTİVLƏR			50380.60	50886.49
KAPİTAL				
30	Ödənilməmiş nominal (nizamnamə) kapital	301-302	44216	44216
31	Kapital ehtiyatları	31X	69614.0	69614.0
34	Bölüşdürülməmiş mənfəət(ödənilməmiş zərər)	34X-344	66239.50	70822.87
CƏMİ KAPİTAL			47590.50	43007.13
CƏMİ UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			0.00	0.00
5	Qısamüddətli öhdəliklər		2790.1	7879.36
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə	52X	2329.0	2992.0
53	Qısamüddətli kreditör borclar	53X	461.1	4887.36
Cəmi QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			2790.1	7879.36
CƏMİ KAPİTAL və ÖHDƏLİKLƏR			50380.60	50886.49
Qısamüddətli öhdəlik (Dividentlə hesablaşma)			439.00	4887
Mənfəət və zərər haqqında hesabat				
60	Sair əməliyyatlardan Gəlir	20	33506	30250
70	Xərclər	24	28225	29114
Ümumi mənfəət			+5281.0	+1136.0
71	İşçi heyəti üzrə xərclər (533N-li hesabat)		14365	13577
72	Amortizasiya xərcləri		685	759
75	Mənfəət üzrə Güzaşt və azad olma 75%		3961	852
90	Mənfəət vergisi	901+902	277.50	56.80
80	Hesabat dövründə Xalis mənfəət	801 hesab	+5003.50	+1079.2
Auditor Rəyi : Gəncə -Ticarət –Nəqliyyat ASC-nin 2024 ci ilin illik Mühəsibat balansının və Maliyyə iqtisadi göstəricilərinin hesabatları Beynəlxalq AUDİT Standartlarına uyğun yerinə yerləşdiriyi təsdiqlənir.Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının üzvü Sərbəst auditor Əhmədov Hafiz Məhəmməd oğlu . İcazə N-072. 21.12.2021 ci il				

Bu gün Respublikamızın elə bir güşəsi yoxdur ki, orada idmanın kütləvililiyi üçün böyük işlər görülməsin.Tədqiqatçılar bildirir ki, bütün rayonlarımızda gənclərin sağlamliğı naminə idman olimpiya mərkəzləri idmançıların istifadəsindəndir.

Bələ idman mərkəzlərindən biri də Bakıda fəaliyyət göstərən "Sərhədçi" İdman Mərkəzidir. Xatırladıq ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Sərhədçi" idman olimpiya mərkəzi 31 avqust 2009-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin tapşırığı əsasında inşa edilmiş və həmin tarixdən də fəaliyyətə başlamışdır. Hazırda mərkəzdə 30 - dan çox idman növü üzrə yüzlərlə idmançı məşq edir. Bu idmançıların əksəriyyətinin soracağı beynəlxalq tribunalarından gəlir.

"Sərhədçi" idman olimpiya mərkəzində uğurla fəaliyyət göstərən bölmələrdən biri də məktəblilərin sevrək qoşulduqları futbol bölməsidir. Hazırda burada xeyli azyaşlı məktəbli futbolun sirlərinə yaxından bələd olmaq üçün səylə məşq edirlər. Bölmənin məşqçiləri Kamran Qurbanov və Aydın Ələkbərovdur. Hər iki məşqçi müxtəlif tarixi kəsirlərdə Azərbaycanın idman şərəfini qoruyan futbolçular olmuşlar. Bu gün onların rəhbərliyi ilə məşq edən uşaqlar müəllimlərinin verdiyi tapşırıqları həvəslə yerinə yetirirlər. Məşqçilər bu uşaqların çoxuna böyük ümid bəsləyirlər. Həmin uşaqlardan bir neçəsini oxucularımızla tanış edirik:

Qurbanlı Faiq İlkin oğlu 2014-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Əslən Füzuli rayonunun Şükürbəyli kəndindəndir. O, Xətai rayonundakı 165 №-li tam orta məktəbin V sinfini müvəffəqiyyətlə bitirib. Dərs əlaçısıdır. Riyaziyyat fənnini çox sevir.

Faiq ikinci ildir ki, "Sərhədçi" idman Mərkəzinin futbol şöbəsində tanınmış məşqçilər Kamran Qurbanov və Aydın Ələkbərovun rəhbərliyi ilə futbolun sirlərinə öyrənməyə cəhd edir. Müəllimləri ona böyük ümid bəsləyirlər. Onların qənaəti belədir ki, əgər Faiq öz üzərində möhkəm çalışsa, gələcəyin yaxşı futbolçularından biri ola bilər.

Faiq həm də Səid Rüstəmov adına 13 saylı uşaq musiqi məktəbinin tar şöbəsinin II sinfində oxuyur. O muğamlarımızı, mahnı və milli rəqlərimizi məharətlə ifa edir.

Bütün bunlarla bərabər Faiqin hərbi sənətinə böyük həvəsi var. Gələcəkdə hərbiçi olmaq niyyətindədir. Söhbət əsnasında deyir ki, hərbi sənəti əsl kişi sənətidir. Dostları onu zarafatla "general"-deyə müraciət edirlər.

Biz Faiqi alqışlayırıq, "Balaca general"a bütün arzularının gerçəkləşməsinə diləyirik! Uğur olsun, cənab "General"!"

Məmmədov Nurlan Hafiz oğlu 2014-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Əslən Gəncə şəhərindəndir. O, Bakı şəhəri 24 №-li tam orta məktəbin

Tanış olun, "Sərhədçi" idman olimpiya mərkəzinin məktəbli futbolçuları

V sinfini müvəffəq qiymətlərlə tamamlayıb. Dərslərini yaxşı oxuyur. Elmətəhsilə böyük marağı var. Bütün fənləri öyrənməyə çalışır. Nurlan çox düşüncəli oğlandır. O deyir ki, kişinin birinci vəzifəsi vətəninə qorumaqdır. Gərək Vətəninə qoruyasın ki, onun qoynunda azad, gəzə, xoşbəxt yaşaya bilərsiniz. Bütün işlər Vətəninin müdafiəsindən sonra başlayır-Nurlanın qənaəti belədir. Nurlan futbolu çox sevir. Gələcəkdə Azərbaycanın futbol şərəfini layiqincə qoruyacağına söz verib. Odu ki, Nurlan hazırda "Sərhədçi" İdman Mərkəzinin futbol şöbəsində məşq edir. Onun məşqçiləri Kamran Qurbanov və Aydın Ələkbərov Nurlanın gələcəkdə adlı-sanlı futbolçu olması üçün çoxlu məşq etməsinə tövsiyə edirlər. Biz də bu yolda Nurlana bol-bol uğurlar arzulayırıq.

Tağızadə Əli Füzuli oğlu 28 noyabr 2013-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Əslən Cəlilabad rayonunun Porsava kəndindəndir. O, Bakı şəhəri 70

№-li məktəb-liseydə oxuyur. VI sinf şagirdidir. Dərslərdən əla qiymətlər alır. İngilis dilini çox sevir. Əlini tay-tuşlarından fərqləndirən əsas xüsusiyyətlərindən biri budur ki, o, dərslərdən yüksək qiymət almaqla bərabər, həm də idmanın üzgüçülük və cüdo

Mərkəzinin futbol şöbəsində məşq edir.

Məşqçisi Aydın Ələkbərov onun məşqlərindən razıdır. Aydın müəllim deyir ki, Kerim muntəzəm olaraq məşqlərini davam etdirir, gələcəkdə yaxşı futbolçu ola bilər. Kerim məşqçilərinin səyi nəticəsində futbolun sirlərinə dərinliklərlə bələd olmağa çalışır. Biz Kerimə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayırıq.

Yusifli Yusif Ruslan oğlu 2014-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub.

Əslən Qərbi Azərbaycandır.Yusif Bakı şəhəri 242 sayılı tam orta məktəbin V sinfini müvəffəqiyyətlə bitirib. Dərslərini yaxşı oxuyur.

Müəllimlərinin verdiyi tapşırıqları nümunəvi qaydada yerinə yetirməyə çalışır.

Yusif hazırda "Sərhədçi" İdman Mərkəzinin futbol şöbəsində məşq edir. Məşqçiləri Kamran Qurbanov və Aydın Ələkbərov onun məşqlərindən və oyunundan razılıq edirlər. Bu işə Yusif üçün arxayınçılıq gətirir, əksinə, etimadı doğrultmaq üçün onun məsuliyyətini birəbəş artırır. Yusif yaxşı bilməlidir ki, məşq zamanı nə qədər çox tər tökülsə, oyun zamanı o qədər asan qələbə qazanlar. Bizə isə bu balaca futbolçuya uğur dilemək qalır.

Eynullayev Kamran Tərhan oğlu 9 sentyabr 2013-cü ildə Bakı şəhəri Nizami rayonunda anadan olub. Əslən Masallı rayonunun Ərkivan kəndin-

TƏBRİK

Evimizin kiçik, özü böyük düşünən Aysel qızımıza

Gözəl qızım, bu gün bir yaş böyüsən də, sən hər zaman bizim balaca "çikkə"muz olacaqsan. İlk addımlarını atmağın, ilk sözlərini deməyin və hər yaşının sənə verdiyi bütün gözəllikləri sevinc dolu gözlərlə görməyimiz bizim üçün çox dəyərlidir.

Gənclik enerjinlə həyatı mənalı yaşamağın, hər yeni günə ümidlə oyanmağın və xəyallarının arxasınca cəsarətlə addımlamağın arzulayırıq.

Doğum günün, 20 yaşın mübarək olsun, Aysel qızımız!

Orucovlar ailəsi

Marneulidə Azərbaycan xalçaları sərgisi açılıb

İyulun 24-də Gürcüstanın Marneuli şəhərində Azərbaycan xalçalarının sərgisi açılıb.

Marneuli İctimai Kitabxanasının həyatında açılan sərgidə Azərbaycanın Qarabağ, Şirvan, Şamaxı, Quba, eləcə də Gürcüstanın Qarayazı, Borçalı və digər bölgələrinə aid xalçalar, eləcə də müxtəlif əl işləri nümayiş etdirilib.

Bura gələn yerli sakinlərə, eləcə də şəhərin qonaqlarına qədim Azərbaycanın mədəniyyəti, xalçaçılıq, misgerlik və digər əl işləri barədə məlumat verilib.

Eyni zamanda, Marneuli Mədəniyyət Mərkəzinin fəaliyyəti barədə də qonaqlar məlumatlandırılıb. Bildirilib ki, artıq üçüncü ildir ki, Mərkəzdə Xalçaçılıq Sənəti Dər-nəyi fəaliyyət göstərir. Bura-

da pulsuz xalçaçılıq kursları da təşkil olunub.

Maraqlanan şəxsləri xalçaçılıq sənətinin sirləri, təbii rənglərin hazırlanması, xalçanın kəsilməsi və s. proseslər barədə məlumatlar verilir.

Aşiq Nargilə Mehtiyevanın sərgi çərçivəsində ifa etdiyi Azərbaycan xalq və bəstəkar mahnıları tədbirə xüsusi rəng qatıb.

Yerli sakinlər və şəhərin qonaqları sərgini maraqla izləyiblər.

dəndir. 2019-cu ildə Bakıdakı 242 sayılı tam orta məktəbin birinci sinfinə qədəm qoyub. Hazırda həmin məktəbin altıncı sinfini müvəffəq qiymətlərlə bitirib. Dərslərini yaxşı oxuyur və müəllimlərin verdikləri tapşırıqları vaxtında yerinə yetirir.

Kamran hazırda "Sərhədçi" İdman Mərkəzinin futbol şöbəsində məşq edir. Onun məşqçilərindən Aydın müəllim Kamranın perspektivli futbolçu olacağını deyir.

Biz də ümid edirik ki, Kamran məşqlərini lazımı qaydada davam edəcək və tanınmış futbolçu olacaq. Kamrana yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq.

Qardaşov Murad Əhməd oğlu 8 iyul 2014-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Əslən Lerik rayonundandır. Murad Bakı şəhəri 287 sayılı Zəkalar liseyinin V sinfini müvəffəqiyyətlə bitirib. Dərs əlaçısıdır. Təhsil aldığı məktəbin ictimai həyatında yaxından iştirak etməyə çalışır.

Murad hazırda "Sərhədçi" İdman Mərkəzinin futbol şöbəsində məşq edir. Məşqçiləri Kamran Qurbanov və Aydın Ələkbərovun verdiyi tapşırıqları layiqincə yerinə yetirməyə səy göstərir.

Muradın qardaşı Suad da "Sərhədçi" İdman Mərkəzinin futbol şöbəsində məşqlərini davam etdirir. Suadın 9 yaşı var. O da qardaşı kimi Bakı şəhəri 287 sayılı Zəkalar liseyində oxuyur. Dərs əlaçısıdır.

Biz hər iki qardaşa həm dərslərinə, həm də idman aləmində uğurlar arzu edirik.

Faiq Şükürbəyli, AJB-nin üzvü

Aqil Abbas Rüstəm Behrudiye anası

Zəhra xanımın vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əbülfət Mədətoğlu Rüstəm Behrudiye anası

Zəhra xanımın vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmis və "Son dakika" MMC Neşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N: 38070019411100451111 VÖEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" neşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500
Sifariş: 238
Çapa imzalanmışdır:
24.07.2025

ƏDALƏT •

25 iyul 2025-ci il